

গ্রামোদয় সংকল্প

গিৰিজা সিং
পঞ্চায়তি ৰাজ আৰু
গ্রামোন্নয়ন মন্ত্ৰালয়

নৰেন্দ্ৰ মোদী
প্ৰধানমন্ত্ৰী

কপিল মৰেশ্বৰ পাটিল
পঞ্চায়তি ৰাজ
ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী

এই সংখ্যাত

- গ্রাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি : ...
- ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ অভিযুক্তকৰণ কৰ্মশালা ...
- অৰ্থনীতি আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা।...

বিত্তীয় বৰ্ষৰ বাবে পিপলছ প্লেন
কেম্পেইনৰ সময়ত প্ৰাপ্তি (2021-22)
(10-08-2022 তাৰিখে)

ইগ্ৰামস্বৰাজত আপলোড কৰা পৰিকল্পনা (2022-23)

জিপিডিপি- 254357 . বিপিডিপি - 4910 . জেডপিডিপি - 360

সভাত অনুমোদিত পৰিকল্পনা

জিপিডিপি- 260854 . বিপিডিপি - 5239 . জেডপিডিপি - 433

নোডেল বিষয়া নিযুক্ত : **7464**

সহায়ক নিযুক্ত : **312876**

জিপি - 266683 . বিপি - 5689 . জেডপি - 523

লাইন ডিপাৰ্টমেণ্ট নোডেল বিষয়া নিযুক্ত: **162**

ফ্ৰণ্টলাইন কৰ্মী মনোনীত: **1392399**

সভা অনুষ্ঠিত : **307657**

জিপি - 263830 . বিপি - 5354 . জেডপি- 478

সভাৰ ছবি <http://gdpd.nic.in/> আপলোড কৰা হৈছে : **671900**

জিপি - 261867 . বিপি - 5270 . জেডপি- 445

সমলসমূহ:

এডিটৰ ইন চীফ:

সুনীল কুমাৰ, আইএএছ
সচিব
পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰ্যালয়

সম্পাদক:

ড বিজয়া কুমাৰ বেহাৰা,
আইইএচ
অৰ্থনৈতিক উপদেষ্টা

সম্পাদকীয় সহায়:

আলোক পাণ্ডিয়া
অঞ্জনী কুমাৰ তিৱাৰী

3

মাননীয়
মন্ত্ৰীৰ
পৰা বাৰ্তা

4

মাননীয়
ৰাজ্যিক মন্ত্ৰীৰ
পৰা বাৰ্তা

5

মাননীয়
সচিবৰ
পৰা বাৰ্তা

7

গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি:
এইটো প্ৰয়োজনীয়তা আৰু ফলাফল

9

পিপলছ প্লেন কেম্পেইন
2021 ৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয়
পৰ্যায়ৰ অভিযুক্তকৰণ কৰ্মশালা

14

ইণ্ডো-গাঙ্গেয় সমভূমি ৰাজ্যসমূহত
পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ জৰিয়তে
অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ
ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা
অক্টোবৰ 28-29, 2021, ভূপাল, মধ্য প্ৰদেশ

ৰাজস্থানৰ জয়পুৰত 22-23 নৱেম্বৰ, 2021 তাৰিখে
অনুষ্ঠিত পিইএছএ ৰাজ্যসমূহত পঞ্চায়ত উন্নয়ন
আঁচনিৰ জৰিয়তে অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক
পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা 24

20

উপকূলীয় ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলসমূহত
পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ জৰিয়তে অৰ্থনৈতিক আৰু
সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা
11 - 12 নৱেম্বৰ, 2021, মেংগালুৰু, কৰ্ণাটক

হিমালয়ৰ ৰাজ্যসমূহত পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ
জৰিয়তে অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ
ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা 29
নৱেম্বৰ 28-29, 2021 উত্তৰখণ্ডৰ ডেৰাডুনত

পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ জৰিয়তে অৰ্থনৈতিক
আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা 32
উত্তৰ-পূবৰ ৰাজ্যসমূহ
ডিচেম্বৰ 13-14, 2021 ত্ৰিপুৰাৰ আগৰতলাত

পঞ্চায়ত পৰিকল্পনা উৎসৱ:
অসম ৰাজ্যৰ এক অভিযুক্ত 36

গ্ৰামোদয় সংকল্পৰ পৰিৱৰ্তন অভিযুক্ত অনুবাদকৰ দ্বাৰা সম্পন্ন কৰা হৈছে আৰু পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰ্যালয়ৰ অধীনৰ ৰাজ্যিক গ্ৰামোদয়ন প্ৰতিষ্ঠান (এছআইআৰডি)ৰ দ্বাৰা
যথাযথভাৱে পৰীক্ষা কৰা হৈছে, সহজ আৰু সচৰাচৰ কথিত শব্দত অৰ্থ প্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰয়াসৰ সৈতে, অনুবাদত পোৱা যিকোনো অসংগততাৰূপে ত্ৰুটি বা ভুল অনিচ্ছাকৃত আৰু
কোনো অনুভূতিক আঘাত কৰাৰ বাবে নহয় আৰু সেয়েহে ক্ষমা কৰা হ'ব পাৰে।

ৰামোদয় সংকল্পত প্ৰকাশিত প্ৰবন্ধসমূহত লেখকসকলে প্ৰকাশ কৰা মতামতবোৰ তেওঁলোকৰ নিজৰ। তেওঁলোকে চৰকাৰ বা তেওঁলোকে কাম কৰা সংগঠনৰ মতামত
প্ৰতিফলিত নকৰে। প্ৰবন্ধবোৰত দিয়া তথ্য আৰু ধাৰণাবোৰৰ বাবে লেখক নিজেই দায়বদ্ধ।

गिरीराज सिंग
GIRIRAJ SINGH

सत्यमेव जयते
75
आजादी का
अमृत महोत्सव

ভাৰত চৰকাৰৰ
গ্রামোন্নয়ন আৰু
পঞ্চায়তীৰাজ মন্ত্ৰী
কৃষি ভৱন, নতুন দিল্লী

খবৰ

'গ্রামোদয় সংকল্প' আলোচনীখনৰ দ্বাদশ সংখ্যা 'জন যোজনা অভিযান- সবকী যোজনা, সবকা বিকাশ' বিষয়বস্তুত প্ৰকাশ হোৱাটো অতি আনন্দৰ বিষয়। গ্রামোদয় গ্রাম পঞ্চায়তসমূহক তেওঁলোকৰ ওচৰত উপলব্ধ সম্পদ ব্যৱহাৰ কৰি গাওঁখনৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশ আৰু সামাজিক ন্যায়ৰ বাবে গ্রাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি (জিপিডিপি) প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে সাংবিধানিকভাৱে বাধ্যতামূলক কৰা হৈছে। পঞ্চায়তসমূহক গাওঁ উন্নয়নৰ এক সৰ্বাত্মক আৰু আন্তঃখণ্ড উন্নয়নমুখী কনসিষ্ট প্ৰস্তুত কৰিবলৈ সক্ষম কৰাৰ বাবে, পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ে প্ৰতি বছৰে জন যোজনা অভিযান পৰিচালনা আৰু প্ৰচাৰ কৰে।

এই বছৰো, ২ অক্টোবৰ ২০২১ তাৰিখৰ পৰা, ৰাষ্ট্ৰপিতা মহাত্মা গান্ধীৰ জন্ম জয়ন্তী, তেওঁৰ মৃত্যুৰ তাৰিখ ৩১ জানুৱাৰী ২০২২ লৈকে সমগ্ৰ দেশতে 'জন যোজনা অভিযান' আৰম্ভ কৰা হৈছিল আৰু এয়া প্ৰশংসাৰ বিষয়ে যে ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ বাবে ২.৫৫ লাখতকৈ অধিক গ্রাম পঞ্চায়ত, ৩,৩০৫ খণ্ড পঞ্চায়ত আৰু ২৪২ খন জিলা পঞ্চায়তে তেওঁলোকৰ পৰ্টেল প্ৰস্তুত কৰিছে।

আমাৰ লক্ষ্য হৈছে বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্যবোৰ স্পৰ্শ কৰা আৰু ২০৩০ চনৰ ভিতৰত সেইবোৰ প্ৰাপ্ত কৰা। এই লক্ষ্যপ্ৰাপ্তিৰ ক্ষেত্ৰত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু শক্তিশালী ভূমিকা পালন কৰা তৃণমূল গণতান্ত্ৰিক প্ৰতিষ্ঠান 'গ্রাম পঞ্চায়ত'ৰ ভূমিকা। পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিসমূহ এই উদ্দেশ্যৰ দিশত নিৰ্দেশিত হ'ব লাগিব।

মই আশাবাদী যে গ্রামোদয় সংকল্পৰ এই বিষয়টোৰ মুখ্য বিষয়বস্তু হিচাপে পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে অভিযানৰ অধীনত আয়োজিত ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু জ্যোতিষিক পৰ্যায়ৰ কৰ্মশালাসমূহৰ সৈতে সম্পৰ্কিত কাৰ্যকলাপ আৰু তেওঁলোকৰ ভৱিষ্যত পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰোঁতে ইজনে সিজনে পৰা শিক্ষাৰ মাধ্যম প্ৰদান কৰাত উপযোগী হ'ব।

(GIRIRAJ SINGH)

Office : 'G' Wing, Ground Floor, Krishi Bhawan, New Delhi-110001, Tel.: 011-23383548, 23782373, 23782327, Fax : 011-23070309

Resi. : 27, Lodhi Estate, New Delhi, Ph.: 011-24626783, 24655677

ৰাজ্যিক মন্ত্রী ভাৰত
চৰকাৰৰ পঞ্চায়তীৰাজ
মন্ত্ৰালয়

75
आजादी का
अमृत महोत्सव

খবৰ

ৰাজ্যিক মন্ত্রী ভাৰত
চৰকাৰৰ
পঞ্চায়তীৰাজ
মন্ত্ৰালয়

মই জানি আনন্দিত যে 'গ্রামোদয় সংকল্প'ৰ দ্বাদশ সংখ্যাটো 'জন যোজনা অভিযান- সবকিযোজনা, সবকা বিকাশ'ৰ বিষয়বস্তুৰ ওপৰত কেন্দ্ৰীভূত।

আমাৰ ৰাষ্ট্ৰ পিতৃয়ে কৈছিল যে পঞ্চায়তৰ শক্তি যিমানৈ অধিক হয়, জনসাধাৰণৰ বাবে সিমানৈই ভাল। ভাৰতৰ সংবিধানৰ ৭৭ তম সংশোধনীয়ে পঞ্চায়তসমূহক অধিক ক্ষমতা হস্তান্তৰ কৰাৰ সৈতে বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ শক্তি ত্বৰাণ্বিত কৰিছে।

তৃণমূল পৰ্যায়ত উন্নয়নৰ বাবে পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়া সম্পৰ্কীয় সমস্যাবোৰ সমাধান কৰিবলৈ, পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ে আৰ্থ-সামাজিক বিকাশ, সামাজিক ন্যায়, পাৰিপাৰ্শ্বিক ভাৰসাম্য, ৰাজহুৱা সেৱা প্ৰদান, সুশাসন আদিৰ মুখ্য উদ্দেশ্যৰ সৈতে সামগ্ৰিক পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি (পিডিপি) প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে প্ৰতি বছৰে জন যোজনা অভিযান (পিপিচি) অনুষ্ঠিত কৰে। ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ পৰিকল্পনা বৰ্ষৰ বাবে জন যোজনা অভিযান ২ অক্টোবৰ, ২০২১ ৰ পৰা ৩১ জানুৱাৰী ২০২২ লৈ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

এই বছৰ ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ ৭৫ তম বাৰ্ষিকী উদযাপনৰ লগে লগে, ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্যৰ স্পৰ্শনীয়কৰণ আৰু গ্ৰাম্য স্পৰ্শনীয় সংস্থাৰ পৰ্যায়ত সেইবোৰ প্ৰাপ্ত কৰাৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰি গণ পৰিকল্পনা অভিযানে গতি লাভ কৰে।

মই নিশ্চিত যে গ্রামোদয় সংকল্পৰ এই বিষয়টোৱে ভৱিষ্যতে শক্তিশালী আঁচনি প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে পঞ্চায়তসমূহ, নিৰ্বাচিত পঞ্চায়ত প্ৰতিনিধি আৰু অন্যান্য অংশীদাৰসকলক জনপৰিকল্পনা অভিযান আৰু পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি সম্পৰ্কীয় তথ্য প্ৰচাৰ কৰিব।

(Kapil Moreshwar Patil)

Office: Room No. 392, 'E' Wing, 3rd Floor, Krishi Bhawan, New Delhi-110001
Residence: 05, Duplex North Avenue, New Delhi-110001
Phone: 011-23782143, 23782548, 23782518 E-mail Id: mospanchayatiraj@gmail.com

75
Azadi Ka
Amrit Mahotsav

সুনীল কুমাৰ মই এ ছ।
SUNIL KUMAR, IAS

सत्यमेव जयते

75
Azadi Ka
Amrit Mahotsav

সচবি
ভাৰত চৰকাৰ
পঞ্চায়তী ৰাজ মন্ত্ৰ্যালয়

খবৰ

পঞ্চায়তী ৰাজ মন্ত্ৰ্যালয়ে চৰকাৰী আঁচনিসমূহৰ বিভিন্ন দিশ, কাৰ্যসূচী আৰু প্ৰকল্প ৰূপায়ণৰ উত্তৰযোগ্য আৰ্হি আৰু গ্ৰাম্য নাগৰিকসকলক সফলতাৰ কাহিনী, বিশেষকৈ গ্ৰাম পঞ্চায়তসকলৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি সকলৰ বিষয়ে তথ্য প্ৰচাৰ কৰাৰ লক্ষ্যৰে "গ্ৰামোদয় সংকল্প" নামৰ এখন ত্ৰৈমাসিক আলোচনী প্ৰকাশ কৰি আহিছে যি তেওঁলোকৰ শাসন ক্ষমতা গঢ়ি তোলাত সহায় কৰে। গাঁওসমূহৰ সামগ্ৰিক বিকাশৰ বাবে, বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰাৰ দিশত দৃঢ় ব্যৱস্থাৰ বাবে পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰাটো অপৰিহাৰ্য। পঞ্চায়তী ৰাজ মন্ত্ৰ্যালয়ে ২০১৮ চনৰ পৰা জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ বাবে এক অভিযানৰ জৰিয়তে গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ (জিপিডিপি) প্ৰচাৰ কৰি আহিছে, যাক 'পিপলছ পেন কেম্পেইন (পিপিচি) বুলি কোৱা হয়। 'গ্ৰামোদয় সংকল্প'ৰ দ্বাদশ সংখ্যাটো 'পিপলছ পেন কেম্পেইন(পিপিচি)ৰ ওপৰত কেন্দ্ৰীভূত।

২০১৯-২০ বিত্তীয় বৰ্ষৰ বাবে ২.৩৯ লাখ জিপিডিপি প্ৰস্তুত হোৱাৰ বাবে মন্ত্ৰ্যালয়ে ২ অক্টোবৰ, ২০১৮ তাৰিখে সকলো ২৯ খন ৰাজ্য আৰু ৬ খন ইউটিসামৰি পিপলছ পেন কেম্পেইন (পিপিচি) আৰম্ভ কৰিছিল। এই অভিযান এতিয়া উন্নয়ন পৰিকল্পনা প্ৰস্তুতিৰ বাবে খণ্ড আৰু জিলা পৰ্যায়ৰ সকলো স্তৰৰ পঞ্চায়তলৈ সম্প্ৰসাৰিত হৈছে। ২০২২-২৩ বিত্তীয় বৰ্ষৰ বাবে, এই অভিযানৰ জৰিয়তে, ২.৫৫ লাখ গ্ৰাম পঞ্চায়ত, ৩,৩০৫ খণ্ড পঞ্চায়ত আৰু ২৪২ খন জিলা পঞ্চায়তে তেওঁলোকৰ পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিছে আৰু গ্ৰামসভাৰ সভাত অনুমোদন লাভ কৰিছে। গ্ৰামোদয় সংকল্পৰ এই বিষয়টোত পিপিচি আৰু পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে আয়োজিত ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আঞ্চলিক পৰ্যায়ৰ কৰ্মশালাৰ ফলাফলৰ লগতে পিপলছ পেন অভিযান সম্পৰ্কীয় কাৰ্যকলাপ সমূহ ব্যাপকভাৱে অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

মই আশা কৰোঁ যে এই বিষয়টো পঞ্চায়ত প্ৰতিনিধি, কৰ্মকৰ্তা আৰু গ্ৰাম্য জনসাধাৰণৰ বাবে ইজনে সিজনৰ পৰা কৰ্চ-লাপীংত সহায়ক হ'ব।

(Sunil Kumar)

কৃষি মন্বন, শ্ৰী ৱাজেদৰ প্ৰসাদ ৱাড, নৰ্থ দিল্লী-110001, KRISHI BHAWAN, DR. RAJENDRA PRASAD ROAD, NEW DELHI-110001

Tel. : 011-23389008, 23074309 Fax : 011-23389028 E-mail : secy-mopr@nic.in

গ্রাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি: ই প্রয়োজনীয়তা আৰু ফলাফল

* পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয় প্ৰণালী

পঞ্চায়তি ৰাজ প্ৰণালী, যি বিৱৰ্তনৰ এক দীঘলীয়া প্ৰক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে অস্তিত্বত উপনীত হৈছে, ভাৰতত বিকেন্দ্ৰীকৃত গণতন্ত্ৰক বুজায়। পঞ্চায়তি ৰাজ প্ৰতিষ্ঠানসমূহ (পিআৰআই) হৈছে তৃণমূল পৰ্যায়ত গণতান্ত্ৰিক বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ মুখ্য সঁজুলি আৰু গ্ৰাম্য বিকাশ আৰু ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ বাবে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰণালী প্ৰদান কৰে। পি.আৰ.আই.-ক স্ব-চৰকাৰৰ প্ৰতিষ্ঠান হিচাপে গণ্য কৰা হ'ব পাৰে যি পৰিকল্পনা আৰু বিকাশৰ প্ৰক্ৰিয়াত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণ সহজ কৰিব।

গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ বিকাশ, গ্ৰাম্য জনসাধাৰণৰ জীৱনৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক কল্যাণ উন্নত কৰাৰ উদ্দেশ্যৰে এক

বিস্তৃত আৰু বহুমাত্ৰিক ধাৰণা, য'ত কৃষি আৰু আনুষঙ্গিক কাৰ্য্য কলাপ, আৰ্থ-সামাজিক আন্তঃগাঁথনি, সামূহিক সেৱা আৰু সুবিধা, আৰু গ্ৰাম্য অঞ্চলত মানৱ সম্পদ বিকাশৰ বিকাশ অন্তৰ্ভুক্ত থাকে। এক পৰিঘটনা হিচাপে, গ্ৰাম্য বিকাশ হৈছে বিভিন্ন ভৌতিক, প্ৰযুক্তিগত, অৰ্থনৈতিক, সামাজিক-সাংস্কৃতিক আৰু প্ৰতিষ্ঠানগত কাৰকৰ মাজত লেনদেনৰ এক অস্তিম ফলাফল। এইটোও দেখা গৈছে যে বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ প্ৰক্ৰিয়া সমগ্ৰ ৰাজ্যসমূহত যথেষ্ট পৰিৱৰ্তনশীল হৈ আছে। এম.ও.পি.আৰ.-য়ে গ্ৰামোন্নয়ন মন্ত্ৰালয়ৰ (এম.ও.আৰ.ডি.) সৈতে মিছন অস্ত্ৰোদয় জৰীপ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ আৰু পৰিকল্পনা অনুশীলনৰ সময়ত গুৰুত্বপূৰ্ণ ব্যৱধান চিনাক্ত কৰিবলৈ অংশীদাৰী ত্বৰাণিত কৰে।

মন্ত্ৰালয়ে ২ অক্টোবৰৰ পৰা ৩১ ডিচেম্বৰ ২০১৮ লৈ 'সবকী যোজনা সবকী বিকাশ' হিচাপে প্ৰথম জনপৰিকল্পনা অভিযান আৰম্ভ কৰে। এই বছৰ, অভিযানটো ০২ অক্টোবৰ ২০২১ -ৰ পৰা আৰম্ভ হ'ব আৰু ৩১ জানুৱাৰী ২০২২ লৈকে চলিব। স্থানীয় প্ৰয়োজনীয়তাৰ প্ৰতি সঁহাৰি জনাই আৰু একাদশ অনুসূচীত তালিকাভুক্ত সকলো ২৯ টা খণ্ডৰ একত্ৰীকৰণৰ জৰিয়তে প্ৰস্তুত কৰা একক একত্ৰিত আঁচনি প্ৰস্তুতকৰা, যিবোৰ পঞ্চায়তসমূহক হস্তান্তৰ কৰা হ'ব বুলি ধাৰণা কৰা হৈছে আৰু স্থানীয় অগ্ৰাধিকাৰ অনুসৰি অন্যান্য লাইন বিভাগৰ দ্বাৰা অন্যান্য আঁচনি আৰু কাৰ্য্য সূচী / পদক্ষেপ একত্ৰিত কৰা হৈছে অভিযানৰ অস্তিম উদ্দেশ্য। ২০১৮ চনৰ পৰা, যোৱা তিনি বছৰৰ প্ৰচাৰৰ পৰা, ৯১% ৰো অধিক গ্ৰাম পঞ্চায়তে পৰৱৰ্তী বছৰৰ বাবে সফলতাৰে তেওঁলোকৰ জিপিডিপি সৃষ্টি কৰিছে। ২০২০ চনৰ বাবে, পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ে জিপিডিপিৰ সৈতে অভিলেখ সংখ্যক ৯৫% জিপি প্ৰাপ্ত কৰিছে।

প্ৰচাৰৰ সময়ত, পৰৱৰ্তী বিত্তীয় বৰ্ষৰ বাবে অৰ্থাৎ ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ বাবে গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি (জিপিডিপি) প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে তৃণমূল পৰ্যায়ত স্থানীয় এলেকা পৰিকল্পনা পুনৰুজ্জীৱিত কৰা হৈছে আৰু সংগঠিত গ্ৰাম সভা সভা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছে। পঞ্চায়তি ৰাজ প্ৰতিষ্ঠান (পিআৰআই) আৰু ৰাজ্যখনৰ সংশ্লিষ্ট লাইন বিভাগসমূহৰ মাজত একত্ৰিত হোৱাৰ জৰিয়তে গ্ৰাম সভা পৰ্যায়ত পৰিকল্পনাৰ বাবে এই অভিযান এক তীব্ৰ আৰু সংগঠিত অনুশীলন হৈ আহিছে। অভিযানটোত কাৰ্য্যকৰীভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰা কিছুমান শীৰ্ষ শাৰীৰ

বিভাগ হৈছে গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগ, শিক্ষা বিভাগ, খোৱা পানী আৰু অনাময় বিভাগ, স্বাস্থ্য বিভাগ আৰু কৃষি বিভাগ।

চিত্ৰ 1 : জিডিপি উৎপন্ন চক্ৰ

এই পৰিকল্পনাবোৰে সকলো অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আৰু ভৌতিক মাপকাঠি সামৰি ল'ব, আৰু গ্ৰাম্য অঞ্চলত আৰ্থ-সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ লক্ষ্য ৰাখিব। জিপিডিপি পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়াই গ্ৰাম্য ভাৰতৰ তিনিটা আন্তঃসম্পৰ্কীয় মাত্ৰাত বিদ্যমান উন্নয়ন প্ৰত্যাহ্বানক লক্ষ্য কৰিব।

A. অৰ্থনৈতিক মাত্ৰা : দৰিদ্ৰতা দূৰ কৰা আৰু নিযুক্তিৰ সুযোগ সৃষ্টি কৰা। দৰিদ্ৰ আৰু নিম্ন আয়ৰ গ্ৰাম্য পৰিয়ালবোৰক অংশগ্ৰহণ কৰাৰ ক্ষমতা আৰু সুযোগ দুয়োটা প্ৰদান কৰা, আৰু দেশৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশ প্ৰক্ৰিয়াৰ পৰা লাভান্বিত হোৱা।

B. সামাজিক মাত্ৰা : দৰিদ্ৰ আৰু নিম্ন আয়ৰ পৰিয়াল আৰু সুবিধাবঞ্চিত গোটবোৰৰ সামাজিক বিকাশ, সামাজিক সূচকত অসমতা দূৰ কৰা, লিংগ সমতা আৰু মহিলাৰ সৱলীকৰণৰ প্ৰচাৰ কৰা, আৰু দুৰ্বল গোটবোৰৰ বাবে সামাজিক সুৰক্ষা জাল প্ৰদান কৰা।

C. ৰাজনৈতিক মাত্ৰা : গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ দৰিদ্ৰ আৰু নিম্ন আয়ৰ লোকসকলক, মহিলা আৰু অনুসূচীত জাতি আৰু অনুসূচীত জনজাতি সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলক গাওঁ পৰ্যায়ত আৰু তাৰ বাহিৰত পঞ্চায়ত প্ৰক্ৰিয়াবোৰত কাৰ্য্য কৰীভাৱে আৰু সমানে অংশগ্ৰহণ কৰাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰা। এই অভিযানে কাৰ্য্যকৰী গ্ৰাম সভাত ডিএ-এনআৰএলএমৰ অধীনত ৩১ লাখ নিৰ্বাচিত পঞ্চায়ত নেতা আৰু ৫.২৫ কোটি এছ.এইচ.জি. মহিলাৰ ভূমিকা শক্তিশালী কৰিছে। গ্ৰাম পঞ্চায়তসমূহত স্থাপন কৰিবলগা ৰাজহুৱা তথ্য বোৰডসমূহে বিভিন্ন আঁচনিৰ অধীনত উন্নয়নৰ বাবে গ্ৰাম পঞ্চায়তসমূহৰ নিৰ্ৰপত্তিত ৰখা পুঁজিৰ ব্যৱহাৰ সন্দৰ্ভত স্বচ্ছতা আনিব। সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ আআৰুগ্ৰাম পঞ্চায়তৰ ৰেংকিঙে, মিছন অস্ত্ৰোদয় গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ দৰে, গাওঁ, আৰু গ্ৰাম পঞ্চায়ত পৰ্যায়ৰ ব্যৱধান চিনাক্ত কৰাত সহায় কৰিব আৰু জিপিডিপিৰ বাবে পৰমাণ-আধাৰিত পৰিকল্পনা আৰু ৰূপায়ণৰ ওপৰত প্ৰণালীবদ্ধ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰাত সহায় কৰিব।

INTERVENTIONS

COMMUNITY MOBILISATION

EVIDENCE BASED PLANNING

- Utilising GAP REPORT to assess and mitigate the development in critical areas.
- Use of data: Dashboards such as Panchayat Decision Support System (PDSS) and Planning & Reporting Dashboard have been devised for simplified analysis.

SELF HELP GROUPS & COMMUNITY MOBILISATION

- VPRPs to be discussed mandatorily.
- SHGs to help in improving social development.
- Targeted attendance @ 10 %

EVIDENCE BASED PLANNING

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOAL

- SDG to form the overall planning goal for this year.
- Emphasis on **NO HUNGER** goal.
- Mandatory addition of at least one Sankalp by GP for planning.

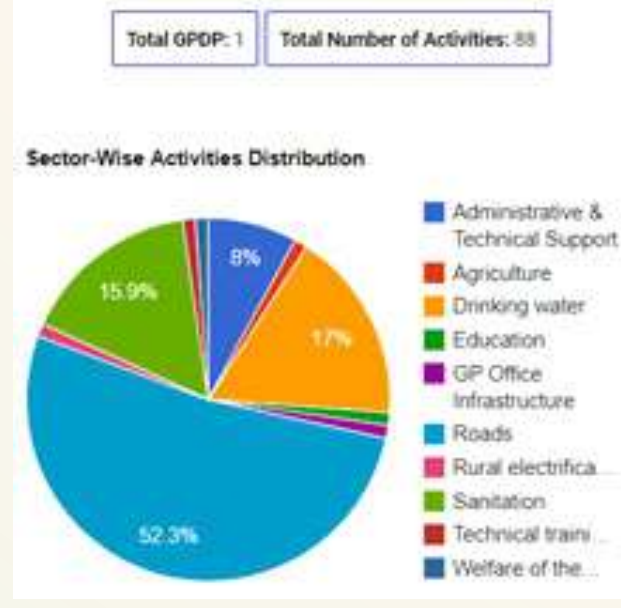
HOISTIC PLANNING

- Plans to not just include 3 or 4 sectors.
- Convergence:** All Central and State level schemes to be added in Resource Envelope

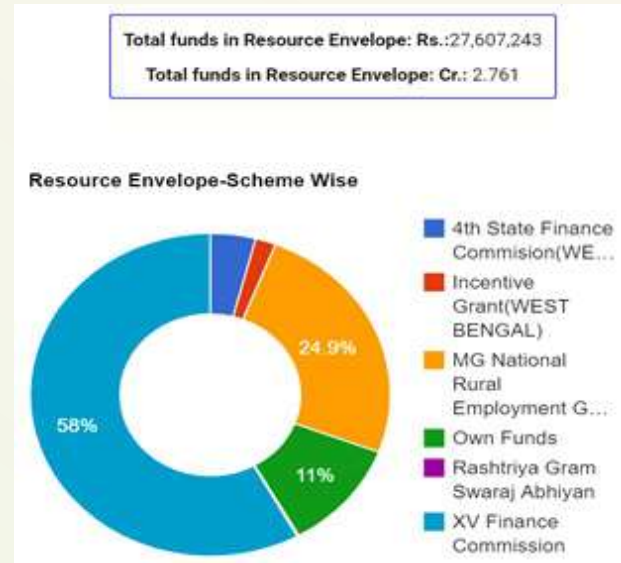
চিত্র ২: উন্নীত জিডিপি ও বাবে এমওপিআবৰ দ্বাৰা অন্তর্ভুক্তি

ৰাজ্য, জিলা, খণ্ড আৰু গ্ৰাম পঞ্চায়তত পৰিকল্পনাৰ স্থিতি বিশেষণ কৰিবলৈ, পঞ্চায়তবোৰৰ বাবে কেইবাটাও সম্পদ উপলব্ধ কৰা হৈছে। এই বিশেষণাত্মক সম্পদবোৰ ৰখাৰ সৈতে, পি.আৰু.আই.-য়ে গ্ৰাম পঞ্চায়তবোৰত গ্ৰহণ কৰা সম্পদ খাম আৰু কাৰ্য্য কলাপৰ ৩৬০ ডিগ্রী দৰ্শন কৰিব পাৰে।

Details	2018	2019	2020	2021
No. of GPDPs	2,50,079	2,46,998	2,56,122	2,40,618
No. of Activities	90,89,965	82,00,092	58,30,222	85,32,382
Budget Amount (in Cr)	1,91,121	1,65,023	1,37,438	1,02,200

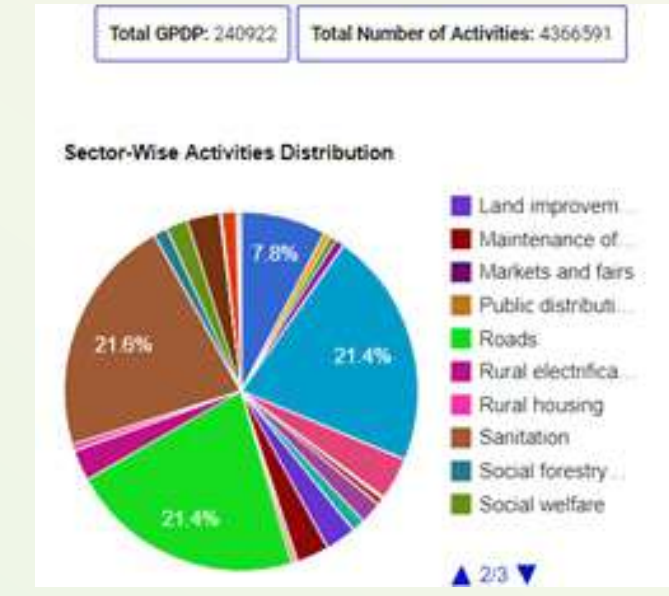

ছবি ৩. দেশজুৰি কাৰ্য্যকলাপ বিতৰণৰ বিশেষণাত্মক তিবেদন

সকলো কেন্দ্ৰীয় আৰুৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ আঁচনি অন্তর্ভুক্তি ৰ জৰিয়তে সামগ্ৰিক পৰিকল্পনা নিশ্চিত কৰাৰ বাবে, এম.ও.পি.আব.-য়ে সকলো গ্ৰাম পঞ্চায়তক বছৰটোৰ বাবে প্ৰাপ্ত পুঁজিৰ পৰিমাণ যোগ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিছে।

জিলাসমূহক তেওঁলোকৰ নিজ নিজ জিপিএ একেটা ক্ষেত্ৰত সহায় আৰু সমৰ্থন কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে। ৰাষ্ট্ৰীয় গ্রামোন্নয়ন আৰু পঞ্চায়তি ৰাজ প্ৰতিষ্ঠান (এন.আই.আৰ.ডি.পি.আৰু.) পি.আব.আই.-ৰ বাবে ক্ষমতা নিৰ্মাণ আৰু প্ৰশিক্ষণ সমৰ্থন প্ৰদান কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এম.ও.পি.আব.-ৰ সহযোগী হৈ আহিছে। সমগ্ৰ প্ৰশিক্ষণত তথ্যৰ ব্যৱহাৰ আৰু ব্যৱহাৰ আৰু আঁচনিসমূহৰ একত্ৰীকৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি নোডেল বিষয়া আৰু সহায়কসকলৰ প্ৰশিক্ষণ ৰখা হৈছে।

পশ্চিম বংগৰ এখন গাওঁৰ বাবে এটা নমুনা জিপিডিপি ইয়াত দেখা যায়। গ্ৰাম পঞ্চায়তে ২০২১-২২ বিত্তীয় বৰষুণৰ বাবে পথ, অনাময়, প্ৰশাসক সমৰ্থন আৰুখোৱা পানীৰ দৰে খণ্ডত ৮৮ টা কাৰ্য্যকলাপ যোগ দিছে। এই জিপিৰ বাবে সম্পদ খামৰ পৰিমাণ হৈছে ২.৭৬ কোটি টকা। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ আঁচনি, ৰাজ্য চৰকাৰৰ আঁচনি আৰুনিজা পুঁজিৰে গঠিত।

জনসাধাৰণৰ পৰিকল্পনা অভিযানৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্য্যায়ৰ অভিমুখীকৰণ কৰ্মশালা ২০২১

NIRDPR(এনআইআৰডিপিআৰ), হায়দৰাবাদ

পৰিচয়

গ্ৰাম পঞ্চায়ত পৰ্য্যায়ত কাৰ্য্যকৰী পৰিকল্পনাৰ বাবে আৰুৰাজ্য/ইউটিৰ পিআৰুআইৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি আৰু কৰ্মকত্তা সকলক সমৰ্থন আগবঢ়োৱাৰ বাবে পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ে থামোনুয়ন আৰু এনআইআৰডি-পি আৰু মন্ত্ৰালয়ৰ সহযোগত অভিমুখীকৰণ আৰুআঞ্চলিক কৰ্মশালা আয়োজন কৰিছিল। পিপলছ পেন কেম্পেইনৰ দ্বিতীয় পৰ্য্যায়টো ২ অক্টোবৰ ২০১৯ তাৰিখে যথেষ্ট উদ্যম আৰুউৎসাহেৰে আৰম্ভ কৰা হৈছিল। গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ পৰিকল্পনাকাৰী সকলক ব্যাপক জিপিডিপি প্ৰস্তুত কৰাত সহায় কৰাৰ উদ্দেশ্যেৰে সমগ্ৰ দেশতে দুটা ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্য্যায়ৰ কৰ্মশালা আৰু পাঁচটা আঞ্চলিক কৰ্মশালাৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। কোভিড-১৯ মহামাৰীৰ বাবে ২০২০ চনত পিপলছ পেন কেম্পেইন অনলাইন মোডৰ জৰিয়তে আয়োজন কৰা হৈছিল। ৰাজ্য আৰুইউটিসমূহক পিপিচি সম্পৰ্কীয় কাৰ্য্যকলাপ সম্পাদন কৰাৰ সময়ত তেওঁলোকৰ নিজ নিজ ৰাজ্য আৰু ইউটিৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা কোভিড-১৯ প্ৰটোকল পালন কৰিবলৈ অনুৰোধ জনোৱা হৈছিল। পিপিচি-২০২১ ৰ ওপৰত প্ৰথম ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্য্যায়ৰ অভিমুখীকৰণ কৰ্মশালা ১৩ ছেপ্টেম্বৰ ২০২১ তাৰিখে হায়দৰাবাদৰ এনআইআৰডিপিআৰ ২ অক্টোবৰ ২০২১ ৰ পৰা ৩১ জানুৱাৰী ২০২২ লৈ পিআৰুআইৰ দ্বাৰা ক্ৰমান্বয়ে এক ব্যাপক গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি (জিপিডিপি), খণ্ড পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি (বিপিডিপি) আৰু জিলা পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি (ডিপিডিপি) প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে সমগ্ৰ দেশজুৰি অভিযান আৰম্ভ কৰাৰ বাবে আয়োজন কৰা হৈছিল।

উদ্বোধনী অধিবেশনসমূহ

স্বাগতম ভাষণ:

ড. জি. নৰেন্দ্ৰ কুমাৰ, এন.আই.আৰ.ডি.পি.আৰ.-ৰ সঞ্চালক প্ৰধান ৰাজ্য আৰুইউটিৰ সকলো সম্পদ ব্যক্তি, অনুযম আৰু প্ৰতিনিধিসকলক আদৰ্শ জনায় আৰুৰাষ্ট্ৰীয় কৰ্মশালাৰ প্ৰসংগ ব্যাখ্যা কৰে। তেওঁ এই বছৰৰ পিপিচিৰ সম্প্ৰসাৰিত পৰিসৰৰ ওপৰত আলোকপাত কৰিছিল যিয়ে প্ৰথমবাৰৰ বাবে পিআৰুআইৰ তিনিওটা স্তৰক ইয়াৰ আওতাৰ অধীনলৈ আনিছে। তেওঁ উল্লেখ কৰে যে এনআইআৰডিপিআৰে বিত্তীয় বিশেষণৰ বাবে আইচিএআই (ভাৰতীয় চাৰ্টাৰ্ড একাউণ্টেণ্ট প্ৰতিষ্ঠান)ৰ দৰে প্ৰসিদ্ধ প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ সৈতে বিভিন্ন অংশীদাৰিত্বৰ জৰিয়তে বিকেন্দ্ৰীকৃত পৰিকল্পনা শক্তিশালী কৰাৰ চেষ্টা কৰি আছে।

পিপলছ পেন কেম্পেইন ২০২১ - এক অৱলোকন:

ষ্ট্ৰীয় কৰ্মশালাৰ সুৰ নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ, শ্ৰীমতী ৰেখা যাদৱে বিগত বছৰবোৰত জিপিডিপিৰ পৃষ্ঠভূমি, উদ্দেশ্য, প্ৰক্ৰিয়া, প্ৰগতি, আৰু বিপিডিপি আৰুডিপিডিপিৰ বৰ্তমানৰ স্থিতিৰ বিষয়ে কয়।

তেওঁ এম.ও.পি.আৰ.-ৰ দৃষ্টিভঙ্গী উপস্থাপন কৰে আৰু উল্লেখ কৰে যে "গ্ৰাম্য পৰিৱৰ্তনৰ আৰু পঞ্চায়তৰ স্তৰত নিৰ্ভৰ কৰে আৰু পলমকৈ পুঁজিৰ হস্তান্তৰ বৃদ্ধিৰ বাবে পঞ্চায়তৰ

ও ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ হৈ পৰিছে"। এইটো আৰু আলোকপাত কৰা হৈছিল যে একাদশ এফ চিৰ কেৱল নিৰ্দেশনা পৰ্য্যায় নহয় বুলি অনুভৱ কৰাৰ পিছত পিপিচি মিছন মোডত আৰম্ভ কৰা হৈছিল। পিপিচি গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত, আপলোড কৰা জিপিডিপিৰ সংখ্যা ২০১৮ চনত ৫৯,০০০ ৰ পৰা ২,৫০,০০০ লৈ যথেষ্ট বৃদ্ধি পাইছে।

তেওঁ উল্লেখ কৰে যে পূৰ্বৰ পিপিচি অভিযান যেনে গ্ৰাম সভাৰ অভাৱ, কম উপস্থিতি, লাইন বিভাগৰ অপৰ্য্যাপ্ত অংশগ্ৰহণ, সীমিত খণ্ডত অসামঞ্জস্যপূৰ্ণ আৱণ্টন আৰু জিপিডিপি কাৰ্য্য কলাপৰ লেহেম ৰূপায়ণৰ দৰে শিক্ষা।

পিপলছ পেন কেম্পেইন ২০২১ -ৰ বাবে প্ৰসংগ নিৰ্ধাৰণ কৰা:

পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ অতিৰিক্ত সচিব ড০ চন্দ্ৰ শেখৰ কুমাৰে পঞ্চায়তসমূহত পিএফএমএছৰ দৰে নতুন ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্তনৰ ক্ষেত্ৰত লাভ কৰা সাফল্যৰ ওপৰত আলোকপাত কৰি ভাষণ আৰম্ভ কৰে য'ত ইয়াৰ জৰিয়তে ৫৯,০০০ কোটি টকাৰ লেনদেন সংঘটিত হয়। তেওঁ আৰু ৰাজ্যসমূহক অনুৰোধ কৰিছিল যিসকল ৰাজ্য প্ৰণালীত বৰ্তত নাছিল তেওঁলোকক অতি সোনকালে এইটো কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল। তেওঁ গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যে পৰিকল্পনা, ৰূপায়ণ আৰু নিৰীক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াত গুণগত মানদণ্ডৰ উন্নতিৰ বাবে খণ্ড, জিলা আৰু ৰাজ্যিক পৰ্য্যায়ৰ পিএমইউসমূহ সম্পূৰ্ণৰূপে কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে, জিলাসমূহৰ ক্ষেত্ৰীয় আৰু ব্যৱধান বিশেষণ কৰাৰ বাবে এছআইআৰডিৰ সামৰ্থ উন্নত কৰাৰ প্ৰয়োজন। জিপি/বক/জিলা/স্তৰত প্ৰশিক্ষণ ক্ষমতা ডিপিআৰচি, এছপিআৰচি আৰু এছআইআৰডি স্তৰত পৰ্য্যাপ্ত সংখ্যক প্ৰশিক্ষক, এমটি, আৰপি আৰু অনুযমৰ ক্ষেত্ৰত জৰুৰী উন্নতিৰ প্ৰয়োজন। প্ৰতিবেদন দাখিল কৰাৰ বাবে এই সন্দৰ্ভত গঠন কৰা এখন সমিতি, যাক পুনৰ্নিৰ্মাণ কৰা আৰু জিএছএ-ত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হ'ব।

পি.আৰ.আই.-ৰ কাৰ্য্যকৰী কাৰ্য্যকৰীতাই গ্ৰাম্য-নগৰৰ ব্যৱধান দূৰ কৰিব পাৰে- থামোনুয়ন মন্ত্ৰালয়ৰ সচিব:

Shri Nagendra Nath Sinha, Secretary, Ministry of Rural Development

ভাষণৰ আৰম্ভণিতে গ্ৰামোন্নয়ন মন্ত্ৰালয়ৰ সচিব শ্ৰী নগেন্দ্ৰ নাথ সিনহাই পিপিচি অভিযানৰ বাবে এমঅ'পিআৰঃ আৰুএনআইআৰডিপিআৰক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰে আৰুতেওঁ বিহাৰৰ পৰা এটা উদাহৰণ দাঙি ধৰি স্থানীয় মালিকীস্বত্ব গুৰুত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। তেওঁ উল্লেখ কৰে যে পঞ্চায়তি ৰাজ প্ৰতিষ্ঠানসমূহে সঠিকভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা নিয়ন্ত্ৰণৰ মানদণ্ড নিয়ন্ত্ৰণ আৰুপৰিমাণে প্ৰতিষ্ঠানসমূহে প্ৰদান কৰাৰ পদ্ধতিত এক ডাঙৰ পৰিৱৰ্তন আনিব। তেওঁ উল্লেখ কৰে যে গ্ৰাম্য-নগৰীয় ব্যৱধান বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত বিনিয়োগৰ স্তৰৰ লগতে শাসনৰ মানদণ্ড, অঞ্চলটোত উপলব্ধ সুবিধা আৰু সেৱাৰ স্তৰৰ ফলত হয়। পি.আৰ.আই.-ৰ কাৰ্য্যকৰী কাৰ্য্যকৰীতাই এই গ্ৰাম্য-নগৰীয় ব্যৱধানবোৰ দূৰ কৰিব পাৰে তদুপৰি, তেওঁ কয় যে বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্যসমূহ বিমূৰ্ত আৰু গ্ৰাম পঞ্চায়ত আৰু স্থানীয় চৰকাৰৰ অন্যান্য স্তৰৰ দৃষ্টিভংগীৰ ক্ষেত্ৰত সেইবোৰ কংক্ৰিট কৰিব লাগিব। তেওঁ উল্লেখ কৰে যে চৰকাৰ আৰুবিভাগসমূহৰ বিভিন্ন স্তৰে জীৱিকা আৰু নিযুক্তিৰ সুযোগ সৃষ্টিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগিব।

আৰুবিভাগসমূহৰ বিভিন্ন স্তৰে জীৱিকা আৰু নিযুক্তিৰ সুযোগ সৃষ্টিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগিব।

তেওঁ কয় যে পঞ্চায়তৰ সভাপতি বা পঞ্চায়ত সচিব গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ সমাৰ্থক। তেওঁলোকৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ভাঙি পেলাব লাগে, আৰু গ্ৰাম পঞ্চায়তবোৰে পৰাস্তীয় লোকসকলৰ ওচৰলৈ যাব লাগে আৰুপঞ্চায়তৰ ভিতৰত সম্পদ চিনাক্ত কৰি তেওঁলোকৰ প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰিব লাগে।

লাইন মন্ত্ৰালয়ৰ দ্বাৰা উপস্থাপন

শ্ৰীমতী নীতা কেজৰেৱাল, গ্ৰামোন্নয়ন মন্ত্ৰালয়ৰ যুটীয়া সচিব

➤ তেওঁ গ্ৰাম্য দৰিদ্ৰতা হ্ৰাস আঁচনি (ভিপিআৰুপি), প্ৰস্তুতি প্ৰক্ৰিয়া আৰু সন্মুখীন হোৱা মুখ্য প্ৰত্যাহ্বানৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথা উল্লেখ কৰে। তেওঁ লগতে এছএইচজিৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ সাফল্যৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে আৰু উল্লেখ কৰে যে প্ৰায় ১.১ কোটি এছএইচজি সদস্যই গ্ৰাম সভাত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

➤ তেওঁ উল্লেখ কৰে যে স্ব-সহায়ক গোট (এছ.এইচ.জি.) আৰুতেওঁলোকৰ গ্ৰাম্য অৰেগনাইজেচন (ভি.ও.)প্ৰ শিক্ষিত সামূহিক সম্পদ ব্যক্তিসকলৰ সমৰ্থন ৰ জৰিয়তে ভি.পি.আৰ.পি. প্ৰস্তুতকৰিব। ভিপিআৰপি জিপিডিপিৰ সৈতে একত্ৰিত কৰা হ'ব। ই কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্যিক পৰ্যায়ত পিআৰ আৰু আৰডি বিভাগৰ মাজত উন্নত সমন্বয় সক্ষম কৰিব। ইয়াক জিপিডিপিৰ কাৰ্য্যকৰী পৰিকল্পনা আৰু ৰূপায়ণত অনুবাদ কৰিব লাগে।

শ্ৰী মনীশ গাৰ্গ, যুটীয়া শিক্ষা মন্ত্ৰালয়

➤ তেওঁ বুজাবুজি চুক্তিত উপলব্ধ বিভিন্ন আঁচনি, গুৰুত্বপূৰ্ণ হস্তক্ষেপ আৰু একত্ৰীকৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তা সন্দৰ্ভত আলোচনা কৰে।

➤ তেওঁ বিদ্যালয় শিক্ষাৰ এক একত্ৰিত আঁচনি সমগ্ৰ শিক্ষাৰ অধীনত বিভিন্ন উপাদানৰ বিষয়ে বিতংভাৱে ব্যাখ্যা কৰে। তেওঁ লগতে উল্লেখ কৰে যে কাৰ্য্য সূচীটোৰ ১১ টা উপাদান আছে আৰু ই ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিৰ (এনইপি) সৈতে সামঞ্জস্যপূৰ্ণ

➤ তেওঁ বিভিন্ন হস্তক্ষেপৰ বাবে সমগ্ৰ শিক্ষা আৰুএমঅ'পিআৰৰ অধীনত চলি থকা একত্ৰীকৰণ প্ৰচেষ্টা আৰু ভৱিষ্যতৰ একত্ৰীকৰণৰ পৰিসৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।

➤ তেওঁ লগতে স্থানীয় পৰ্যায়ত শূন্য ড্ৰপআউট আৰুস্কুলৰ বাহিৰত কোনো শিশু নোহোৱাটো নিশ্চিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত পিআৰআই আৰুস্থানীয় চৰকাৰৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।

শ্ৰী. অতুল কোৱাৰাল, স্বাস্থ্য আৰুপৰিয়াল কল্যাণ মন্ত্ৰালয়ৰ কাৰ্য্য বাহী সঞ্চালক

➤ তেওঁ সাধাৰণতে স্বাস্থ্যৰ অধিৱেশন নিৰ্ধাৰক আৰম্ভ কৰিছিল আৰু লগতে ব্যাখ্যা কৰিছিল যে বৰ্তমানৰ স্বাস্থ্য সেৱা প্ৰদানৰ গাঁথনি, উপলব্ধ স্বাস্থ্য আঁচনি আৰুদেশত ৰূপায়ণ কৰা ৰাষ্ট্ৰীয় স্বাস্থ্য কাৰ্য্য সূচী।

➤ তেওঁ স্বাস্থ্য খণ্ডত পালন কৰিবলগা গ্ৰাম পঞ্চায়তসমূহৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যাৰ ভিতৰত আছে পৰিকল্পনা, অসামঞ্জস্যতা সমাধান, সজাগতা বৃদ্ধি আৰু সম্প্ৰদায়সমূহক একত্ৰিত কৰা আৰু আন্তঃখণ্ড সহযোগিতাৰ বাবে সমৰ্থন আগবঢ়োৱা।

➤ তেওঁ আয়ুস্মান মিত্ৰ হিচাপে নাম ভৰ্তি কৰিবলৈ কম্পিউটাৰ চম্ভালিবলৈ পৰিচিত সম্প্ৰদায়ৰ সদস্যসকলৰ এটা সৈন্যবাহিনীক উৎসাহিত আৰু সৃষ্টি কৰাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। এই আয়ুস্মান মিত্ৰসকলে সমাজত এবি-পিএমজেএৱাইৰ বিষয়ে

Shri Sunil Kumar, Secretary, Ministry of Panchayati Raj

Ministry of Panchayati Raj

ভাষণৰ আৰম্ভণিতে গ্ৰামোন্নয়ন মন্ত্ৰালয়ৰ সচিব শ্ৰী নগেন্দ্ৰ নাথ সিনহাই পিপিচি অভিযানৰ বাবে এমঅ'পিআৰঃ আৰুএনআইআৰডিপিআৰক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰে আৰুতেওঁ বিহাৰৰ পৰা এটা উদাহৰণ দাঙি ধৰি স্থানীয় মালিকীস্বত্ব গুৰুত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। তেওঁ উল্লেখ কৰে যে পঞ্চায়তি ৰাজ প্ৰতিষ্ঠানসমূহে সঠিকভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা নিয়ন্ত্ৰণৰ মানদণ্ড নিয়ন্ত্ৰণ আৰুপৰিমাণে প্ৰতিষ্ঠানসমূহে প্ৰদান কৰাৰ পদ্ধতিত এক ডাঙৰ পৰিৱৰ্তন আনিব। তেওঁ উল্লেখ কৰে যে গ্ৰাম্য-নগৰীয় ব্যৱধান বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত বিনিয়োগৰ স্তৰৰ লগতে শাসনৰ মানদণ্ড, অঞ্চলটোত উপলব্ধ সুবিধা আৰু সেৱাৰ স্তৰৰ ফলত হয়। পি.আৰ.আই.-ৰ কাৰ্য্যকৰী কাৰ্য্যকৰীতাই এই গ্ৰাম্য-নগৰীয় ব্যৱধানবোৰ দূৰ কৰিব পাৰে

তদুপৰি, তেওঁ কয় যে বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্যসমূহ বিমূৰ্ত আৰু গ্ৰাম পঞ্চায়ত আৰু স্থানীয় চৰকাৰৰ অন্যান্য স্তৰৰ দৃষ্টিভংগীৰ ক্ষেত্ৰত সেইবোৰ কংক্ৰিট কৰিব লাগিব। তেওঁ উল্লেখ কৰে যে চৰকাৰ

সজাগতা বিয়পোৱাত সমৰ্থন কৰিব।

➤ তেওঁ কয় যে গ্ৰাম পঞ্চায়তে স্ব-সহায়ক গোট আৰু উদ্যোগীসকলক, বিশেষকৈ অনুসূচিত জাতি/জনজাতি/বিশেষভাৱে সক্ষম ৰ দৰে দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ আবেদনকাৰীসকলক পিএমবিজেকে স্পন কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিব লাগে। তেওঁ লগতে উল্লেখ কৰে যে পিএমবিজেকে স্পনৰ আনুষ্ঠানিকতা সম্পূৰ্ণকৰাৰ বাবে এছএইচজিসমূহে হস্তান্তৰসমৰ্থন প্ৰদান কৰিব লাগে।

সূক্ষ্ম, সূক্ষ্ম আৰু মজলীয়া উদ্যোগ মন্ত্ৰালয়ৰ সঞ্চালক শ্ৰী ডি চন্দ্ৰ শেখৰ

➤ তেওঁ পিএমইজিপি, এছএফইউআৰুটিআই, এম্পায়াৰ, ৰাষ্ট্ৰীয় অনুসূচিত জাতি-জনজাতিৰ দৰে ক্ষুদ্ৰ, সূক্ষ্ম আৰু মজলীয়া উদ্যোগ মন্ত্ৰালয়ৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্য সূচীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। তেওঁ লগতে কয় যে উল্লেখিত কাৰ্য্য সূচীসমূহত পিআৰআইৰ বাবে একত্ৰীকৰণৰ সুযোগৰ যথেষ্ট সুযোগ আছে।

➤ তেওঁ পিএমইজিপি, এছএফইউআৰুটিআই, এম্পায়াৰ, ৰাষ্ট্ৰীয় অনুসূচিত জাতি-জনজাতিৰ দৰে ক্ষুদ্ৰ, সূক্ষ্ম আৰু মজলীয়া উদ্যোগ মন্ত্ৰালয়ৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্য সূচীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। তেওঁ লগতে কয় যে উল্লেখিত কাৰ্য্য সূচীসমূহত পিআৰআইৰ বাবে একত্ৰীকৰণৰ সুযোগৰ যথেষ্ট সুযোগ আছে।

➤ তেওঁ কয় যে পিআৰআইয়ে এছএফইউআৰুটিআই ক্লাষ্টাৰৰ বাবে কাৰ্য্যকৰীসংস্থা হিচাপে কাম কৰিব পাৰে, যাৰ ফলত শিল্পী আৰু অন্যান্য নিৰ্ভৰশীল অংশীদাৰসকল একত্ৰিত হ'ব পাৰে।

ড. চি. পি. ৰেড্ডী, জ্যেষ্ঠ এডল. কম. (ডিবিউ.ডি.) ভূমি সম্পদ বিভাগ

➤ তেওঁ ভাৰতৰ বৰ্তমানৰ ৰেইনফেড কৃষি ৰাজ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰি উল্লেখ কৰে যে ভাৰতৰ ৮৪ শতাংশ গ্ৰাম্য দৰিদ্ৰ, যাৰ ভিতৰত জনজাতীয় জনসংখ্যাৰ সংখ্যাগৰিষ্ঠ অংশও আছে, বৰষুণৰ আহাৰ খোৱা অঞ্চলত বাস কৰে।

➤ তেওঁ প্ৰধানমন্ত্ৰী কৃষি সিঞ্চাই যোজনাৰ জলচ্ছেদ উন্নয়ন উপাদানৰ (ডিবিউডিচি-পিএমকেএছৱাই) গুৰুত্ব আৰু বিভিন্ন কাৰ্য্য কলাপৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে।

➤ তেওঁ জলবিভাজিকা ব্যৱস্থাপনাত পিআৰআই আৰু গ্ৰাম সভাৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল। তেওঁ কয় যে জলচ্ছেদ সমিতিসমূহ গাওঁ পৰ্য্যায়ত আছে আৰু ডিবিউচিৰ জৰিয়তে জিএছে ব্যৱহাৰকাৰীৰ মাচুল সংগ্ৰহৰ বাবে এক প্ৰণালী স্পন কৰিছে। ই শিৰতা শক্তিশালী কৰিব।

শ্ৰী অৰুণ বাৰোকা, জলশক্তি মন্ত্ৰালয়ৰ অতিৰিক্ত সচিব

➤ তেওঁ গ্ৰাম্য স্থানীয় সংস্থাসমূহত (আৰএলবি) অনাময় ব্যৱস্থা উন্নত কৰাৰ বাবে পঞ্চদশ এফ চি বান্ধি দিয়া অনুদান ব্যৱহাৰ কৰাৰ বিভিন্ন সূক্ষ্ম তাৎপৰ্য্য পোহৰলৈ আহিছে। তেওঁ লগতে উল্লেখ কৰে যে স্বচ্ছ ভাৰত মিছন-গ্ৰাম ীণ (এছবিএম-জি) হৈছে ৰাজ্য আৰু গ্ৰাম্য সংস্থাসমূহৰ প্ৰচেষ্টাৰ পৰিপূৰক এক কেন্দ্ৰীয় পৃষ্ঠপোষকতা তৈয়াৰ কৰা আঁচনি।

➤ তেওঁ ব্যাখ্যা কৰে যে, এতিয়া আমি এছবিএমৰ দ্বিতীয় পৰ্য্যায়ত আছোঁ যাৰ উদ্দেশ্য হ'ব ২০২৪-২৫ চনৰ ভিতৰত অডিএফৰ মৰ্যদা বজাই ৰখা।

➤ তেওঁ উল্লেখ কৰে যে এছবিএম(জি) মুখ্যতঃ বিভিন্ন পুঁজিৰ উৎসযেনে এছবিএম(জি)ৰ বাবে ভাৰত আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ পৰা বাজেট আৱণ্টন, আৰ এলবিৰ বাবে পঞ্চদশ বিত্ত আয়োগৰ অনুদানৰ সৈতে একত্ৰিত হোৱাৰ ওপৰত আধাৰিত।

➤ তেওঁ লগতে গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যে এছবিএম(জি)ৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত লক্ষ্যৰ সফলতা আৰু অনাময়ৰ বাবে আৰএলবিসমূহক বান্ধি থোৱা অনুদান আৱণ্টনৰ উদ্দেশ্য পূৰণ কৰাৰ বাবে এছবিএম(জি) আৰু পঞ্চদশ বিত্ত আয়োগৰ বান্ধোন তৈয়াৰ কৰা অনুদানৰ সমন্বয় সৰ্বাধিক।

➤ আৰএলবিৰ বাবে অনুদান প্ৰাপ্ত কৰা,

◆ ২০২১ -২২ আৰু ২০২২-২৩ বৰষত মুক্তিৰ বাবে, কমেও ২৫ শতাংশ আৰএলবি-ৰ আগৰ বছৰৰ বাবে তেওঁলোকৰ অস্থায়ী একাউণ্ট থাকিব লাগিব আৰু আগৰ বছৰৰ বাবে অডিট কৰা একাউণ্ট থাকিব লাগিব, ৰাজহুৱা ডমেইনত অনলাইনত উপলব্ধ। ২০২৩-২৪ বৰষৰ পৰা মুকলি কৰাৰ বাবে, আৰএলবিবোৰত বাধ্যতামূলকভাৱে ১০০ শতাংশ অস্থায়ী আৰু অডিট কৰা একাউণ্ট অনলাইনত উপলব্ধ থাকিব।

◆ যিবোৰ ৰাজ্যই এতিয়ালৈকে নিৰ্ধাৰিত ৰাজ্যিক বিত্ত আয়োগ (এছ.এফ.চি.) গঠন কৰা নাই, তেওঁলোকৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি কাম কৰিব লাগিব আৰু মাৰ্চ, ২০২৪ তাৰিখে বা তাৰ আগতে ৰাজ্যিক আইনসভাৰ সন্মুখত লোৱা পদক্ষেপৰ বিষয়ে ব্যাখ্যামূলক স্মাৰকপত্ৰ প্ৰস্তুতকৰিব লাগিব। মাৰ্চ, ২০২৪-ৰ পিছত, এই চৰ্তাৱলী পালন নকৰা ৰাজ্য এখনক কোনো অনুদান মুকলি কৰা নহ'ব

➤ বান্ধি থোৱা অনুদান প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে;

◆ গাওঁ/ খণ্ড/ জিলাৰ অনাময় আৰু খোৱা পানী যোগানৰ বাবে বাৰ্ষিক কাৰ্য্য পৰিকল্পনা জিপিডিপি/ বিডিপি/ ডিডিপি ত প্ৰতিফলিত হয় আৰু ই গ্ৰাম স্বৰাজত আপলোড কৰা হয়

◆ ই গ্ৰাম স্বৰাজত বান্ধি থোৱা অনুদান ব্যৱহাৰৰ বিৱৰণ আপলোড কৰা হৈছে।

5. প্ৰমাণ-আধাৰিত আৰু তথ্য-চালিত পঞ্চায়ত পৰিকল্পনা

এন.আই.আৰ.ডি.পি.আৰ.-ৰ সহযোগী অধ্যাপক ড. অঞ্জন কুমাৰ ভাঞ্জাৰ দ্বাৰা

➤ তেওঁ পঞ্চায়ত পৰ্য্যায়ত প্ৰমাণ-আধাৰিত পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰিছে আৰু উল্লেখ কৰিছে যে প্ৰয়োজনীয় আৰু পৰ্য্যাপ্ত তথ্য ব্যৱহাৰ কৰি আঁচনিবোৰ প্ৰস্তুতকৰিব লাগে, মাটিৰ বাস্তৱতা আৰু পৰিকৃত

➤ তেওঁ কয় যে পঞ্চায়ত আৰু সাধাৰণ লোকসকলৰ মাজত তথ্যৰ এক বিশাল আৰু বৰ্ধিত ব্যৱধান আছে।

➤ তেওঁ লগতে কয় যে সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ উপলব্ধ তথ্য, তথ্য আৰু জ্ঞান বাস্তৱিক সিদ্ধান্ত ল'বলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয় আৰু গাওঁবাসীৰ জীৱন আৰু জীৱিকাৰ বিষয়ে ভাল আৰু সত্য তথ্য হৈছে গুণগত পৰিকল্পনাৰ আঁচনি।

➤ তেওঁ পৰিকল্পনাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা মাধ্যমিক তথ্যৰ বিভিন্ন উৎস আৰু জিপিডিপি/বিপিডিপি/ডিপিডিপি প্ৰস্তুত কৰাত সেইবোৰৰ প্ৰাসংগিকতাৰ ওপৰতো আলোকপাত কৰে।

ৰাজ্য / ইউটিৰ দ্বাৰা পিপিচি ২০২০ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰা

➤ মহাৰাষ্ট্ৰ

১. ১. ১. ৰাজ্যিক নোডেল বিষয়া, জিলা নোডেল বিষয়াৰ লগতে খণ্ড নোডাল বিষয়াসকলক সকলো খণ্ডৰ বাবে নিযুক্তি দিয়া হৈছিল।
- সকলো জিপি স্তৰৰ সহায়ক নিযুক্ত কৰা হৈছিল।
- গ্রাম পঞ্চায়ত সুবিধা দল, সকলো জিপি সদস্য, এছ.এইচ.জি. সভাপতি আৰু সদস্যসকলৰ প্ৰশিক্ষণ ক্লাষ্টাৰ পৰ্যায়ত অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।
- পিপিচিৰ অধীনত পৰায় সকলো কাৰ্যকলাপ সম্পূৰ্ণ হৈছিল যেনে ফ্ৰণ্টলাইন কৰ্মীৰ মনোনয়ন, এমএ ডাটা বৈধতা, সহায়কসকলৰ প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰতিবেদন ইত্যাদি।
- মহামাৰী পৰিস্থিতিৰ বাবে ২০২০ চনত কোনো গ্রাম সভা অনুষ্ঠিত কৰা হোৱা নাছিল আৰু সকলো পৰিকল্পনা জিপি সভাৰ দ্বাৰা অনুমোদিত হৈছিল।
- এন.আৰু.ই.জি.এ.-ৰ পৰা ফেচিলিটেটৰসকলক পৰিশোধ উপলব্ধ কৰা নহয়।

➤ হিমাচল প্ৰদেশ

- ৰাজ্যিক নোডেল বিষয়া নিযুক্ত কৰা হৈছিল আৰু জিপিডিপিৰ সামগ্ৰিক প্ৰগতি নিৰীক্ষণ কৰিবলৈ আৰু এমএপিআৰৰ সৈতে বিভিন্ন যোগাযোগৰ লেনদেনৰ বাবে দায়িত্ব দিয়া হৈছিল।
- বিভিন্ন লাইন বিভাগৰ জিলা নোডেল বিষয়াসকলকো নিযুক্তি দিয়া হৈছিল আৰু জাননী দিয়া হৈছিল।
- প্ৰতিজন জি.পি.-ৰ বাবে সহায়ক নিযুক্ত কৰা হৈছিল। হিমাচল প্ৰদেশ ৰাজ্যত, পঞ্চায়ত সচিবসকল এই কামৰ বাবে সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ উপযুক্ত, সেয়েহে তেওঁলোকক সহায়ক হিচাপে নিযুক্ত কৰা হৈছিল।
- সামূহিক সংগ্ৰহৰ বাবে, অংশগ্ৰহণৰ লগতে কাৰ্য্য সূচী প্ৰযুক্তিগত বিকল্প যেনে হোৱাটছএপ গ্রুপ আৰু এছএমএছ-গেটৱে আদিৰ পৰিচালনাৰ বাবে ব্যাপকভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। আকাশ বাণীৰ জৰিয়তে গণ সংগ্ৰামৰ বাবে শোণান প্ৰচাৰিত হৈছিল।

➤ কেৰেলা

- পিপিচি ২০২০ পৰিচালনা কৰোঁতে কেৰালাই নিম্নলিখিত বিষয়বোৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিছিল।
  - পৰিকল্পনাত মানুহৰ অংশগ্ৰহণ
  - স্থানীয় সমস্যাসমূহৰ বাবে অধিকাৰৰ
  - স্থানীয় বিকাশৰ দৃষ্টিভঙ্গী
  - সম্পদৰ কাৰ্য্যকৰী ব্যৱহাৰ
  - সামাজিক অন্তৰ্ভুক্তি

- সামূহিকীকৰণ আৰু একত্ৰীকৰণ
  - দক্ষতা আৰু ফলাফল।
- পিপিচি ২০২০-ৰ সময়ত প্ৰাপ্ত কৰা সাফল্যসমূহ:
    - সামাজিক সুৰক্ষা - জিপিডিপিৰ জৰিয়তে বিশেষভাৱে সক্ষম, শিশু, বৃদ্ধ, মহিলা, তৃতীয়লিংগ আদিক সহায় কৰা
    - মহিলা সশক্তিকৰণ মহিলাসকলৰ বাবে সংৰক্ষণ, আৰু সামূহিক বিকাশত তেওঁলোকৰ অংশগ্ৰহণৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছে,
    - শিক্ষা বিদ্যালয়ৰ আন্তঃগাঁথনি, স্মাৰ্ট শ্ৰেণীৰ কোঠাৰ বিকাশ আৰু লগতে শিক্ষা পুনৰুজ্জীৱিতকৰণ অভিযানৰ সৈতে ওলায়।
    - স্বাস্থ্য পি.এইচ.চি./এফ.এইচ.চি.-ত আন্তঃগাঁথনি উন্নত কৰা, স্বাস্থ্য সুবিধাবোৰত দুৱাৰ পদক্ষেপ সেৱা ইত্যাদি।

➤ ছত্তীশগড়

- জনসাধাৰণৰ সুবিধাহীন শ্ৰেণীৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া।
- ভাৰ্চুৱেল গ্রাম সভাৰ আয়োজন কৰা হৈছিল।
- সম্প্ৰদায়টোক একত্ৰিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযুক্তিৰ বিস্তৃত তাগিদা।
- জি.পি.-ৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ ওচৰলৈ যাবলৈ লাউড স্পীকাৰৰ জৰিয়তে গ্রাম সভাৰ পোনপটীয়া সম্প্ৰচাৰ কৰা হৈছিল।
- কৰ্মী গোট স্ৰাৱণ কৰা আৰু প্ৰতি বছৰে ৪ টা পৃথক বিষয়ৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া।
- এক মূল্যায়ন প্ৰণালী সৃষ্টি কৰিছে আৰু এক মানদণ্ডৰ উন্নয়নমূলক পৰিকল্পনাৰ বাবে উৎসাহিত কৰিবলৈ ৫০ টা শ্ৰেষ্ঠ জিপিডিপি/বিপিডিপি/ডিপিডিপি প্ৰদান কৰিছে।

আগুৱাই যোৱাৰ পথ

এম.ও.পি.আৰ.-ৰ সচিব শৰী সুনীল কুমাৰে আগুৱাই যোৱাৰ পথত কৰ্মশালাখনৰ বাবে যথেষ্ট পৰিমাণে উপলব্ধি আগবঢ়াইছিল। তেওঁৰ দ্বাৰা ভাগ বতৰা কৰা চিন্তাবোৰ নিম্নলিখিতবোৰ দিয়া হৈছে:

- প্ৰতিজন জি.পি.-ৰ এই চলিত বৰষত তেওঁলোকে কি প্ৰাপ্ত কৰিব বিচাৰে তাৰ এক দৃষ্টি, অভিযান বা সংকল্প থাকিব লাগে।
- জি.পি.-য়ে শূন্য-সম্পদ আধাৰিত লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগিব, য'ত সম্প্ৰদায়ৰ সহায়ত বা জি.পি.-ৰ বাবে উপলব্ধ নিম্নতম সম্পদৰ সহায়ত আকাংক্ষিত প্ৰয়োজনীয়তা-আধাৰিত লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰিব পাৰিব।
- গ্রাম সভাৰ বৈঠকত অংশগ্ৰহণ বৃদ্ধি কৰা।
- মহিলা সভা, ৱাৰ্ড সভা আৰু বল সভাৰ উপৰিও, মহামাৰী শেষ হোৱাৰ পিছত সাধাৰণ মানুহৰ অংশগ্ৰহণ বৃদ্ধি কৰা প্ৰয়োজন।
- সকলো জিপিয়ে নিশ্চিত কৰিব লাগিব যে কমেও ১০% জিপি সদস্যই গ্রাম সভাত উপস্থিত থাকিব লাগিব।
- সকলো ৰাজ্যই নিশ্চিত কৰিব লাগিব যে গ্রাম সভাত দুৰ্বল লোকসকলৰ অংশগ্ৰহণ আৰু কমেও ১/৩ তম সদস্য মহিলা হ'ব লাগে।
- ই-গ্রাম স্বৰাজ আৰু এমএ পৰেটলত উপলব্ধ তথ্য বিশেষণ কৰা প্ৰয়োজন আৰু ৰাজ্য নিৰ্বিশেষে সঠিক ব্যৱধান বিশেষণৰ লগতে খণ্ডগত

ব্যয় কৰিব লাগে।

৮. সকলো ৰাজ্য/ইউটিক স্থানীয় ভাষাত ৮ ৰ পৰা ১০ খন শাইডৰ এক মানক পিপিটি প্ৰস্তুতকৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে, বিভিন্ন আঁচনি সামৰি ল'ব আৰু জিপি সচিব বা কৰ্মকর্তাসকলৰ সৈতে ইয়াক প্ৰচাৰ কৰিব। এই পিপিটিগ্ৰাম সভাত পঢ়ি শুনাৰ লাগিব।

৯. সেৱা বিতৰণ প্ৰণালীত মনোযোগ দিব লাগে।

১০. ঠিকা ব্যৱস্থাপনা প্ৰদান কৰিব লাগে আৰু পাম্প হাউচ, ষ্টৰীট লাইট আদিৰ দৰে স্থিৰ সম্পত্তিৰ তত্ত্বাৱধানৰ বাবে বাৰ্ষিক তত্ত্বাৱধান চুক্তি থাকিব লাগে।

প্ৰতিজন পি.আৰ.আই.-ৰ এটা প্ৰদৰ্শন ব্যৱস্থাপনা প্ৰণালী থাকিব লাগে।

৯. সকলো ৰাজ্যক হাইব্ৰিড প্ৰশিক্ষণ অধিবেশন প্ৰস্তুত আৰু গুৰুত্ব দিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে কিয়নো ই অতি ব্যয়সাপেক্ষ আৰু ই ব্যক্তিগতভাৱে প্ৰশিক্ষণত উপস্থিত থাকিব নোৱাৰা বহুলোকৰ ওচৰলৈ যাব পাৰে।

৮. পঞ্চগয়ত পৰিকল্পনাত এছ.ডি.জি. স্থানীয়কৰণ.

তামিলনাডুৰ অতিৰিক্ত মুখ্য সচিব শৰীমতী জয়শৰী ৰঘুনন্দনৰ দ্বাৰা এছডিজিসমূহ স্থানীয় কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা তথ্যমূলক ভিডিঅ'ৰ জৰিয়তে অধিবেশনটো অনলাইনযোগে পৰিচালনা কৰা হৈছিল। অধিবেশনৰ সময়ত আলোকপাত কৰা মুখ্য বিষয়বোৰ তলত দিয়া হৈছে:

১. দৰিদ্ৰতা নিৰ্মূল, বৈষম্যৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিয়া আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ মোকাবিলা কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা হৈছিল। স্থিতিস্থাপক জিপিডিপি প্ৰস্তুতকৰাৰ দ্বাৰা একেটা প্ৰাপ্ত

কৰিব পাৰি

২. লগতে উলেখ কৰা হৈছিল যে অন্তিম মাইলৰ সেৱা প্ৰদান নিশ্চিত কৰা আৰু "কাকো এৰি নোযোৱা" আৰু "কোনো গাঁও এৰি যোৱা নাই" প্ৰতিশ্ৰুতি পূৰণ কৰাৰ গুৰুত্ব

৩. এইটো অভিজ্ঞতাগতভাৱে দেখুওৱা হৈছিল যে জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ লগতে গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি মানৱ-নিৰ্মিত। সমস্যাটোৰ মোকাবিলা কৰিবলৈ, কেৱল সকলো লাইন-ডিপাৰ্টমেণ্ট বা জি.পি.-য়েই নহয়, সকলো ব্যক্তিয়ে ইয়াৰ ওপৰত কাম কৰিব লাগিব।

৪. এইটো গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল যে জিপিডিপি প্ৰস্তুতকৰাৰ সময়ত, জিপিয়ে অন্যান্য বিভাগৰ সৈতে বিশেষকৈ জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত কাম কৰিবলৈ উদ্যোগ ল'ব লাগিব।

৫. এইটো অধিক গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল যে জি.পি.-য়ে নিশ্চিত কৰিব লাগিব যে তেওঁলোকে এছ.ডি.জি.-ক স্থানীয়কৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰতিশ্ৰুতিবোৰ বাস্তৱলৈ ৰূপান্তৰ কৰিছে।

৬. তেওঁ লগতে কয় যে, পিআৰআইৰ উপৰিও, অন্যান্য বিভাগবোৰেও এছ.ডি.জি.-ক স্থানীয়কৰণ কৰাৰ গুৰুত্ব বুজিব লাগিব আৰু সকলোৱে পাৰস্পৰিক ভাৱে এছ.ডি.জি.-ৰ উদ্দেশ্য প্ৰাপ্ত কৰিব লাগিব।

অর্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা ইণ্ডো-গাঙ্গেয় সমভূমি ৰাজ্যত পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ জৰিয়তে অক্টোবৰ ২৮-২৯, ২০২১, ভূপাল, মধ্য প্ৰদেশ

১. পৃষ্ঠভূমি

এই পিপলছ পেন অভিযানৰ অংশ হিচাপে, এন.আই.আৰ.ডি.-পি.আৰ.-ৰ সমৰ্থন ত এম.ও.পি.আৰ.-য়ে অভিযানটো সফলতাৰে আৰম্ভ কৰাৰ বাবে ৰাজ্যসমূহকে ধৰি সকলো অংশীদাৰক হস্তান্তৰ সমৰ্থন প্ৰদান কৰাৰ বাবে কৰ্মশালা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ শৃংখলা আয়োজন কৰিছিল। মধ্য প্ৰদেশৰ ভূপালত ২৮-২৯ অক্টোবৰ, ২০২১ তাৰিখে অনুষ্ঠিত হোৱা ইণ্ডো-গাঙ্গেয় সমভূমি ৰাজ্যসমূহত পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ জৰিয়তে অর্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা ইণ্ডো-গাঙ্গেয় সমভূমিৰ ৰাজ্যসমূহৰ ভিতৰত আছে বিহাৰ, হাৰিয়ানা, মধ্য প্ৰদেশ, পঞ্জাব, উত্তৰ প্ৰদেশ আৰু পশ্চিম বংগ। গ্ৰাম্য অঞ্চলত গ্ৰহণ কৰা কাৰ্য কলাপসমূহ ভাগ বতৰা কৰাৰ বাবে আৰু পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়াত গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ সৈতে কাম কৰাৰ সুযোগৰ বিষয়ে আলোচনা কৰাৰ বাবে এই কৰ্মশালাৰ বাবে নিম্নলিখিত সংগঠন আৰু গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ প্ৰতিনিধিসকলকো আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল।

১. জল শক্তি বিভাগৰ জল সম্পদ, নদী উন্নয়ন আৰু গংগা পুনৰ্জীৱিতকৰণ মন্ত্ৰালয়
২. দিন-এন.আৰ.এল.এম. আৰু ডি.ডি.ইউ.-জি.কে.ৱাই., এম.ও.আৰ.ডি.
৩. নতুন আৰু নৱীকৰণযোগ্য শক্তি মন্ত্ৰালয়
৪. মহিলা আৰু শিশু বিকাশ মন্ত্ৰালয় পোষণ অভিযানৰ বাবে
৫. কুদুশাৰী-এনআৰআ
৬. ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ মহিলা আঞ্চলিক কাৰ্যালয়
৭. আইচিএআৰ-কৃষি প্ৰযুক্তি আবেদন গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠান (এটিএআৰআই), জবলপুৰ, মধ্য প্ৰদেশ
৮. শিক্ষা মন্ত্ৰালয়
৯. সমৰ্থন - উন্নয়ন সমৰ্থন কেন্দ্ৰ, ভূপাল
১০. চি.এছ.আই.আৰ. - কেন্দ্ৰীয় ঔষধি আৰু সুগন্ধি উদ্ভিদ প্ৰতিষ্ঠান (চি.আই.এম.এ.পি.), লক্ষ্ণৌ
১১. উত্তৰ-পূব ৰাজ্যসমূহৰ বাবে আঞ্চলিক সম্পদ কেন্দ্ৰ, এনএইচএম, এম.ও.এইচ.এফ.ডবিউ. নতুন দিল্লী

২. কাৰ্যক্ৰম

২.১ উদ্বোধনী অধিবেশন

কৰ্মশালাটো বন্তি প্ৰজ্জ্বলনৰ দ্বাৰা আৰম্ভ কৰা হৈছিল আৰু অতিথিসকলক ফুলৰ তোড়াবে স্বাগতম জনাইছিল। মধ্যপ্ৰদেশৰ পঞ্চায়তি ৰাজৰ সঞ্চালক পঞ্চায়তি ৰায়ৰ সঞ্চালক শ্ৰী আলোক কুমাৰ সিঙে কৰ্মশালাৰ সকলো অংশগ্ৰহণকাৰীক আদৰণি জনায়।

সকলোকে সম্বোধন কৰি তেওঁ উল্লেখ কৰে যে গ্ৰাম্য উন্নয়ন আৰু পঞ্চায়তি ৰাজ সম্পৰ্কীয় আঁচনিসমূহৰ বাবে এইটো গুৰুত্বপূৰ্ণ কৰ্মশালা। তেওঁ গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যে এই দুদিনীয়া কৰ্মশালাৰ শিক্ষা সকলো অংশগ্ৰহণকাৰীৰ বাবে লাভজনক হ'ব আৰু আশা কৰে যে এই কৰ্মশালাত ভাগ বতৰা কৰিব লগা সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ পদ্ধতিসমূহ সকলো ৰাজ্যই ক্ষেত্ৰখনত গ্ৰহণ কৰিব।

কৰ্মশালাখনৰ আদৰণি ভাষণৰ পিছত এনআইআৰডিপিআৰৰ সহযোগী

অধ্যাপক ড० চি কাথিৰেচানে কৰ্মশালাৰ উদ্দেশ্যসমূহৰ বিষয়ে অৱগত কৰে

তেওঁ উল্লেখ কৰিছিল যে পিপলছ পেন অভিযান হিচাপে জনপ্ৰিয় জিপিডিপি অভিযান ২০১৮ চনত আৰম্ভ হৈছিল। অভিযানৰ আৰম্ভণিৰ পৰাই এনআইআৰডিপিআৰে গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুতকৰাৰ বাবে ৰাজ্যসমূহক হস্তান্তৰ সমৰ্থন প্ৰদান কৰি আহিছে। এই আঞ্চলিক পৰ্যায়ৰ কৰ্মশালাটো ইণ্ডো-গাঙ্গেয় সমভূমি ৰাজ্যসমূহক হস্তান্তৰ সমৰ্থন প্ৰদান কৰাৰ অংশ। এই আঞ্চলিক কৰ্মশালাৰ উদ্দেশ্য সম্পৰ্কে উল্লেখ কৰি তেওঁ কয় যে এই কৰ্মশালাখনে মুখ্যতঃ পঞ্চায়তসমূহৰ অর্থনৈতিক বিকাশৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব কিয়নো কৃষি-আধাৰিত কাৰ্যকলাপ হৈছে এই অঞ্চলৰ অধীনত অহা সকলো ৰাজ্যৰ মুখ্য কাৰ্য কলাপ। যিহেতু দেশৰ প্ৰতিটো অঞ্চলৰ পৰিকল্পনা আনবোৰতকৈ পৃথক সেয়েহে এই কৰ্মশালাবোৰ আঞ্চলিক ভিত্তিত আয়োজন কৰা হৈছে যাতে হস্তান্তৰ আৰু সমৰ্থন প্ৰদান কৰা হয়। এই আঞ্চলিক কৰ্মশালাৰ পূৰ্বে ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত দুটা কৰ্মশালাৰ আয়োজন কৰা হৈছে।

কৰ্মশালাখনৰ অৱলোকন পঞ্চায়ত ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ যুটীয়া সচিব শ্ৰীমতী ৰেখা যাদৱে উপস্থাপন কৰে। তেওঁ উল্লেখ কৰে যে এইবাৰ আমি এই বছৰৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত প্ৰতিখন আঞ্চলিক কৰ্মশালাত পঞ্চায়তসমূহৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলৰ অংশগ্ৰহণ নিশ্চিত কৰাৰ বাবে অতি ইচ্ছাকৃত প্ৰচেষ্টা চলাই আছে। তেওঁ উল্লেখ কৰে যে নিযুক্তি, উন্নত শিক্ষা, উন্নত স্বাস্থ্য সুবিধা আৰু সন্ধানত গাওঁবাসীয়ে সাধাৰণতে নগৰ অঞ্চললৈ প্ৰব্ৰজন কৰে যদিও পঞ্চায়ত পৰ্যায়ত সঠিক পৰিকল্পনা কৰিলে সকলো পঞ্চায়তে গাওঁ পৰ্যায়ত এই সুবিধাসমূহ প্ৰদান কৰিবলৈ সক্ষম। তেওঁ আশা ব্যক্ত কৰে যে যুৱ আৰু অভিজ্ঞ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলৰ গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ চেহেৰা সলনি কৰাৰ ক্ষমতা আছে আৰু এই সকলোবোৰ উন্নত পৰিকল্পনা, কাৰ্যকৰীকৰণ আৰু নিৰীক্ষণৰ দ্বাৰা প্ৰাপ্ত কৰিব পাৰি। ৰাজ্যিক মন্ত্ৰীৰ সচিব শ্ৰী সুনীল কুমাৰে তেওঁৰ উদ্বোধনী ভাষণত জোৰ দি কয় যে পঞ্চায়তসমূহে তেওঁলোকৰ

Shri Sunil Kumar, Secretary, MoPR, Gol addressing the participants through VC

পঞ্চায়তসমূহত চাব বিচৰা উন্নয়নমূলক পৰিৱৰ্তনৰ দৃষ্টিভঙ্গী ৰাখিব লাগে।

উন্নয়নৰ পৰিৱৰ্তনবোৰ মানুহৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুসৰি পৰিকল্পনা কৰিব লাগে আৰু সমাজৰ সকলো লোক যেনে দৈনিক বাজি, কৃষক, শিশু, মহিলা, যুৱ আৰু বৃদ্ধ লোকসকলে পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়াত সমানে অংশগ্ৰহণ কৰিব লাগে। পঞ্চায়তে ও.এছ.আৰ.-ৰ দৰে উপাৰ্জন ৰ উৎস, ষোড়শ বিত্ত আয়োগৰ পুঁজি আৰু পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়াটো গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় পৃষ্ঠপোষকতা কৰা আঁচনিবোৰৰ বিষয়ে অৱগত হ'ব লাগে। পঞ্চায়তে নতুন কামৰ পৰিকল্পনা আৰম্ভ কৰাৰ সলনি কাম চলি থকা অধিকাৰৰ দিব লাগে। তেওঁ জোৰ দি কৈছিল যে এতিয়া পঞ্চায়তসমূহৰ গুৰুত্ব পৰিমাণগত পৰিকল্পনা হ'ব নালাগে কিম্বা ই গুণগত হ'ব লাগে। যোৱা বছৰত পঞ্চায়তসমূহে গ্ৰহণ কৰা কামৰ নিয়মীয়া নিৰীক্ষণ বাধ্যতামূলকভাৱে কৰিব লাগে। চৰকাৰৰ নিৰীক্ষণ প্ৰণালীৰ বিষয়ে অৱগত কৰি তেওঁ কয় যে এই বছৰৰ পৰা মন্ত্ৰালয়েই গ্ৰাম স্বৰাজ পৰ্টেলত আপলোড কৰা তথ্যৰ বিশেষণ আৰম্ভ কৰিছে, মিছন এণ্টেডা তথ্যৰ দ্বাৰা চিনাক্ত কৰা ব্যৱধানসমূহৰ নিয়মীয়া নিৰীক্ষণে নিৰীক্ষণ কৰা হৈছে।

টুদ্বোধনী ভাষণৰ পিছত এম.অ.পি.আৰ.ৰ সচিবৰ দ্বাৰা অংশগ্ৰহণকাৰী

গাওঁ উন্নয়ন পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়া আৰু জিপিডিপি আৰম্ভ (সাংসদ চৰকাৰৰ দ্বাৰা পৰম্পৰিত) চমু চলচ্চিত্ৰৰ ওপৰত প্ৰশিক্ষণ মেনুৱেল মুকলি কৰা হয়। স্ত্ৰী শ্ৰী সুনীল কুমাৰ, সম্পাদক এম.অ.পি.আৰ., জিওআই য়ে ভিডিওগেদি অংশগ্ৰহণকাৰীসকলক সম্বোধন কৰে। মধ্য প্ৰদেশৰ পি এণ্ড আৰডিৰ যুটীয়া সঞ্চালক শ্ৰীমতী শিৱানী বাৰ্মাই ধন্যবাদ জ্ঞাপনৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়ায়।

Release of Training Manual on 'Participatory Village Development Planning Process'

২.২ কাৰিকৰী অধিৱেশন ১ : পঞ্চায়ত প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে জনপৰিকল্পনা অভিযান উন্নয়ন পৰিকল্পনা

এম.ও.পি.আৰ.-ৰ যুটীয়া সচিব শ্ৰীমতী ৰেখা যাদৱে ২০১৮ চনত অভিযান আৰম্ভ হোৱাৰ পিছৰ পৰা প্ৰাপ্তি সমূহ ৰখা পিপলছ পেন অভিযানৰ ওপৰত এক অৱলোকন উপস্থাপন কৰে।

তেওঁ কৈছিল যে পিপিচি অভিযানৰ পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়া প্ৰকৃততে ২০১৪ চনত পঞ্চায়তসমূহক চতুৰ্দশ বিত্ত আয়োগৰ অনুদান হস্তান্তৰৰ সৈতে আৰম্ভ হৈছিল। যোৱা কেইবছৰমানৰ অভিজ্ঞতাই দেখুৱাইছে যে সমগ্ৰ দেশতে গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। এতিয়া পৰিমাণৰ সলনি জিপিডিপিৰ মানদণ্ডৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া উচিত। প্ৰচাৰ ৰ অনন্য উপাদানবোৰ হৈছে গ্ৰাম সভা, সহায়ক, মিছন অস্ত্যোদয় তথ্য আৰু জিপিডিপি আপলোড কৰাৰ বাবে ই-গ্ৰাম স্বৰাজ উদ্যোগ।

পিপিচিৰ অৱলোকনৰ ওপৰত উপস্থাপনটোৱে নিম্নলিখিত বিষয়বোৰ আলোকপাত কৰিছিল:

- মধ্য প্ৰদেশ, উৰিষ্যা, পশ্চিম বংগ আৰু বিহাৰৰ দৰে ৰাজ্যই বিশেষ গ্ৰাম সভাতকৈ অধিক পৰিচালনা কৰি আছে:
- লাইন বিভাগসমূহৰ ভিতৰত কেৱল শিক্ষা, মহিলা আৰু শিশু বিকাশ, কৃষি আৰু পৰিয়াল আৰু কল্যাণ বিভাগে গ্ৰাম পঞ্চায়ত আঁচনি প্ৰস্তুতিত অংশগ্ৰহণ কৰিছে। পশুপালন আৰু দুগ্ধজাত সামগ্ৰী, খোৱা পানী আৰু অনাময় ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা যথেষ্ট কম অংশগ্ৰহণ কৰা হৈছে।
- জিপিডিপি প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে গাওঁ দৰিদ্ৰতা ত্ৰাস আঁচনি (ভিপিআৰপি) অন্তৰ্ভুক্ত কৰাটো বাধ্যতামূলক হ'ব।
- মুখ্য সম্পদ খাম এক্সভিএফচি, এমজিএনআৰইজিএ আৰু ৰাজ্যিক বিত্ত আয়োগৰ পৰা উপলব্ধ। ফ্লেগশ্বিপ আঁচনি আৰু লাইন মন্ত্ৰালয়ৰ দ্বাৰা

উপলব্ধ পুঁজি নাই।

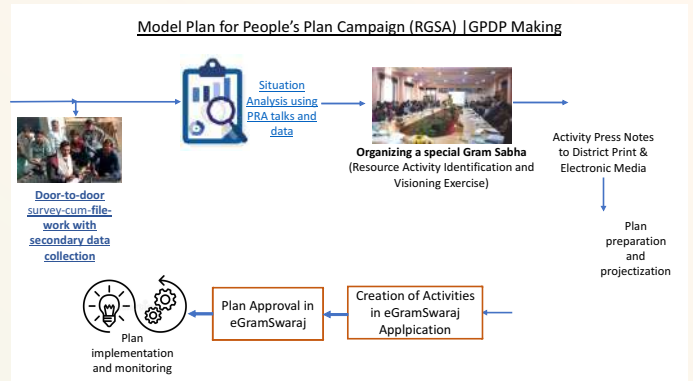
- জিপিডিপিত স্বাস্থ্য, মহিলা আৰু শিশু বিকাশ, শিক্ষা আৰু পানী সংৰক্ষণৰ অন্তর্ভুক্তি কম। বৰ্তমান চলি থকা গ্রাম সভাত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণ মাত্ৰ ৪.৪৩%। এছ.এইচ.জি.-ৰ অংশগ্ৰহণ হৈছে গ্রাম সভা ৯২%।
- এতিয়ালৈকে সমগ্ৰ দেশত অনুষ্ঠিত মুঠ ১৪,৩১০ খন গ্রাম সভাৰ ভিতৰত কেৱল শিক্ষা বিভাগৰ সৰ্বাধিক ৬২% অংশগ্ৰহণ আৰু আন লাইন বিভাগৰ দ্বাৰা অতি কম অংশগ্ৰহণ অৰ্থাৎ জল সম্পদ ২% আৰু নতুন আৰু নৱীকৰণযোগ্য শক্তি বিভাগে কেৱল ক্ৰমান্বয়ে ১% অংশগ্ৰহণ কৰিছে।
- প্ৰমাণ আধাৰিত পৰিকল্পনা, আত্ম সহায়ক গোট আৰু সামূহিক সমবেতকৰণ, বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্য আৰু সামগ্ৰিক পৰিকল্পনাৰ দৰে এম.ও.পি.আৰ. হস্তক্ষেপৰ বিষয়ে বিতংভাৱে অৱগত কৰা হৈছিল।

এম.ও.পি.আ.-ৰ পৰামৰ্শদাতা শ্ৰী বিপ্ল গোৱেলৰ দ্বিতীয় উপস্থাপনত সমন্বিত পঞ্চায়ত পৰিকল্পনাৰ বাবে আধুনিক আই.ই.চি. কাৰ্য্য কলাপৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা হয়।

পৰিকল্পনাৰ সফলতা নিশ্চিত কৰিবলৈ পিপিচিৰ ৫ টা নীতি হৈছে:

- নিৰপেক্ষতা
- কাৰিকৰী দক্ষতা
- সজাগতা
- সম্প্ৰদায় জড়িত
- সতৰ্কতা

এইটো গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল যে ওপৰোক্তবোৰ নিশ্চিত কৰিবলৈ, নিম্নলিখিতবোৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি এক আধুনিক আই.ই.চি. ৰণনীতিৰ প্ৰয়োজন:

অধিৱেশনৰ তৃতীয় উপস্থাপনাটো ইয়াৰ দ্বাৰা উপস্থাপন কৰা হৈছিল এন.আই.আৰ.ডি.পি.আৰ.-ৰ সহযোগী অধ্যাপক ড. চি. কাথিৰেচানে "এছ.ডি.জি.-ৰ স্থানীয়কৰণ: জি.পি.ডি.পি.-ৰ সৈতে এছ.ডি.জি. একত্ৰিত কৰা" সন্দৰ্ভত।

প্ৰেজেন্টেচনটোত তেওঁ এই সত্যটো দাঙি ধৰিছিল যে জিপিডিপিৰ সৈতে এছডিজি একত্ৰিত কৰাৰ বাবে কোনো বিশেষ পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজন নাই কেৱল জিপিডিপিৰ জৰিয়তে এছডিজিসমূহক স্থানীয় কৰণৰ বাবে পৰিকল্পনাৰ একত্ৰিত দৃষ্টিভঙ্গীৰ প্ৰয়োজন।

তেওঁ এছডিজিৰ ওপৰত ২০১৯ চনৰ নীতি আয়োগ প্ৰতিবেদনৰ উদ্ধৃতি দিয়ে আৰু ব্যাখ্যা কৰে যে স্থানীয় চৰকাৰে কেনেদৰে তলৰ দৃষ্টিভঙ্গীৰ জৰিয়তে এছডিজিৰ প্ৰাণ্ডিক সমৰ্থন কৰিব পাৰে আৰু এছডিজিয়ে কেনেদৰে স্থানীয় উন্নয়ন নীতিৰ বাবে এক পৰিকাঠামো প্ৰদান কৰিব পাৰে। তেওঁ কয় যে পঞ্চায়তসমূহৰ এছডিজি লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰিবলৈ আৰু ৯ বছৰ আছে আৰু এইটো কেৱল পঞ্চায়তি ৰাজ ব্যৱস্থাৰ তিনিওটা স্তৰৰ অন্তর্ভুক্তিৰ দ্বাৰাহে কৰিব পাৰি। তেওঁ ১০ টা এছডিজিৰ কথা উল্লেখ কৰে যিবোৰ পঞ্চায়তৰ সৈতে পোনপটীয়াকৈ সম্পৰ্কিত আৰু একাদশ অনুসূচীৰ অধীনত পঞ্চায়তসমূহৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত ২৯ টা বিষয়ৰ অধীনত আছে। তেওঁ কেন্দ্ৰীয় ভাৱে পৃষ্ঠপোষকতা কৰা আঁচনিসমূহো তালিকাভুক্ত কৰিছিল যিবোৰ বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্যৰ সৈতে পোনপটীয়াকৈ সম্পৰ্কিত। ১৫০ টা লক্ষ্য আৰু ৩০০ সূচকৰ সৈতে ৯ টা থীম, যিহেছে এছ.ডি.জি.-ৰ স্থানীয়কৰণৰ বাবে গঠন কৰা সমিতিৰ পৰামৰ্শ, তেওঁৰ দ্বাৰা উপস্থাপন কৰা হৈছিল।

২.৩ কাৰিকৰী অধিৱেশন ২: পিপলছ পেন কেম্পেইন ৰাজ্যসমূহৰ দ্বাৰা অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কাৰিকৰী অধিৱেশনত ৫ টা বিষয়ভিত্তিক ক্ষেত্ৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল:

- ক) পিআৰআই স্তৰত একত্ৰীকৰণ
- খ) পিআৰ আৰু এছএইচজিৰ একত্ৰীকৰণ
- গ) লাইন মন্ত্ৰালয়ৰ কাৰ্য্য কলাপৰ সৈতে পিআৰৰ একত্ৰীকৰণ

ঘ) জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ বাবে নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলৰ দ্বাৰা গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপসমূহ

ঙ) সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ অনুশীলনৰ নথিপত্ৰ

নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলক তেওঁলোকৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰিবলৈ কোৱা হৈছিল যে কেনেদৰে তেওঁলোকে চি.ও.ভি.আই.ডি.-১ ৯ মহামাৰী, অ'এছআৰু প্ৰজন্ম, এছ.ডি.জি.-ৰ স্পৰ্শীকৰণ, কঠিন আৰুতৰল আৱৰ্জনা ব্যৱস্থাপনাৰ বাবে লোৱা পদক্ষেপ, বনায়ন আৰুজি.পি.ডি.পি.-ৰ লাভালাভৰ সৈতে জড়িত আছিল।

পাঞ্জাৰ: শ্ৰীমতী শেশান্তদীপ কোঁৱৰ, চৰপঞ্চ, মানক খানা, মৌৰ, বাথিগুই কয় যে তেওঁৰ পঞ্চয়তে দুটা ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা লাভ কৰিছে দীনদয়াল উপাধ্যায় পঞ্চয়ত শশক্তিকৰণ আৰু নানাঞ্জি দেশমুখ গৌৰৱ গ্ৰাম সভা। তেওঁ জোৰ দিছিল যে নৱ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলৰ বাবে অন্তৰ্ভুক্তি প্ৰশিক্ষণ বাধ্যতামূলক হ'ব লাগে। গ্ৰাম সভাত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণ বৃদ্ধি কৰিবলৈ তেওঁ দেৱাল চিত্ৰাংকন, ঘৰে ঘৰে সভা, গ্ৰাম সভাত উপস্থিত থকাৰ বাবে পুৰস্কাৰৰ উদ্যোগ লৈছিল।

শ্ৰী ৰাজদীপ সান্দু, চৰপঞ্চ, ৰত্না খেৰা, ঘাল খুৰদ, ফিৰোজপুৰে তেওঁৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰে যে তেওঁৰ পঞ্চয়তে চতুৰদশ এফ চি

আৰুএমজিএনআৰইজিএৰ পৰা প্ৰাপ্ত পুঁজি উন্নয়নমূলক কামৰ কাৰ্যকলাপ হাতত ল'বলৈ ব্যৱহাৰ কৰি আছে।

উত্তৰ প্ৰদেশ : শ্ৰীমতী প্ৰিয়ংকা তিৱাৰী, প্ৰধান গ্ৰাম পঞ্চয়ত ৰাজপুৰ, বিকাশ খণ্ড হাতৰাছ, জনপদ হাতৰাছে তেওঁৰ অভিজ্ঞতা উপস্থাপন কৰে। তেওঁ মহামাৰীৰ পৰা শূন্য মৃত্যুৰ হাৰ নিশ্চিত কৰাৰ বাবে ১০০% চেনিটাইজেচন আৰু টিকাকৰণৰ দৰে কোভিড-১৯-ৰ সময়ত তেওঁৰ পঞ্চয়তে গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপবোৰ বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰে। গাওঁখনত অনাময় ব্যৱস্থাপনা নিশ্চিত কৰিবলৈ তেওঁলোকে পাষ্টিকৰ ব্যৱহাৰ নিষিদ্ধ কৰিছে।

মধ্য প্ৰদেশ : আৰু জিলাৰ নৱদপুৰাৰ চৰপঞ্চ শৰী কমল পাটালে পাষ্টিকৰ ব্যৱহাৰ নিষিদ্ধ কৰা, গছ খেতি কৰা আৰুগৌশালা নিৰ্মাণ, শিশুৰ বাবে শিক্ষণ কেন্দ্ৰ স্থাপন আৰু আৰঅ'পানী প্ৰকল্পৰ দৰে তেওঁৰ পঞ্চয়তৰ পদক্ষেপ ভাগ বতৰা কৰে।

শ্ৰীমতী অনুৰাধা যোশী চৰপঞ্চ কুদ্ৰিয়া গ্ৰাম পঞ্চয়ত, বক মহ, ইন্দোৰ জিলাৰ ইন্দোৰ জিলাৰ তেওঁৰ পঞ্চয়তৰ উপাৰ্জন বৃদ্ধি কৰাৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰিছিল। তেওঁ এই অভিজ্ঞতাটো চেনিটাৰী পেড নিৰ্মাণৰ প্ৰতিষ্ঠিত গোটটোক ভাগ বতৰা কৰিছিল যিটো বৰ্তমান গাওঁখনৰ ২০০ গৰাকী মহিলাৰ দ্বাৰা চলি আছে।

পিপিচি-জিপি গংগাৰামপুৰ, জিলা-দক্ষিণ দিনাজপুৰ, ওয়েষ্ট বেংগলৰ ওপৰত গ্ৰাম সভা

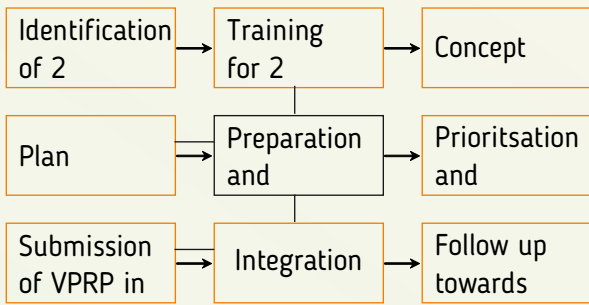
২.৪ কাৰিকৰী অধিবেশন III: PRI-SHG সামগ্ৰিক পঞ্চায়ত পৰিকল্পনা
প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে একত্ৰিতকৰণ

অধিবেশনখনত পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ সৈতে বিভিন্ন আঁচনি আৰু
কাৰ্য্য সূচীৰ একত্ৰীকৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল।
এম.ও.আৰ.ডি.-ৰ ডি.এ.ইউ.-এন.আৰ.এল.এম. আৰু ডি.ইউ.-
জি.কে.ৱাই.-ৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মিছন মেনেজাৰ শ্ৰীমতী জুই ভট্টাচাৰ্য্যৰ
প্ৰেজেন্টেচনটোৱে ভি.পি.আৰ.পি.-ৰ অংশ হ'ব বুলি উল্লেখ কৰে।

তেওঁ গাওঁৰ দৰিদ্ৰতা হ্ৰাস পৰিকল্পনাৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যবোৰ ৰখা হৈছিল।
ভিপিআৰপিৰ অধীনত বিভিন্ন আঁচনিৰ ভিতৰত আছে:

- এনটাইটেলেমেণ্ট পেন
- জীৱিকা পৰিকল্পনা
- ৰাজহুৱা সামগ্ৰী, সেৱা আৰু সম্পদ বিকাশ পৰিকল্পনা
- সামাজিক বিকাশ পৰিকল্পনা

ওপৰোক্ত আঁচনিবোৰ বিভিন্ন স্তৰত প্ৰস্তুত কৰা হৈছে এছ.এইচ.জি. স্তৰ,
গাওঁ স্তৰ আৰু গ্ৰাম পঞ্চায়ত স্তৰ। গাওঁ দৰিদ্ৰতা হ্ৰাস পৰিকল্পনাৰ বাবে
গ্ৰহণ কৰিব লগা প্ৰক্ৰিয়াটো নিম্নলিখিত ধৰণৰ:

উপস্ৰুপনটোত গাওঁ দৰিদ্ৰতা হ্ৰাস পৰিকল্পনাৰ সফল প্ৰস্তুতিৰ বাবে
গ্ৰহণ কৰিবলগা গুৰুত্বপূৰ্ণ সাফল্য, প্ৰত্যাহ্বান আৰু ৰণনীতিৰ ওপৰত
আলোকপাত কৰা হয়।

কুদুমাশৰী-এনআৰআৰ প্ৰতিনিধি শ্ৰীমতী মধুলিকা যোশী আৰু
শ্ৰীশেৰয়াছ কুমাৰ ৰায়ে উত্তৰ প্ৰদেশৰ হস্তক্ষেপ জিলাসমূহত
ভিপিআৰপি ৰূপায়ণৰ অভিজ্ঞতা উপস্ৰুপন কৰে।

তেওঁলোকে ২০২০-২১ বৰ্ষত ভিপিআৰপিৰ বাবে কেএছএনআৰআৰ
ৰণনীতি আৰু ভিপিআৰপিৰ অধীনত বিভিন্ন পৰিকল্পনা আৰু উপস্ৰুপন
দাবীৰ পৰা মুখ্য পদক্ষেপৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰে। ভিপিআৰপিৰ
কাৰ্য্যকৰী ৰূপায়ণৰ দিশত তেওঁলোকৰ হস্তক্ষেপ আৰু তেওঁলোকে
সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ প্ৰভাৱে বিতংভাৱে ভাগ বতৰা কৰা
হৈছিল।

২.৫ কাৰিকৰী অধিবেশন চতুৰ্থ: এম.ও.পি.আৰ. পদক্ষেপসমূহ
গ্ৰাম সভাসমূহক জীৱন্ত কৰি তোলা - গ্ৰাম স্বৰাজ প্ৰাপ্তিৰ ক্ষেত্ৰত
উপস্ৰুপন কৰা এমঅপিআৰৰ যুটীয়া সচিব শ্ৰী খুচৰন্ত সিং চেঠীয়ে
উপস্ৰুপন কৰে। তেওঁ নম্বৰটো উল্লেখ কৰি দেশৰ পঞ্চায়ত পৰিসংখ্যাৰ
দৃষ্টি ভাগ বতৰা কৰিছিল। গ্ৰাম পঞ্চায়ত, খণ্ড পঞ্চায়ত, জিলা পঞ্চায়ত
আৰু নম্বৰৰ পি.আৰ.আই.-ৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলৰ। তাৰ পিছত
তেওঁ গ্ৰাম্য স্থানীয় শাসন শক্তিশালী কৰাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পদ্ধতিৰ
বিষয়ে কথা পাতিছিল।

- ক) আমূল দৃষ্টিভংগীৰ প্ৰয়োজন
- খ) গ্ৰাম্য অৰ্থনীতি শক্তিশালী কৰা

গ) সংপৃক্ততাৰ বাবে আঁচনিসমূহৰ তীব্ৰ ৰূপায়ণ যেনে গ্ৰাম স্বৰাজ
অভিযান

ঘ) স্বচ্ছতা, দক্ষতা আৰু ইকুইটি নিশ্চিত কৰক

ঙ) গ্ৰাম্য স্থানীয় শাসনৰ মৌলিক একক হিচাপে গ্ৰাম সভা শক্তিশালী
কৰা

তেওঁ জনস্বাস্থ্য, পোষণ আৰু শিক্ষাৰ দৰে পঞ্চায়তসমূহৰ বাবে
অগ্ৰাধিকাৰৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে আৰু উন্নত ফলাফল প্ৰাপ্ত
কৰাৰ বাবে পঞ্চায়ত পৰ্য্যায়ত কি কৰিব লাগিব সেয়া অৱগত কৰে।
পিছত তেওঁ গ্ৰাম সভাসমূহক ভাইবেৰেণ্টকৰাৰ বাবে এমঅপিআৰ
উপদেষ্টা সমিতিয়ে দিয়া পৰামৰ্শবোৰ আঙুলিয়াই দিছিল।

গ্ৰাম সভা ভাইবেৰেণ্টক চাবলৈ এম.ও.পি.আৰ. উপদেষ্টা সমিতিয়ে
ছয়খন উপ সমিতি গঠনৰ পৰামৰ্শ দিছে, উপস্ৰুপনৰ সময়ত প্ৰতিখন
উপ সমিতিৰ বিষয় অনুসৰি ভূমিকাও ব্যাখ্যা কৰা হৈছিল। শেষত তেওঁ
ডেচবৰ্ডত ডাটা আপলোড কৰিবলৈ ৰাজ্য/ইউটিৰ দ্বাৰা গ্ৰহণ কৰিব লগা
পদক্ষেপবোৰ আঙুলিয়াই দিছিল

অধিবেশনৰ পৰৱৰ্তী উপস্ৰুপনটো এনআইচি দিলীৰ কাৰিকৰী
সঞ্চালক শ্ৰী জে কে মিশৰ আৰু গ্ৰাম মঞ্চ আবেদনৰ ওপৰত
এমঅপিআৰৰ পৰামৰ্শদাতা শ্ৰীমতী কৰ্ণিকা কোশিকে যুটীয়াভাৱে
উপস্ৰুপন কৰে।

এমঅপিআৰৰ যুটীয়া সচিব শ্ৰী মতী ৰেখা যাদৱৰ অধ্যক্ষতাত অনুষ্ঠিত
অধিবেশন। এন.আই.চি. দিলীৰ কাৰিকৰী সঞ্চালক শ্ৰী জে.কে. মিশৰাই
গ্ৰাম পঞ্চায়ত পৰিকল্পনাৰ বাবে গ্ৰাম মঞ্চ স্থানিক সঁজুলিৰ বিষয়ে চমুকৈ
ব্যাখ্যা কৰি অধিবেশন আৰম্ভ কৰিছিল।

তেওঁৰ উপস্ৰুপনত তেওঁ গ্ৰাম মঞ্চতৰ, জিপিডিপিৰ বাবে পৰিকল্পনা
সম্পদ আৰু পোৰ্টেল ইণ্টাৰফেচ সম্পৰ্কে অৱলোকনৰ ওপৰত
আলোকপাত কৰে। গ্ৰাম মঞ্চতৰৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে তেওঁ উল্লেখ
কৰে যে ই হৈছে ২৯ টা খণ্ডক সামৰি গ্ৰাম পঞ্চায়তসমূহৰ বাবে একত্ৰিত ভূ
স্থানিক মঞ্চ; জিপিডিপিৰ বাবে এটা সিদ্ধান্ত সমৰ্থন প্ৰণালী প্ৰদান কৰা।

এম.ও.পি.আৰ.-ৰ পৰামৰ্শদাতা শ্ৰী মতী কৰ্ণিকা কোশিকে সম্পত্তিবোৰৰ
জিঅ' টেগিং সম্পৰ্কে প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিছিল। তেওঁ কয় যে বৰ্তমান
ৰাজ্যসমূহ এনআইচিৰ তথ্যৰ সৈতে একত্ৰিত নহয়, যেতিয়া এই
একত্ৰীকৰণ হ'ব তেতিয়া নকল সম্পদ সৃষ্টিৰ কোনো সম্ভাৱনা নাথাকিব।

২.৬ কাৰিকৰী অধিবেশন ভি: প্ৰমাণ আধাৰিত পিপিচিৰ পৰিকল্পনা
আৰু নিৰীক্ষণ

প্ৰমাণ আধাৰিত আৰু তথ্য চালিত পঞ্চায়ত পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ড০
অঞ্জন কুমাৰ ভাঞ্জাই তেওঁৰ উপস্ৰুপনত উল্লেখ কৰিছিল।

প্ৰমাণ আধাৰিত আৰু তথ্য চালিত পঞ্চয়ত পৰিকল্পনাৰ বাবে পদ্ধতিটো নিম্নলিখিত ধৰণৰ:

- প্ৰমাণ আধাৰিত মানে হৈছে যে সিদ্ধান্ত ল'বলৈ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ উপলব্ধ তথ্য, তথ্য আৰু জ্ঞান ব্যৱহাৰ কৰা হয়।
- প্ৰমাণ-আধাৰিত পৰিকল্পনাই তথ্য আৰু তথ্যৰ পৰা প্ৰাপ্ত জ্ঞান ব্যৱহাৰ কৰি আছে আৰু আমাৰ পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়া অনুকূলিত কৰিবলৈ আৰু ফলাফল উন্নত কৰিবলৈ ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰিছে।
- প্ৰমাণ-আধাৰিত পৰিকল্পনাই প্ৰমাণ অৰ্থাৎ তথ্য, তথ্য আৰু জ্ঞানক কি কৰা উচিত সিদ্ধান্ত লোৱা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে।
- প্ৰকৃত প্ৰয়োজনীয়তা আৰু পঞ্চয়ত পৰিকল্পনাৰ মাজত তথ্যৰ ব্যৱধান দেখা যায়।
- প্ৰয়োজনীয় আৰু পৰ্যাপ্ত তথ্য ব্যৱহাৰ কৰি পৰিকল্পনা প্ৰস্তুতকৰিব লাগে, মাটিৰ বাস্তৱতা আৰু প্ৰকৃত প্ৰয়োজনীয়তাৰ প্ৰমাণ হিচাপে।

অধিৱেশনখনৰ সভাপতিত্ব কৰে এমঅ'পিআৰৰ যুটীয়া সচিব শ্ৰী খুচৰন্ত সিং চেঠীয়ে।

২.৭ কাৰিকৰী অধিৱেশন ষষ্ঠ: জিপিডিপিৰ সৈতে আঁচনি আৰু কাৰ্য সূচীৰ একত্ৰীকৰণ

নতুন দিলীৰ পেঞ্চন পুঁজি নিয়ামক আৰু উন্নয়ন প্ৰাধিকৰণৰ (পিএফআৰডিএ) উপ মহা প্ৰৱন্ধক শ্ৰী মতী প্ৰিয়ংকা গুণ্ডাই উপস্থাপন কৰা প্ৰেজেন্টেচনটোৱে ভাৰত চৰকাৰৰ এক মুখ্য আঁচনি অটল পেঞ্চন যোজনাৰ (এপিৱাই) গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে।

আঁচনিখন ২০১৫ চনত আৰম্ভ কৰা হৈছিল আৰু ই ৬০ বছৰৰ পিছত এক সন্মানীয় জীৱন যাপন কৰিবলৈ ৮৮% অসংগঠিত খণ্ডৰ কৰ্মচাৰীক লাভান্বিত কৰে।

তেওঁ উল্লেখ কৰে যে এতিয়া এই আঁচনিত মহিলাসকলৰ অংশগ্ৰহণ বৃদ্ধি পাইছে আৰু বৰ্তমান এই আঁচনিৰ ৪৪ গৰাকী হিতাধিকাৰী মহিলা। তেওঁ কয় যে পিএফআৰডিএ-য়ে অহা ৩ ৰ পৰা ৫ বছৰৰ ভিতৰত এপিৱাইৰ অধীনত পৰায় ৭ কোটি নতুন নামভৰ্তি সামৰি লোৱাৰ পৰিকল্পনা কৰিছে। গ্ৰাম পঞ্চয়তসমূহে এপিৱাই আঁচনিৰ ব্যাপক আৱৰণ নিশ্চিত কৰাত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিব পাৰে সেয়েহে তেওঁ কৰ্মশালাৰ সকলো অংশগ্ৰহণকাৰী ৰাজ্যক এই আঁচনিত যোগান কৰিবলৈ অনুপ্ৰাণিত কৰাৰ বাবে জোৰ দিয়ে।

নতুন দিলীৰ নতুন আৰু নৱীকৰণযোগ্য শক্তি মন্ত্ৰালয়ৰ জৈৱ গেছ প্ৰযুক্তি উন্নয়ন বিভাগৰ বিজ্ঞানী শ্ৰী ডি এছ আৰু মীনাই যিকোনো উন্নয়নমূলক কাৰ্য কলাপৰ বাবে শক্তিৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰি তেওঁৰ অধিৱেশন আৰম্ভ কৰে। তেওঁ জোৰ দি কৈছিল যে পৰম্পৰাগত শক্তিৰ উৎসক স্মাৰ্ট নৱীকৰণযোগ্য বহনক্ষম শক্তিলৈ সলনি কৰাটো মন্ত্ৰালয়ৰ লক্ষ্য। তেওঁ কয় যে জৈৱ গেছ হৈছে শক্তিৰ অতি অৰ্থনৈতিক প্ৰকাৰ যি মুঠ ১৭ টা লক্ষ্যৰ ভিতৰত বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্যৰ ৯ টা লক্ষ্যৰ সৈতে সম্পৰ্কিত।

ভূপালৰ সমৰ্থন কেন্দ্ৰৰ কাৰ্য বাহী সঞ্চালক ড० যোগেশ কুমাৰে ১ ৯৯৬ চনৰ পৰা পঞ্চয়তি ৰাজৰ সৈতে কাম কৰাৰ বাবে তেওঁৰ সংগঠনৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰে।

তেওঁ কৈছিল যে যেতিয়া মানুহে যিকোনো আঁচনিৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ আনিব বিচৰা পৰিৱৰ্তনবোৰ গ্ৰহণ কৰা আৰম্ভ কৰে তেতিয়াহে একত্ৰীকৰণ সম্ভৱ হয়। তেওঁ জোৰ দি কয় যে আঁচনিখনৰ উদ্দেশ্যসমূহ সকলো অংশীদাৰৰ অংশগ্ৰহণৰ দ্বাৰা প্ৰাপ্ত কৰিব পাৰি।

আইচিএ আৰু-ৰাইছেনৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী আৰু মুৰব্বী শ্ৰী স্বপ্নিল দুবেই সমগ্ৰ দেশৰ ভাৰতৰ কৃষি পৰিষদৰ দ্বাৰা স্ৰাৱিত কেভিকে কেন্দ্ৰ সমূহৰ বিষয়ে অৱগত কৰি তেওঁৰ উপস্থাপন আৰম্ভ কৰে, বৰ্তমান ৭২১ টা কেভিকে স্ৰাৱিত কৰা হৈছে। কেভিকেয়ে কৃষকসকলৰ বাবে জ্ঞান আৰু গৱেষণা কেন্দ্ৰ হিচাপে কাম কৰে।

তেওঁ কৈছিল যে কেভিকেসকলে পৰম্পৰাগত শস্যৰ পৰিৱৰ্ত্তে উচ্চ মূল্যৰ শস্যৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। তেওঁ নিযুক্তি আৰু উপাৰ্জন উৎপাদনৰ কাৰ্যকলাপ বৃদ্ধিৰ বাবে মাইনৰ মিলেট, মৌ পালন, চেৰিকালচাৰ, লাক কালচাৰ, ছাগলী প্ৰতিপালন, কাঠফুলা উৎপাদন, জৈৱিক সামগ্ৰীৰ উৎপাদনৰ প্ৰক্ৰিয়াকৰণ আৰু মূল্য সংযোজনৰ পৰামৰ্শ দিয়ে।

অধিৱেশনখনত যুটীয়াভাৱে সভাপতিত্ব কৰে এমঅ'পিআৰৰ যুটীয়া সচিব শ্ৰী খুচৰন্ত সিং চেঠী আৰু এমঅ'পিআৰৰ যুটীয়া সচিব শ্ৰী মতী ৰেখা যাদৱে।

অর্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা উপকূলীয় ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলত পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ জৰিয়তে ১১-১২ নৱেম্বৰ, ২০২১, মেংগালুৰু কৰ্ণাটক

১. পৃষ্ঠভূমি

পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ে ২ অক্টোবৰ, ২০২১ ৰ পৰা ৩১ জানুৱাৰী ২০২২ লৈ জিপিডিপিৰ বাবে গণ পৰিকল্পনা অভিযান (সবকি যোজনা সবকা বিকাশ) আৰম্ভ কৰে। এই অভিযানৰ অংশ হিচাপে, এন.আই.আৰ.ডি.-পি.আৰ.-ৰ সমৰ্থনত এম.ও.পি.আৰ.-য়ে অভিযানটো সফলতাৰে আৰম্ভ কৰাৰ বাবে ৰাজ্যসমূহকে ধৰি সকলো অংশীদাৰক হস্তান্তৰ সমৰ্থন প্ৰদান কৰাৰ বাবে কৰ্মশালা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ শৃংখলা আয়োজন কৰিছিল।

কৰ্ণাটকৰ মেংগালুৰুত ১১-১২ নৱেম্বৰ, ২০২১ তাৰিখে উপকূলীয় ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলত পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ জৰিয়তে অর্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। উপকূলীয় ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ ৰাজ্যবোৰৰ ভিতৰত আছে আন্দামান আৰু নিকোবৰ দ্বীপপুঞ্জ, অন্ধৰ প্ৰদেশ, দাদৰা আৰু নগৰ হাভেলি আৰু দমন আৰু দিউ, গোৱা, গুজৰাট, কৰ্ণাটক, কেৰালা, লক্ষদ্বীপ, মহাৰাষ্ট্ৰ, উৰিষ্যা, পুডুচেরী, তামিলনাডু। উপকূলীয় ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলসমূহত কাম কৰি থকা নিম্নলিখিত সংগঠন আৰু গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ প্ৰতিনিধিসকলকো এই কৰ্মশালাৰ বাবে গ্ৰাম্য অঞ্চলত গ্ৰহণ কৰা কাৰ্য্য কলাপবোৰৰ ভাগ বতৰা কৰিবলৈ আৰু পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়াত গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ সৈতে কাম কৰাৰ সুযোগৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল।

১. জল শক্তি মন্ত্ৰালয়
২. ডে-এন.আৰ.এল.এম., গ্ৰামোন্নয়ন মন্ত্ৰালয়
৩. মীন বিভাগ - মীন পালন মন্ত্ৰালয়, পশুপালন আৰু দুগ্ধজাত সামগ্ৰী, ভাৰত চৰকাৰ
৪. মীন পালন বিভাগ - মীন পালন মন্ত্ৰালয়, পশুপালন আৰু দুগ্ধজাত সামগ্ৰী, ভাৰত চৰকাৰ
৫. ৰাষ্ট্ৰীয় দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষ, নতুন দিল্লী
৬. ৰাষ্ট্ৰীয় দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষ, নতুন দিল্লী
৭. কেৰালা ৰাজ্যিক দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষ,
৮. কৰ্ণাটক ৰাজ্যিক দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষ,
৯. উৰিষ্যা ৰাজ্যিক দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষ, (ওএছডিএমএ)
১০. গুজৰাট ৰাজ্যিক দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষ, (জিএছডিএমএ)
১১. গুজৰাট ইনষ্টিটিউট অফ ডিজাষ্টাৰ মেনেজমেণ্ট (জিআইডিএম)
১২. ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ মহিলা আঞ্চলিক কাৰ্য্যালয়-ভাৰত
১৩. কুদুম্ভাশৰী এনআৰও
১৪. নতুন আৰু নৱীকৰণযোগ্য শক্তি মন্ত্ৰালয়
১৫. মহিলা আৰু শিশু বিকাশ মন্ত্ৰালয় পোষণ অভিযানৰ বাবে

১৬. আইচিএআৰ-কেন্দ্ৰীয় সামুদ্ৰিক মীন গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠান, কোচি, কেৰালা
১৭. আইচিএআৰ- চেণ্ট্ৰেল ইনষ্টিটিউট অফ বেৰকিছ ৱাটাৰ একুৱাকালচাৰ (চিআইবিএ), চেন্নাই
১৮. ৰাষ্ট্ৰীয় মীন উন্নয়ন ব'ৰ্ড (এনএফডিবি), হায়দৰাবাদ
১৯. কেৰালা স্ত্ৰনীয় প্ৰশাসন প্ৰতিষ্ঠান (কিলা)
২০. চি.এছ.আই.আৰ.-কেন্দ্ৰীয় খাদ্য প্ৰযুক্তিগত গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠান (চি.এফ.টি.আৰ.আই.), মাইচুৰু

২. কাৰ্য্যক্ৰম

২.১ উদ্বোধনী অধিৱেশন

ভাৰত চৰকাৰৰ পঞ্চায়ত ৰাজ মন্ত্ৰালয়ে ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰামোন্নয়ন আৰু পঞ্চায়ত প্ৰতিষ্ঠান ৰাজ, হায়দৰাবাদ আৰু আব্দুল নাজিৰ চাব ষ্টেট ইনষ্টিটিউট অৱ গ্ৰামোন্নয়ন আৰু পঞ্চায়ত ৰাজ, কৰ্ণাটক চৰকাৰৰ সহযোগত মহীশূৰে যুটীয়াভাৱে জনসাধাৰণৰ পৰিকল্পনা অভিযানৰ অংশ হিচাপে উপকূলীয় ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলসমূহত পঞ্চায়ত উন্নয়ন পৰিকল্পনাৰ

জৰিয়তে অর্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ কৰ্মশালাৰ আয়োজন কৰিছিল। ২০২১ . উপকূলীয় ৰাজ্যসমূহৰ পৰা নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি, জ্যেষ্ঠ বিষয়া আৰু পিআৰআইৰ নীতি নিৰ্ণায়ক সকলে এই কৰ্মশালাত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

গ্ৰামোন্নয়ন আৰু পঞ্চায়ত ৰাজৰ মাননীয় মন্ত্ৰী শ্ৰী.কে.এছ. ইশ্বৰাপ্পাই তেওঁৰ বাৰ্তাত সাধাৰণতে উপকূলীয় ৰাজ্য আৰু বিশেষকৈ পঞ্চায়তসমূহে সন্মুখীন হোৱা সমস্যাসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰিছিল। বাস্তৱত কৰ্ণাটক চৰকাৰে বিকেন্দ্ৰীকৰণ আৰু বিকেন্দ্ৰীকৃত পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা হয় আৰু তৃণমূল পৰ্য্যায়ৰ পৰা

75
Azadi Ka
Amrit Mahotsav

ৰাজ্যিক পৰ্যায়লৈকে পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰতিষ্ঠানিককৰণৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা হয়। তেওঁ আশা কৰিছিল যে প্ৰতিনিধিসকলে অৰ্থপূৰ্ণ আলোচনা কৰিব আৰু কাৰ্যকৰী পৰিকল্পনা প্ৰস্তুতকৰিব।

এমআৰপিআৰৰ সচিব শ্ৰী সুনীল কুমাৰে তেওঁৰ উদ্বোধনী ভাষণত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যে সাধাৰণতে উপকূলীয় ৰাজ্য সমূহ আৰু বিশেষকৈ উপকূলীয় জিলাসমূহৰ পঞ্চায়ত সমূহ প্ৰতি বছৰে যথেষ্ট বাআৰু সন্মুখীন হয়, বিশেষকৈ বাৰিষা কালত সংঘটিত হোৱা প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ। তেওঁ এই ৰাজ্য আৰু পঞ্চায়তসমূহে জনসাধাৰণৰ দুখ-কষ্ট হ্ৰাস কৰাৰ বাবে তাৎক্ষণিক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে আৰু উন্নয়নমূলক কাৰ্য কলাপসমূহ অগ্ৰাধিকাৰৰৰ ভিত্তিত গ্ৰহণ কৰাটো নিশ্চিত কৰে। তেওঁ পৰামৰ্শ দিছিল যে ইয়াৰ বাবে এক সঠিক পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজন, বিশেষকৈ দুৰ্যোগ প্ৰশমন আৰু ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা পঞ্চায়তসমূহে যুদ্ধৰ ভিত্তিত গ্ৰহণ কৰিব লাগিব।

কৰ্ণাটক চৰকাৰৰ পঞ্চায়ত ৰাজৰ প্ৰধান সচিব শ্ৰীমতী উমা মহাদেৱনে পিআৰআইসকলক শক্তিশালী কৰাৰ বাবে ৰাজ্যিক পদক্ষেপসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। তেওঁ আঁচনিসমূহৰ পৰিকল্পনা, ৰূপায়ণ, নিৰীক্ষণ আৰু মূল্যায়নত সম্পৰদায়টোক অন্তৰ্ভুক্তকৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। ভাষণত পঞ্চায়ত পৰ্যায়ত বিভাগসমূহৰ মাজত একত্ৰ হোৱা আৰু পঞ্চায়তসমূহক স্থানীয় স্ব-চৰকাৰৰ প্ৰতিষ্ঠান হিচাপে কেন্দ্ৰীয় আৱণ্টন কৰাৰ সৈতে সম্পৰ্কিত গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়সমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা হয়।

পঞ্চায়ত ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ যুটীয়া সচিব শ্ৰী মতী ৰেখা যাদৱে সমগ্ৰ দেশৰ পিআৰআইসকলক শক্তিশালী আৰু শক্তিশালী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মন্ত্ৰালয়ৰ পদক্ষেপৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। তেওঁ জোৰ দি কয় যে দুদিনীয়া কৰ্মশালাখনে উপকূলীয় ৰাজ্যসমূহৰ অভিজ্ঞতা ভাগ-বতৰা কৰাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিব আৰু সমাজৰ অংশগ্ৰহণৰ সৈতে পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়াত সহায় কৰিব।

আয়ুক্ত (পঞ্চায়ত ৰাজ) শ্ৰী মতী শিল্পা নাগে পঞ্চায়তসমূহক শক্তিশালী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজ্যখনৰ পদক্ষেপ আৰু পিআৰআই সকলক সমৰ্থন কৰাৰ বাবে ই-পদক্ষেপ উন্নত কৰাৰ সুযোগৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। কৰ্ণাটক চৰকাৰৰ গ্ৰামোন্নয়ন আৰু পঞ্চায়ত ৰাজ ৰাজ্যিক প্ৰতিষ্ঠানৰ সঞ্চালক শ্ৰীমতী লক্ষ্মী পিৰয়াই প্ৰতিনিধিসকলক আদৰণি জনায়। কাথিৰেচন, অধ্যাপক, এন.আই.আৰ.ডি.পি.আৰু-য়ে ধন্যবাদৰ ভোটৰ প্ৰস্তাৱ দিছিল

২.২ কাৰিকৰী অধিৱেশন ১ : পঞ্চায়ত প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে জনপৰিকল্পনা অভিযান উন্নয়ন পৰিকল্পনা

এম.ও.পি.আৰ.-ৰ যুটীয়া সচিব শ্ৰী মতী ৰেখা যাদৱে ২০১৮ চনত অভিযান আৰম্ভ হোৱাৰ পিছৰ পৰা প্ৰাপ্তিসমূহ ৰখা পিপলছ পেন অভিযানৰ ওপৰত এক অৱলোকন উপস্থাপন কৰে। যোৱা কেইবছৰমানৰ অভিজ্ঞতাই দেখুৱাইছে যে গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিসমূহ সমগ্ৰ গণনাত প্ৰস্তুত কৰা হৈছে।

এতিয়া পৰিমাণৰ সলনি জিপিডিপিৰ মানদণ্ডৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া উচিত। প্ৰচাৰৰ অনন্য উপাদানবোৰ হৈছে গ্ৰাম সভা, সহায়ক, মিছন অন্ত্যোদয় তথ্য আৰু জিপিডিপি আপলোড কৰাৰ বাবে ই-গ্ৰাম স্বৰাজ উদ্যোগ। পূৰ্ববৰ্তী অভিযানবোৰে নিম্নলিখিত মুখ্য উপাদানবোৰ দেখুৱাইছে:

- ৯০ শতাংশতকৈও অধিক জিপিডিপি একক গ্ৰাম সভা।
- গ্ৰাম সভাত সম্প্ৰদায় আৰু লাইন বিভাগৰ বিষয়াসকলৰ অংশগ্ৰহণৰ প্ৰয়োজন
- প্ৰচাৰৰ সময়ত আই.ই.চি. কাৰ্য কলাপৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব দিয়ক
- লাইন বিভাগৰ পুঁজি অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলৈ সম্পদও খামটো ডাঙৰ কৰা।

উপস্থাপনটোৱে ২০২১ চনৰ প্ৰচাৰৰ অগ্ৰগতি নিৰীক্ষণৰ ওপৰত আলোকপাত কৰিছিল আৰু গ্ৰাম সভাত অংশগ্ৰহণৰ বিশেষণ কৰিছিল। সহায়কসকলৰ প্ৰতিবেদনৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি উপস্থাপনটোৱে

২০২১ চনৰ প্ৰচাৰৰ অগ্ৰগতি নিৰীক্ষণৰ ওপৰত আলোকপাত কৰিছিল আৰু গ্ৰাম সভাত অংশগ্ৰহণৰ বিশেষণ কৰিছিল। সহায়কসকলৰ প্ৰতিবেদনৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি মহাৰাষ্ট্ৰত সৰ্বাধিক অংশগ্ৰহণৰ হাৰ আছে আৰু কৰ্ণাটক, কেৰালা, তামিলনাড়ু, পুডুচেরী আৰু লক্ষদ্বীপৰ দৰে ৰাজ্যসমূহে এতিয়াও প্ৰক্ৰিয়াটো আৰম্ভ কৰিবলৈ বাকী আছে।

প্ৰেজেণ্টেচনটোৱে প্ৰমাণ আধাৰিত পৰিকল্পনা শক্তিশালী কৰাৰ বাবে প্ৰণালীটো কঢ়িয়াই আনিছিল আৰু পঞ্চায়ত সিদ্ধান্ত সমৰ্থন প্ৰণালী আৰু লগতে পৰিকল্পনা আৰু প্ৰতিবেদন ডেছ বোৰডৰ জৰিয়তে ৰাজ্যিক, জিলা, খণ্ড আৰু গ্ৰাম পঞ্চায়ত পৰ্যায়ত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ উন্নত কৰিছিল।

শ্ৰীৰ দ্বাৰা দ্বিতীয় প্ৰেজেণ্টেচন। এম.ও.পি.আৰু.-ৰ পৰামৰ্শদাতা বিপ্ৰ গৌৱেলে সমন্বিত পঞ্চায়ত পৰিকল্পনাৰ বাবে আধুনিক আই.ই.চি. কাৰ্যকলাপৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। পৰিকল্পনাৰ সফলতা নিশ্চিত কৰিবলৈ পিপিচিৰ ৫টা নীতি হৈছে:

- নিৰপেক্ষতা
- কাৰিকৰী দক্ষতা
- সজাগতা
- সম্প্ৰদায় জড়িত
- সতৰ্কতা

প্ৰস্তাৱিত একতিৰত গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিয়ে সূক্ষ্ম স্তৰৰ ৰণনীতিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি সমাজৰ প্ৰয়োজনীয়তা চিনাক্ত কৰিব লাগে যি সমাজক প্ৰত্যক্ষভাৱে লাভান্বিত কৰিব। পিপিচিৰ বাবে এটা উপযুক্ত মডেল পৰিকল্পনাই দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়ত অধিক গুৰুত্ব দিব লাগে। প্ৰথমতে, আঁচনিখনত অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব লাগিব ই-মডিউল, ৰূপায়ণ নিৰেদৰ্শনা, বিভিন্ন কৰ্মকৰ্তাৰ ভূমিকা আৰু দায়বদ্ধতা (ফ্ৰণ্টলাইন কৰ্মী, সহায়ক আৰু নোডেল বিষয়া) অন্তৰ্ভুক্ত আৰু সামগ্ৰিক পৰিকল্পনাৰ বাবে আঁচনি কনভাৰ্জেন্স চাৰ্টাৰ।

২.৩ ৩ কাৰিকৰী অধিৱেশন ২: জিপিডিপিৰ সৈতে দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনাৰ একত্ৰীকৰণ

কাৰিকৰী অধিৱেশনত গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি আৰু দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল। উৰিষ্যাৰ এছআইআৰডি আৰু পিআৰৰ যুটীয়া সঞ্চালক শ্ৰী সৰোজ কুমাৰ দাশে প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ সময়ত উৰিষ্যাই সন্মুখীন হোৱা সমস্যাসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে, বিশেষকৈ ক্ৰান্তীয় ঘূৰ্ণীবতাহৰ প্ৰতি ৰাজ্যখনৰ দুৰ্বলতাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে আৰু উন্নত দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনাৰ বাবে ৰাজ্যখনত বিকশিত মানদণ্ডৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে।

সেইবোৰ হৈছে:

- ৭২ ৰ পৰা ৯৬ ঘণ্টাত মৌলিক পথ যোগাযোগ পুনৰুদ্ধাৰ কৰা
- ২৪ ৰ পৰা ৪৮ ঘণ্টাত খোৱা পানী প্ৰদান কৰা
- দুৰ্যোগৰ ৪ ঘণ্টাত বিনামূলীয়া সকাহ আৰম্ভ কৰা
- ৪৮ ৰ পৰা ৭২ ঘণ্টাত বৈকল্পিক উপায়েৰে অস্থায়ী ম'বাইল ফোন সংযোগ সমাধান কৰা
- দুৰ্যোগৰ ৬ ঘণ্টাৰ ভিতৰত বিদ্যুৎ পুনৰুদ্ধাৰ আৰম্ভ হ'ব ৰোড, মোবাইল টেলিফোন আৰু খোৱা পানী পুনৰুদ্ধাৰ দুৰ্যোগৰ ৪ ঘণ্টাৰ ভিতৰত আৰম্ভ হ'ব

প্ৰেজেন্টেচনটোৱে এক পৰিৱেশ প্ৰণালী বিকশিত কৰা আৰু পঞ্চায়তসমূহৰ দ্বাৰা উন্নত দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনাৰ বাবে সম্পদ বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে আৰু আইইচি কাৰ্যকলাপ, সম্প্ৰদায়ৰ অংশগ্ৰহণ, অংশীদাৰসকলৰ ক্ষমতা নিৰ্মাণ আদিৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰি সমাজৰ সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। প্ৰেজেন্টেচনটোৱে লগতে উল্লেখ কৰে যে কাৰ্যকৰী দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনাৰ বাবে পৰিকল্পনাৰ সঁহাৰিৰ পৰা বহু-অংশীদাৰদৃষ্টিভঙ্গীৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব দিয়াৰ পৰা এক তীব্ৰ পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰয়োজন।

গুজৰাট আৰু কেৰালা ৰাজ্যসমূহেও সংশ্লিষ্ট সময়ত দুৰ্যোগ নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰিছিল।

২.৪ কাৰিকৰী অধিৱেশন তৃতীয়: জিপিডিপিৰ সৈতে আঁচনি আৰু কাৰ্য সূচীৰ একত্ৰীকৰণ

অধিৱেশনখনত পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ সৈতে বিভিন্ন আঁচনি আৰু কাৰ্য সূচীৰ একত্ৰীকৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল।

শ্ৰী দ্বাৰা পেৰজেণ্টেচন। পিএফআৰডিএৰ পৰামৰ্শদাতা মোহিত যাদৱে অটল পেঞ্চন যোজনাৰ মুখ্য বিশেষত্বসমূহৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে, যি হৈছে সকলো নাগৰিকৰ বাবে, বিশেষকৈ অসংগঠিত খণ্ডত সমাজৰ দৰিদ্ৰ আৰু সুবিধাবঞ্চিত শ্ৰেণীৰ লোকসকলৰ বাবে সাৰ্বজনীন সামাজিক সুৰক্ষা ব্যৱস্থা সৃষ্টিকৰাৰ বাবে ২০১৫-১৬ বৰ্ষত আৰম্ভ কৰা এক আঁচনি।

শ্ৰীমতী এলিজাবেথ চবিয়ে তেওঁৰ সহকৰ্মী কুদুমাশৰী-এনআৰঅ'ৰ শ্ৰীমতী কাজল তিৱাৰীৰ সৈতে গ্ৰাম্য দৰিদ্ৰতা হ্ৰাস পৰিকল্পনাৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যবোৰ ৰখা হৈছে। ডিপিআৰপিৰ অধীনত বিভিন্ন পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত আছে:

- এনটাইটেলমেণ্ট পেন
- জীৱিকা পৰিকল্পনা
- ৰাজহুৱা সামগ্ৰী, সেৱা আৰু সম্পদ বিকাশ পৰিকল্পনা
- সামাজিক বিকাশ পৰিকল্পনা

উপস্থাপনটোত গাওঁ দৰিদ্ৰতা হ্ৰাস পৰিকল্পনাৰ সফল প্ৰস্তুতিৰ বাবে গ্ৰহণ কৰিবলগা গুৰুত্বপূৰ্ণ সাফল্য, প্ৰত্যাহ্বান আৰু ৰণনীতিৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা হয়।

প্ৰমাণ আধাৰিত আৰু তথ্য চালিত পঞ্চায়ত পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ড॰ অঞ্জন কুমাৰ ভাঞ্জাই তেওঁৰ উপস্থাপনত উল্লেখ কৰিছিল। ইয়াৰ বাবে পদ্ধতিটো নিম্নলিখিত ধৰণৰ:

- প্ৰমাণ আধাৰিত মানে হৈছে যে সিদ্ধান্ত ল'বলৈ সৰ্বশেষত উপলব্ধ তথ্য, তথ্য আৰু জ্ঞান ব্যৱহাৰ কৰা হয়।
- প্ৰমাণ-আধাৰিত পৰিকল্পনাই তথ্য আৰু তথ্যৰ পৰা প্ৰাপ্ত জ্ঞান ব্যৱহাৰ কৰি আছে আৰু আমাৰ পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়া অনুকূলিত কৰিবলৈ আৰু ফলাফল উন্নত কৰিবলৈ ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰিছে।
- প্ৰমাণ-আধাৰিত পৰিকল্পনাই পৰমাণ অৰ্থাৎ তথ্য, তথ্য আৰু জ্ঞানক কি কৰা উচিত সিদ্ধান্ত লোৱাৰ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে।
- প্ৰকৃত প্ৰয়োজনীয়তা আৰু পঞ্চায়ত পৰিকল্পনাৰ মাজত তথ্যৰ ব্যৱধান দেখা যায়।
- প্ৰয়োজনীয় আৰু পৰ্যাপ্ত তথ্য ব্যৱহাৰ কৰি পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰিব লাগে, মাটিৰ বাস্তৱতা আৰু প্ৰকৃত প্ৰয়োজনীয়তাৰ প্ৰমাণ হিচাপে।

ওপৰোক্ত পদক্ষেপবোৰ নিশ্চিত কৰাৰ বাবে, পঞ্চায়ত আঁচনিবোৰ কাৰ্যকৰীভাৱে প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে প্ৰস্তুতিমূলক পদক্ষেপ আৰু গৌণ তথ্য উপলব্ধতাৰ উৎসৰ প্ৰয়োজন।

২.৫ কাৰিকৰী অধিৱেশন চতুৰ্থ: পিপলছ পেন কেম্পেইন অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা

অধিৱেশনখনত কেৰালা, গুজৰাট, তামিলনাডু, অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ, কৰ্ণাটক আৰু গুজৰাটৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল। প্ৰেজেন্টেচনৰ মুখ্য বিষয়বোৰ হৈছে:

- কাৰ্য নিৰপেক্ষ গ্ৰাম পঞ্চায়ত
- পঞ্চায়ত পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে সামূহিক সংগ্ৰহ
- সমাজৰ সৈতে কাৰ্যকৰী যোগাযোগৰ বাবে অধিক সংখ্যক গ্ৰাম সভা আয়োজন কৰা
- পঞ্চায়ত অঞ্চলত নগৰীয়া সুবিধা আৰু ব্যৱস্থা
- গ্ৰাম্য সচিবালয় প্ৰণালী আৰু নৱবৰ্ত্ত ফ্লেগশ্বিপ কাৰ্য সূচী
- ৰাজ্যসমূহত পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰাৰ সৈতে সম্পৰ্কিত ব্যৱস্থাসমূহ

জিপিডিপিৰ অধীনত পঞ্চায়ত পৰ্যায়ত আঁচনিসমূহৰ সমন্বয়

নিৰ্বাচিত প্রতিনিধি সকলৰ দ্বাৰা ভাগ বতৰা কৰাৰ অভিজ্ঞতা

২.৬ কাৰিকৰী অধিবেশন পঞ্চম: কাৰ্য্য সূচীসমূহৰ একত্ৰীকৰণ লাইন মন্ত্ৰালয় আৰু প্ৰতিষ্ঠানসমূহ
মণিপাল উচ্চশিক্ষা একাডেমী (এমএএইচই)ৰ ড০ দীপিকা চেট্টীয়ে উপস্থাপন কৰা প্ৰেজেন্টেচনটোৱে গ্ৰাম্য অঞ্চলসমূহৰ বাবে স্থানিক পৰিকল্পনাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে।

ই শক্তিশালী বৈজ্ঞানিক, আৰুকাৰিকৰী প্ৰক্ৰিয়াৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি সঠিক ভূমি ব্যৱহাৰ পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা, আৰুঅংশগ্ৰহণ মূলক পদ্ধতিৰ দ্বাৰা সমৰ্থিত ভূমি ব্যৱহাৰ ৰণনীতিৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে, যি লোকসকলক সম্প্ৰদায়বোৰৰ বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যতৰ চাহিদা পূৰণ কৰা ভূমি আৰুইয়াৰ সম্পদবোৰ কেনেদৰে সঠিকভাৱে আৱণ্টন আৰুব্যৱহাৰ কৰিব লাগে সেই বিষয়ে সিদ্ধান্ত ল'বলৈ ক্ষমতা প্ৰদান কৰে। উদুপী জিলাৰ দুখন পঞ্চায়তত স্থানিক পৰিকল্পনা প্ৰস্তুতকৰাৰ অভিজ্ঞতা অংশগ্ৰহণকাৰীসকলৰ সৈতে ভাগ বতৰা কৰা হৈছিল। এই গ্ৰাম্য অঞ্চলবোৰৰ এনে বিকাশৰ বাবে পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়াটো এক কল্পনামূলক প্ৰক্ৰিয়া হ'ব লাগিব যাৰ বাবে ভূমি পৰিস্থিতিৰ এক সুন্দৰ পেছাদাৰী মূল্যায়নৰ প্ৰয়োজন আৰু জনগাঁথনি, ভৌতিক, আৰ্থ-সামাজিক, অধিকাৰ ক্ষেত্ৰ আৰু বিত্তীয় দিশৰ সীমাৰ ভিতৰত বহনক্ষম বিকাশৰ বিকল্প প্ৰদান কৰা প্ৰয়োজন।

শ্ৰীৰ দ্বাৰা পেৰজেণ্টেচন। ৰাষ্ট্ৰীয় দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষ অনুজ তিৱাৰীয়ে স্থানীয় পৰ্যায়ত দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল কিয়নো যিকোনো প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ সময়ত সম্প্ৰদায়টো প্ৰথম প্ৰাপ্তকৰ্তা আৰুপ্ৰতি ক্ৰিয়াকাৰী হ'ব।

এইটো উল্লেখ কৰা হৈছিল যে পঞ্চায়তবোৰে দুৰ্যোগ হৰাস কৰাত সক্ৰিয় ভূমিকা পালন কৰিব লাগে আৰু লগতে এক গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি বিকশিত কৰিব লাগে যি বিপদাশংকা হ্ৰাসকাৰক কাৰক আৰু কাৰ্য্য কলাপৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব।

২.৭ কাৰিকৰী অধিবেশন ষষ্ঠ: বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্যসমূহ স্থানীয়কৰণ তামিলনাডু চৰকাৰৰ অতিৰিক্ত মুখ্য সচিব শ্ৰীমতী জয়শৰী ৰঘুনন্দনে উপস্থাপন আৰু বাৰ্তালাপ গ্ৰাম্য অঞ্চলত বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্যসমূহ স্থানীয় কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা, গুৰুত্ব আৰুপৰিকল্পনাৰ ওপৰত আছিল। ৰাজ্যসমূহে লাইন মন্ত্ৰালয়ৰ সমৰ্থনত বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্যৰ বহুতো লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কেইবাটাও পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে। অৱশ্যে, গ্ৰাম্য অঞ্চলত পঞ্চায়ত আৰু সম্প্ৰদায়ৰ কাৰ্য্যকৰী অংশগ্ৰহণৰ জৰিয়তে এছ.ডি.জি. দৃষ্টিভংগী কঢ়িয়াই নিয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে। হস্তক্ষেপৰ মুখ্য ক্ষেত্ৰবোৰ হ'ব পাৰে

- কোনো গাওঁ এৰি যোৱা নাই
  - প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ দূৰ কৰিবলৈ জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ বিষয়বোৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগিব
  - শিশু অনুকূল পঞ্চায়ত
  - লিংগ সমস্যা আৰু মহিলাৰ বিৰুদ্ধে হিংসাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ক
  - কাকো এৰি নিদিব বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্য
- ওপৰোক্ত বিষয়বোৰ 'ভিডিঅ' আৰুপৰৱৰ্তী বাৰ্তালাপৰ জৰিয়তে অংশগ্ৰহণকাৰীসকলৰ সৈতে আলোচনা কৰা হৈছিল। কৰ্মশালাটো সমাপ্ত হৈছিল ভেলেডিকেৰী চেছনৰ সৈতে কৰ্মশালাটো সমাপ্ত হৈছিল ভেলেডিকেৰী চেছনৰ সৈতে পিপিচি- জিপি- গান্ধী নগৰ, আন্দামান আৰুনিকোবৰত গ্ৰাম সভা

Gramsabha on PPC- GP- Gandhi Nagar, Andaman and Nikobar

পিপিচি-ৰাজ্য- অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ, জিলা-পূব গোদাৱৰী
খণ্ড- গণ্ডপেলে জিপি- বৰৰামপ্পালেমৰ ওপৰত গ্ৰাম সভা

অর্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা পিইএছএ ৰাজ্যসমূহত পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ জৰিয়তে ধৰি ৰখা হৈছে নৱেম্বৰ ২২-২৩, ২০২১ ৰাজস্ৰাণৰ জয়পুৰত

১. পৃষ্ঠভূমি

পিইএছএ ৰাজ্যসমূহত (অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ, ছত্তীশগড়, হিমাচল প্ৰদেশ, গুজৰাট, ঝাৰখণ্ড, মধ্য প্ৰদেশ, মহাৰাষ্ট্ৰ, উৰিষ্যা, ৰাজস্ৰাণ আৰুতেলেংগানা) পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ জৰিয়তে অর্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা ২২-২৩ নৱেম্বৰ ২০২১ তাৰিখে জয়পুৰত ইন্দিৰা গান্ধী পঞ্চায়তি ৰাজ আৰুগ্ৰামীণ বিকাশ সংস্থানত অনুষ্ঠিত হৈছিল। অংশগ্ৰহণকাৰীসকলক অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ, ছত্তীশগড়, হিমাচল প্ৰদেশ, গুজৰাট, ঝাৰখণ্ড, মধ্য প্ৰদেশ, মহাৰাষ্ট্ৰ, উৰিষ্যা, ৰাজস্ৰাণ আৰুতেলেংগানাৰ দৰে পিইএছএ ৰাজ্যৰ শিক্ষক, নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি, লাইন বিভাগৰ বিষয়া, তথ্য প্ৰযুক্তি পৰামৰ্শদাতা, পৰিশিক্ষক, সম্পদ ব্যক্তি আৰুচৰকাৰী বিষয়াসকলৰ পৰা আহৰণ কৰা হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও, প্ৰতিষ্ঠান, লাইন মন্ত্ৰালয় আৰুবিভাগৰ জ্যেষ্ঠ বিষয়া, ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সংস্থাসমূহৰ বিশেষজ্ঞ, ভাৰত চৰকাৰৰ পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয় আৰুহায়দৰাবাদৰ ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰামোন্নয়ন আৰুপঞ্চায়তি ৰাজ প্ৰতিষ্ঠানৰ জ্যেষ্ঠ বিষয়াসকলে কৰ্মশালাখনত অংশগ্ৰহণ কৰে। অংশগ্ৰহণকাৰীসকলৰ এখন তালিকা শেষত সংলগ্ন কৰা হয়।

২. কাৰ্য্যক্ৰম

২.১ উদ্বোধনী অধিবেশন

২. আৰম্ভণিতে, সকলো গণ্যমান্য ব্যক্তিৰ দ্বাৰা সৰস্বতী দেৱীৰ সন্মুখত চাকি জ্বলোৱা হয়। তাৰ পিছত, শাল আৰু মেমেন্টোৰ দ্বাৰা সুবিধাসহ বিশিষ্ট ব্যক্তিসকলক স্বাগতম। শ্ৰী ৰাজেন্দ্ৰ সিং কাইনে প্ৰদান কৰা স্বাগতম ভাষণ। তাৰ পিছত ৰাজস্ৰাণৰ পঞ্চায়তি ৰাজ বিভাগৰ সম্পাদক শ্ৰী পি চি কিষাণ, যুটীয়া সচিব এমঅপি আৰুশ্ৰী মতী ৰেখা যাদৱ আৰু আইজিপিআৰ এণ্ড জিভিএছৰ সঞ্চালক প্ৰধান শ্ৰী ৰবি শংকৰ শৰীবাস্তৱে উদ্বোধনী অধিবেশনত ভাষণ প্ৰদান কৰে। হায়দৰাবাদৰ এনআইআৰডি এণ্ড পিআৰৰ কৰ্মশালা সমন্বয়ক ড০ চি কাথিৰেচানে ধন্যবাদ জ্ঞাপনৰ ভোট প্ৰদান কৰে।

২.২ কাৰিকৰী অধিবেশন ১ : পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুতকৰাৰ বাবে জনপৰিকল্পনা অভিযান

২.২ পিপলছ পেন কেম্পেইনৰ ওপৰত উপস্থাপন কৰিছিল এমঅপিআৰৰ যুটীয়া সচিব শ্ৰীমতী ৰেখা যাদৱে।

তেওঁ কয় যে শেহতীয়াকৈ পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ে গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে পিপলছ পেন কেম্পেইন ২০২১ - সবকী যোজনা সবকা বিকাশ আৰু ভাইব্ৰেণ্ট গ্ৰাম সভা ডেশ্বৰ্ব মুকলি কৰিছে।

দেশৰ প্ৰতিখন পঞ্চায়তে এক সুচিন্তিত গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিব লাগে যাতে গাওঁবোৰে অনাগত বছৰত সামগ্ৰিক আৰু বহনক্ষম উন্নয়ন প্ৰাপ্ত কৰিব পাৰে। অৰ্থপূৰ্ণ আৰু দায়বদ্ধ গ্ৰাম সভাৰ সভা প্ৰয়োজনীয়।

সবকী যোজনা সবকা বিকাশ অভিযান গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ (জিপিডিপি) সামগ্ৰিক আৰু সামগ্ৰিক প্ৰস্তুতিৰ বাবে উৎসৰ্গিত। অনুমোদিত হোৱাৰ পিছত, ই গ্ৰাম পঞ্চায়তসমূহক কামবোৰ ৰূপায়ণ আৰুকাৰ্য্যকৰী নিৰীক্ষণৰ বাবে সম্পূৰ্ণ বছৰ প্ৰদান কৰিব।

যুটীয়া সচিব শ্ৰীমতী ৰেখা যাদৱে পিপলছ পেন কেম্পেইন-২০২১ সন্দৰ্ভত

এক বিতং উপস্থাপন কৰে। আৰম্ভণিতে, তেওঁ আগৰ প্ৰচাৰৰ পৰা শিকাৰ এটা স্লেপ শ্বট উপস্থাপন কৰিছিল। তাৰ পিছত তেওঁ পিইএছএ আৰু নন-পিইএছএ গ্ৰাম সভাত (পিপিচি ২০২১) অংশগ্ৰহণ বিশেষণ কৰিছিল। ৩০৪১৮ পিইএছএ গ্ৰাম সভা আৰু৮১০৬ খন অ-পিইএছএ গ্ৰাম সভাৰ সন্দৰ্ভত বিশেষণ কৰা হৈছিল। তেওঁ এই বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল:

১. পৰিকল্পনা আৰু প্ৰতিবেদন আৰু ডেচবৰ্ড
২. সিদ্ধান্ত সমৰ্থন প্ৰণালী হিচাপে গ্ৰাম মানচিত্ৰ
৩. অনুসূচীত জনজাতি উপাদান নিৰীক্ষণ ডেচবৰ্ড
৪. ক্ষমতা নিৰ্মাণ আৰু হেণ্ডহেল্ডিং সমৰ্থন
৫. পানী সংৰক্ষণ কাৰ্য্য কলাপ
৬. পানী সংৰক্ষণৰ বাবে একত্ৰীকৰণ
৭. এমজিএনএআৰেগা, গ্ৰামীণ হাট, কৃষি বিপণন, ৰাষ্ট্ৰীয় আয়ুষ মিছন, এছচি জনজাতীয় উপ-পৰিকল্পনাৰ সৈতে সংযোগ প্ৰণালী সমাপ্ত কৰক

ভাৰত চৰকাৰৰ পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ পৰামৰ্শদাতা শ্ৰী বিপ্ৰ গোৱেলে সমন্বিত পঞ্চায়ত পৰিকল্পনাৰ বাবে আধুনিক/আৰ্ছ আইইচি (তথ্য, শিক্ষা আৰুযোগাযোগ) কাৰ্য্য কলাপৰ বিষয়ে আলোচনা কৰি অধিবেশনৰ দ্বিতীয় উপস্থাপন কৰে। তেওঁ পিপলছ পেন অভিযানৰ ৫টা নীতিৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে:

১. নিৰপেক্ষতা
২. কাৰিকৰী দক্ষতা
৩. সজাগতা
৪. সম্প্ৰদায়ৰ অন্তৰ্ভুক্তি
৫. সতৰ্কতা

তেওঁ পিপলছ পেন কেম্পেইনৰ বাবে আধুনিক আইইচি ৰণনীতি (আৰুজিএছএ) অতি প্ৰণালীবদ্ধভাৱে উল্লেখ কৰে:

১. পি.পি.চি. মডিউল, পুস্তিকা, নিৰ্দেশনা, ভূমিকা আৰু দায়বদ্ধতা আৰু আঁচনিসমূহ কনভাৰ্জেঞ্চ চাৰ্টাৰৰ বিতৰণ
২. স্বেচ্ছাসেৱকসহ জিপিপিএফটি (গ্ৰাম পঞ্চায়ত পৰিকল্পনা সুবিধা দল) গঠন
৩. নৱগঠিত দলৰ সভা
৪. দলটোৰ দ্বাৰা ৱাৰ্ড-অনুসৰি গ্ৰাম ওথ ৰেলী
৫. পৰিবেশ সৃষ্টি ৱাৰ্ড-সভা আয়োজন কৰা (চৌপালবাইথক/সভা)
৬. ডিষ্ট্ৰিক্ট প্ৰিণ্ট আৰু ইলেকট্ৰনিক মিডিয়ালৈ কাৰ্য্যকলাপ টোকা প্ৰেছ কৰক
৭. গৌণ তথ্য সংগ্ৰহৰ সৈতে ঘৰে ঘৰে জৰীপ-তথা-ফাইল-কাম
৮. পি.আৰ.এ. আলোচনা আৰু ডাটা ব্যৱহাৰ কৰি পৰিস্থিতি বিশেষণ
৯. এক বিশেষ গ্ৰাম সভা আয়োজন কৰা (সম্পদ কাৰ্য্যকলাপ চিনাক্তকৰণ আৰুদৃষ্টিশক্তি অনুশীলন)

২.৩ কাৰিকৰী অধিবেশন ২: পিইএছএ ৰাজ্যসমূহৰ বাবে জিপিডিপি ইউএনএফপিএৰ প্ৰতিনিধি ড০ অনিতাই এই অধিবেশনত সভাপতিত্ব কৰে। এই অধিবেশনত তিনিজন উপস্থাপক আছিল।

ৰাজস্ৰাণৰ ফাউণ্ডেচন ফৰ ইক'লজিকেল চিকিউৰিটি (এফইএছ)ৰ শ্ৰীমতী

বন্দনাই স্পনীয় গণতন্ত্র শক্তিশালী কৰণৰ ওপৰত প্ৰথম উপস্পন কৰিছিল। গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি। তেঁও কৈছিল যে তেঁওৰ সংগঠনে জল জপ্পল আৰু জামিনত সক্ৰিয়ভাৱে কাম কৰি আছে। এফ.ই.এছ.-য়ে ভূমি আৰু জলসম্পদৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক পুনৰুদ্ধাৰ আৰুসংৰক্ষণৰ দিশত কাম কৰে আৰুএই লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে সমন্বিত মানৱ প্ৰচেষ্টা আৰুশাসনৰ প্ৰক্ৰিয়া স্পন কৰে। তেঁও ৰ অভিজ্ঞতাবোৰ ভাগ বতৰা কৰাৰ পিছত, তেঁও পৰামৰ্শ দিছিল:

- জিপডিপি প্ৰস্তুতকৰাৰ বাবে সঠিক নিৰীক্ষণ প্ৰণালী বিকশিত কৰিব লাগে।
- জিপডিপিৰ বাবে এটা ডেচবৰ্ড থাকিব লাগে।
- ৱাৰ্ড সভাৰ বাবে সক্ষম আদেশ থাকিব লাগে।
- ৱাৰ্ড পঞ্চৰ ভূমিকা স্পষ্ট কৰিব লাগে।
- জিপডিপিৰ সঁজুলি আৰুপ্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰ তথ্য
- পঞ্চায়তি ৰাজৰ আন বিভাগৰ সৈতে একত্ৰিত হ'ব লাগিব।

গ্ৰামীণ বিকাশ ট্ৰাষ্ট (জিভিটি) মেনেজাৰ শ্ৰীমতী ৰিতু ৰাজ ৰাঠোৰে অধিৱেশনৰ দ্বিতীয়টো উপস্পন কৰে। তেঁও জনাইছিল যে তেঁওৰ জিভিটিয়ে ১ ৯৯২ চনৰ পৰা গ্ৰাম্য বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত কাম কৰি আছে। ইয়াক কিৰভকো আৰুডিএফআইডিৰ দ্বাৰা স্পন কৰা হৈছিল, U.K.Ms ৰাঠোৰে জিভিটিয়ে ৭ টা বিষয়ভিত্তিক ক্ষেত্ৰৰ সামৰি লোৱা কাৰ্যকলাপৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰিছিল:

১. প্ৰাকৃতিক সম্পদ ব্যৱস্পনা
২. দক্ষতা বিকাশ
৩. প্ৰতিষ্ঠানগত বিকাশ
৪. বিকাশ অধ্যয়ন
৫. শিক্ষা
৬. স্বাস্থ্য আৰুঅনাময়

৭. সামাজিক উদ্যোগ আৰু বজাৰৰ প্ৰৱেশাধিকাৰ
শ্ৰী কমেশ কুমাৰ জৰ্গগদ, ৰাষ্ট্ৰ বিকাশ কৃষি শিক্ষা সংস্পাই (আৰইএছএছ) অধিৱেশনৰ তৃতীয় উপস্পন উপস্পন কৰে।

তেওঁ মহাৰাষ্ট্ৰত জনজাতীয় লোকসকলৰ বিকাশৰ বাবে ৫ টা প্ৰকল্প ৰূপায়ণ কৰাৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰিছিল। এইবোৰ আছিল:

১. নানাৰথি, কাদুপাডা আৰু হনুমন্তনগৰ ক্লাষ্টাৰত ইণ্ডো জাৰ্মান জলক্ষেদ উন্নয়ন কাৰ্য সূচী (২০০৬-২০১৩)
২. বহনক্ষম উন্নয়ন আঁচনি (এছডিপি) ৰূপায়ণ (২০১৭-২০১৯)
৩. স্বৰ্ণয়ন্তী গ্ৰাম স্বৰোজগৰ যোজনা (এছজিএছৱাই), নন্দুৰবাৰ (২০০৩-২০১২)
৪. জীৱিকা আৰুজীৱিকা বিহীন বিকাশৰ বাবে এল.আৰু.এ. আৰুতেজস্বিনী কাৰ্য সূচীৰ অধীনত মহাৰাষ্ট্ৰত এছ.এইচ.জি. মহিলাসকলৰ বাবে ক্ষুদ্ৰ জীৱিকা আঁচনি প্ৰস্তুতকৰা
৫. নাৱাৰ্ডৰ পি.ও.ডি.এফ.-আই.ডি. পুঁজিৰ অধীনত ধুলে জিলাত ০৩ টা এফ.পি.ও.-ৰ প্ৰচাৰ

২.৪ কাৰিকৰী অধিৱেশন তৃতীয়: পঞ্চায়ত পৰিকল্পনাত প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ ভূমিকা

ৰাজস্পনৰ আইজিপিআৰু এণ্ড জিভিএছৰ অতিৰিক্ত সঞ্চলক শ্ৰী ৰাজেন্দৰ সিং কাইনৰ অধ্যক্ষতাত অনুষ্ঠিত এই অধিৱেশনত ৪ জন উপস্পনক আছিল।

নতুন দিলীৰ পেঞ্চন পুঁজি নিয়ামক আৰুউন্নয়ন প্ৰাধিকৰণৰ (পিএফআৰডিএ) উপ মহাপ্ৰৱন্ধক শ্ৰীমতী পিৰয়ংকা গুণ্ডাই অধিৱেশনৰ প্ৰথম উপস্পন উপস্পন কৰে। তেওঁ অটল পেঞ্চন যোজনাৰ ওপৰত এটা পাৱাৰপইণ্ট পেৰজেণ্টেচন দিছিল। এ.পি.ৱাই., যাক পূৰ্বতে স্বৱালাম্বন যোজনা বুলি জনা গৈছিল, হৈছে ভাৰতত এক চৰকাৰ-নিৰ্ধাৰিত পেঞ্চন আঁচনি, মুখ্যতঃ অসংগঠিত খণ্ডক লক্ষ্য কৰি।

শ্ৰীমতী গুণ্ডাই কয় যে এপিৱাই হৈছে দেশৰ এক বৃহৎ পেঞ্চন কাৰ্য সূচী যাৰ দ্বাৰা ৬০ বছৰৰ পিছত সন্মানীয় জীৱন যাপন কৰাৰ বাবে ৮৮% অসংগঠিত খণ্ডৰ কৰ্মচাৰী লাভান্বিত হ'ব। ভাৰতৰ জনসংখ্যাৰ গাঁথনি সলনি হোৱাৰ লগে লগে, বৃদ্ধসকলৰ অনুপাতও সলনি হ'ব। ২০৫০ চনলৈ, শতিকাৰ আৰম্ভণিতে ইয়াৰ স্তৰৰ পৰা বৃদ্ধসকলৰ (বয়স ৬০+) অনুপাত প্ৰায় তিনিগুণ বৃদ্ধি হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। ২০২০ বৰ্ষলৈকে, আমাৰ জনসংখ্যা ৬০ বছৰৰ ওপৰত ১০% আছে আনহাতে ২০৫০ চনত, আমাৰ ৬০ বছৰৰ ওপৰত প্ৰায় ১৯% জনসংখ্যা থাকিব। ই সূচায় যে পৰৱৰ্তী ৩০ বছৰত পুৰণিৰ পৰা যুৱ অনুপাত দুগুণ কৰা হ'ব, যি কম বয়সীয়া লোকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল বৃদ্ধ লোকসকলক সূচায়। শ্ৰীমতী গুণ্ডাই তেওঁৰ পেৰজেণ্টেচনত বয়সৰ সীমা, যোগ্যতা আৰু আঁচনিখনৰ লাভালাভ সামৰি লৈছিল।

পৰৱৰ্তী উপস্পনটো ইউনিচেফৰ স্পনীয় শাসন আৰু ৰাজহুৱা বিত্তৰ সামাজিক নীতি বিশেষজ্ঞ ড০ সৌমেন বাগচীয়ে আগবঢ়াইছিল।

শৰী বাগচীয়ে এটা পাৱাৰপইণ্ট পেৰজেণ্টেচন আগবঢ়াইছিল য'ত তেওঁ ইংগিত দিছিল যে ইউনিচেফ হৈছে বিশ্বব্যাপী শিশুসকলক মানৱীয় আৰু উন্নয়নমূলক সাহায্য প্ৰদান কৰাৰ বাবে দায়বদ্ধ ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ এক সংস্প। তেওঁ জিপডিপিৰ শিশুসকলৰ ক্ষেত্ৰত ইউনিচেফে কি ক্ষেত্ৰত সমৰ্থন কৰিব পাৰে সেই বিষয়ে আলোচনা কৰে। পঞ্চায়তি ৰাজ প্ৰতিষ্ঠানসমূহ (পিআৰুআই) হৈছে বিকেন্দ্ৰীকৃত স্পনীয় শাসনৰ মুখ্য গোট। উন্নয়নমূলক ফলাফল প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে স্পনীয় সমস্যা চিনাক্ত কৰা, হস্তক্ষেপৰ পৰিকল্পনা আৰু ৰূপায়ণত পিআৰুআইৰ এক কেন্দ্ৰীয় ভূমিকা আছে। পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ে সকলো পিআৰুআইক সজ্জিত কৰাত যথেষ্ট ভূমিকা পালন কৰিছে, সামাজিক পৰিৱৰ্তন আৰু গ্ৰাম্য অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ কাৰ্যকৰীবাহন হিচাপে পৰিগণিত হ'বলৈ। শ্ৰী বাগচীয়ে মত প্ৰকাশ কৰে যে স্পনীয় চৰকাৰৰ সৱলীকৰণ মৌলিক হৈ পৰিছে-

- এছ.ডি.জি.-ক এক তলৰ পৰিকল্পনা, ৰূপায়ণ আৰুনিৰীক্ষণ হিচাপে প্ৰাপ্ত কৰাটো সময়ৰ প্ৰয়োজন।
- পঞ্চদশ বিত্ত আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ বাবে সম্পদৰ উপলব্ধতা বৃদ্ধি কৰিছে।
- আটাইতকৈ দুৰ্বল আৰুপ্ৰান্তিক লোকসকলৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰুঅগ্ৰাধিকাৰৰ সমূহ জিপডিপিৰ একত্ৰিত কৰা।
- এমজিএনৰেগাৰ ভিতৰত চি.ও.ভি.আই.ডি. ১ ৯- জলবায়ু স্থিতিস্পনক আন্তঃগাঁথনিৰ দৰে আঘাতৰ প্ৰতি সঁহাৰি দিবলৈ অৰ্থনৈতিক কাৰ্যকলাপ আৰুজীৱিকাৰ সুযোগৰ বহনক্ষম প্ৰৱেশাধিকাৰ।

জি.পি.ডি.পি. হৈছে সামগ্ৰিক সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ আৰু পিপলছ পেন কেম্পেইন হৈছে সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ অংশগ্ৰহণেৰে এক প্ৰচাৰ মোডত জিপডি প্ৰস্তুত কৰাটো নিশ্চিত কৰাৰ বাবে এক কাৰ্যকৰী ৰণনীতি। ইয়াত অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব পিছপৰা শ্ৰেণী, অৰ্থনৈতিকভাৱে দুৰ্বল শ্ৰেণী, মহিলা, শিশু আৰু আটাইতকৈ দুৰ্বল আৰুপ্ৰান্তিক। আগৰ বছৰৰ দৰে, পিপিচি ২০২২ অক্টোবৰ ২০২১ ৰ পৰা জানুৱাৰী ২০২২ লৈ আৰম্ভ কৰা

75
Azadi Ka
Amrit Mahotsav

হৈছে। শেষত, তেওঁ পৰামৰ্শ দিছিল যে পিআৰআইৰ বাবে ইউনিচেফৰ ব্যস্ততা হৈছে:

- প্ৰশিক্ষণৰ বাবে ৩ টা স্তৰৰ পিআৰআইৰ মূল্যায়নৰ প্ৰয়োজন
- ভাইব্ৰেণ্ট গ্ৰাম সভা অভিযানত সমৰ্থন
- শিশু অনুকূল গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ বাবে মূল্যায়ন পৰিকাঠামো বিকাশ
- গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ বাবে পানী আৰু অনাময় সেৱা স্তৰৰ মানদণ্ড
- পানী, অনাময় সেৱাৰ বাবে জি.পি.-ৰ দ্বাৰা ব্যৱহাৰৰ বাবে মডেল চুক্তি
- পৰিকল্পনা, ৰূপায়ণ আৰু নিৰীক্ষণৰ দিশত তলৰ দৃষ্টিভংগীৰ ওপৰত চলি থকা আলোচনা- এছডিজিৰ স্পৰ্শীয়কৰণ
- "মহিলা আৰু শিশুৰ প্ৰাথমিকতা চিনাক্ত আৰু জিপিডিপি ত একত্ৰিত কৰাৰ বাবে মহিলাসভা আৰু বলসভাৰ প্ৰতিষ্ঠানিককৰণ" সন্দৰ্ভত চলি থকা আলোচনা।

অধিবেশনৰ পৰৱৰ্তী উপস্থাপন ইউএনপিএৰ পৰামৰ্শদাতা (পিআৰআই) ড. অনিতাই কৰিছিল।

ড. অনিতাই এছডিজি ৫ স্পৰ্শীয়কৰণ কৰি আৰু ইয়াক জিপিডিপিৰ অংশ হিচাপে একত্ৰিত কৰি মহিলা আৰু ছোৱালীৰ মূল্য বৃদ্ধিত পঞ্চায়তৰ ভূমিকাৰ ওপৰত এক পাৱাৰপইণ্ট প্ৰেজেন্টেচন আগবঢ়ায়।

আৰম্ভণিতে, তেওঁ কয় যে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ জনসংখ্যা পুঁজি (ইউএনএফপিএ) হৈছে বিশ্বব্যাপী প্ৰজনন আৰু মাতৃ স্বাস্থ্য উন্নত কৰাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ এক সংস্থা ইউএনএফপিএৰ গুৰুত্ব আছে

- মহিলা আৰু ছোৱালীৰ বিৰুদ্ধে বিভিন্ন ধৰণৰ বৈষম্য চিনাক্ত আৰু সমাধান কৰাৰ বাবে পঞ্চায়তসমূহৰ মাজত সজাগতা বিয়পাই দিয়ক।
- ৰাজহুৱা আৰু ব্যক্তিগত স্তৰত মহিলা আৰু ছোৱালীয়ে সন্মুখীন হোৱা সকলো ধৰণৰ লিংগ-আধাৰিত হিংসা ৰক্ষা কৰিবলৈ পঞ্চায়তসমূহক আহ্বান জনাব
- পঞ্চায়তসমূহক লিংগ-পক্ষপাতদুষ্ট লিংগ-বাহুনি, সন্তান, আগতীয়া আৰু বলপূৰ্বক বিবাহ, ডাইনী-চিকাৰ আদিৰ দৰে ক্ষতিকাৰক পৰথাবোৰ সমাধান কৰিবলৈ অনুপ্ৰেৰিত কৰক।
- নিশ্চিত কৰিব যে পঞ্চায়তসমূহে ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক জীৱনত মহিলা আৰু ছোৱালীৰ দ্বাৰা সম্পূৰ্ণ আৰু কাৰ্যকৰী অংশগ্ৰহণ আৰু নেতৃত্বৰ বাবে সমান সুযোগ প্ৰদান কৰাৰ সংকল্প লৈছে।
- মহিলা আৰু ছোৱালীৰ সৱলীকৰণৰ বাবে সকলো আইন, নীতি আৰু কাৰ্য্য সূচী কাৰ্যকৰীভাৱে বলবৎ কৰাৰ বাবে পঞ্চায়তৰ ক্ষমতা বৃদ্ধি কৰা।

ড. অনিতাই লিংগ প্ৰতিক্ৰিয়াশীল বিকাশ পৰিকল্পনা কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। তেওঁ অনুভৱ কৰে যে লিংগ অন্তৰ্ভুক্তগ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুতকৰা, লিংগ ন্যায় নিশ্চিত কৰা আৰু লিংগ সমতাৰ প্ৰচাৰ কৰাটোৱে পৰিয়াল আৰু সম্প্ৰদায় পৰ্যায়ত বৈষম্যমূলক সামাজিক নিয়ম আৰু প্ৰথাবোৰ সমাধান কৰাত সহায় কৰিব যাৰ ফলত মহিলা আৰু ছোৱালীৰ মূল্য বৃদ্ধি হ'ব। ইয়াৰ দ্বাৰা বহনক্ষম উন্নয়নলক্ষ্যৰ দৃষ্টিভংগী উপলব্ধি কৰাত সহায় কৰে। বৈষম্যমূলক নিয়ম আৰু গাঁথনিৰ মোকাবিলা কৰাৰ বাবে পদক্ষেপ লোৱা।

তেওঁ জনায় যে ৰাজস্থান-চৱাইমাধোপুৰ, মধ্য প্ৰদেশ -ছত্ৰপুৰ, উৰিষ্যা-ঢেকালান আৰু বিহাৰ-শ্বেখপুৰা জিলাত ইউএনএফপিএ চলি আছে।

অধিবেশনৰ পৰৱৰ্তী উপস্থাপক আছিল শ্ৰীমতী কাজল তিৱাৰী আৰু কুদুমশৰী-এনআৰআৰ ক্ষেত্ৰ সমন্বয়ক শ্ৰীযুত ৰাজ সিং উপস্থাপন কৰোঁতে শ্ৰীযুত ৰাজে কয় যে গ্ৰাম্য দাৰিদ্ৰ হ্ৰাস পৰিকল্পনা হৈছে অংশগ্ৰহণ মূলক পৰিকল্পনাৰ অন্যতম সঁজুলি যাক কুদুমশৰী এনআৰআয়ে পিআৰআই-চিবিঅ' কনভাৰ্জেঞ্চ প্ৰকল্প ৰ অধীনত বিকশিত কৰিছে। ভিপিআৰপি হৈছে এছ.এইচ.জি.

সম্প্ৰদায় নেটৱৰ্কৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুতকৰা এক চাহিদা আঁচনি যাক গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি (জি.পি.ডি.পি.)ত অধিক একত্ৰিত কৰিব পাৰি। ভিপিআৰপি প্ৰক্ৰিয়াই এছ.এইচ.জি নেটৱৰ্কক তেওঁলোকৰ দাবীবোৰ প্ৰণালীবদ্ধভাৱে বৃদ্ধি কৰাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰে।

তেওঁ এছ.এইচ.জি পৰ্যায়ত অধিকাৰ পৰিকল্পনা, ভিঅ' পৰ্যায়ত জীৱিকা পৰিকল্পনা, ৰাজহুৱা সামগ্ৰী সেৱা আৰু সম্পদ উন্নয়ন আঁচনি আৰু গ্ৰাম পঞ্চায়ত পৰ্যায়ত সামাজিক উন্নয়ন আঁচনিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। তেওঁ প্ৰতিটো পৰিকল্পনাৰ অধীনত আঁচনি আৰু বিভাগবোৰ ব্যাখ্যা কৰিছিল। তেওঁ নিম্নলিখিত ধৰণে ভিপিডিপিৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ কথা উল্লেখ কৰে: প্ৰতি ভিঅ'ত ২ জন সহায়ক চিনাক্তকৰণ, প্ৰতি ভিঅ'ত ২ জন সহায়কৰ বাবে প্ৰশিক্ষণ, চিএলএফ আৰু ভিঅ' পৰ্যায়ৰ আঁচনিত আৰু সংযোজন, এছ.এইচ.জি পৰ্যায়ত প্ৰস্তুতি, জিপি পৰ্যায়ত আঁচনি প্ৰস্তুত আৰু একত্ৰীকৰণ, গ্ৰাম সভাত ভিপিআৰপি দাখিল, জিপিডিপি ত একত্ৰীকৰণ আৰু দাবী প্ৰাপ্তিৰ দিশত অনুসৰণ।

প্ৰেজেন্টেচনটো শেষত শ্ৰীমতী কাজল তিৱাৰীয়ে পৰিপূৰক কৰিছিল। তেওঁ ভিপিআৰপিৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু পৰ্যায়ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল। তেওঁ ভিপিআৰপি ত কেইবাটাও প্ৰত্যাহ্বান দেখুৱাইছিল:

- ভিপিআৰপিৰ ওপৰত ৰাজ্যজুৰি পিআৰআই প্ৰতিনিধিসকলৰ সজাগতাৰ অভাৱ
- ভিপিআৰপিৰ বাবে বিশেষ গ্ৰাম সভা আয়োজনত অসুবিধা
- লাইন বিভাগবোৰৰ অংশগ্ৰহণ আৰু অন্তৰ্ভুক্তি অতি কম
- জিপিডিপি ত ভিপিআৰপি পৰিকল্পনাৰ একত্ৰীকৰণ নিৰীক্ষণ আৰু অনুসৰণ কৰাৰ বাবে উপযুক্ত প্ৰণালীৰ অভাৱ
- www.gpdp.nic.in ত ভিপিআৰপি আপলোড কৰাৰ কাৰিকৰী সমস্যা

• জিপিডিপি ২০২০-২১ ৰ অনুমোদন/ৰূপায়ণৰ স্থিতিৰ বিষয়ে স্পষ্টতাৰ অভাৱ

সকলো ৪ টা প্ৰেজেন্টেচন সমাপ্ত হোৱাৰ পিছত, চেচন চেয়াৰমেনে সামৰণি মন্তব্যৰ সৈতে সমাপ্ত কৰে আৰু উপস্থাপকসকলক স্মাৰক প্ৰদান কৰে। দিনটো-১ ফলপ্ৰসূ আলোচনা আৰু অভিজ্ঞতা ভাগ-বতৰাৰ সৈতে সমাপ্ত হৈছিল। শেষত, কাইলৈ ৰাতিপুৱা আজিৰ ইনপুটৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি প্ৰতিখন ৰাজ্যক এটা চমু প্ৰেজেন্টেচন কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰা হৈছিল।

১.৫ কাৰিকৰী অধিবেশন চতুৰ্থ: নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলৰ দ্বাৰা অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা

কাৰিকৰী অধিবেশন চতুৰ্থ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলৰ দ্বাৰা অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল। প্ৰতিখন অংশগ্ৰহণকাৰী ৰাজ্যৰ চৰপঞ্চসকলক মঞ্চত আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল। সেই অনুসৰি, অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ, হিমাচল প্ৰদেশ, গুজৰাট, মধ্য প্ৰদেশ আৰু মহাৰাষ্ট্ৰ ৰাজ্যসমূহে মৌখিক উপস্থাপন কৰিছিল আৰু তাৰ পিছত পাৱাৰপইণ্ট প্ৰেজেন্টেচন, ছবি আৰু ভিডিঅ' প্ৰদান কৰিছিল।

অধিবেশনৰ সভাপতিত্ব কৰে ।

পিপিচি- ৰাজ্যৰ নাম-মধ্য প্ৰদেশ জিলা - বতলাম খণ্ড - এলোট গ্ৰাম
পঞ্চায়ত-মাণ্ডালালৰ ওপৰত গ্ৰাম সভা

২.৬ কাৰিকৰী অধিবেশন ভি: পিআৰআইত এছ.ডি.জি. স্পনীয়কৰণ
নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা অধিবেশনৰ সমাপ্তিৰ
পিছত, অতিৰিক্ত সঞ্চালক শ্ৰী ৰাজেন্দ্ৰ সিং কাইনক অধিবেশনৰ সভাপতিত্ব
কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল । ৫ জন উপস্থাপক আছিল যাক মন্ত্ৰালয়
আৰু প্ৰতিষ্ঠানৰ পৰা আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল ।

পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ পৰামৰ্শদাতা শ্ৰী মোহিত ৰাৱে গ্ৰাম সভাসমূহক
জীৱন্ত কৰাৰ ওপৰত উপস্থাপন কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণজনায় । তেওঁ এটা
পাৱাৰপইণ্ট প্ৰেজেন্টেচন দিছিল । তেওঁ কৈছিল গ্ৰাম সভা পৰিৱৰ্তনৰ
এজেন্ডা । গ্ৰাম সভাক সকলো সামাজিক খণ্ডৰ প্ৰতিষ্ঠান আৰু কৰ্মকণ্ঠৰ
ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ পৰ্যায়কৰাৰ ক্ষমতা দিয়া হৈছে । গ্ৰাম সভাবোৰ ক'বলৈ
মুখ্যতঃ ক্ষমতা প্ৰাপ্ত কৰা হয়:

- জনজাতীয় সম্প্ৰদায়ৰ পৰম্পৰা আৰুৰীতি-নীতিৰ সুৰক্ষা আৰু
সংৰক্ষণ
- বিবাদ নিষ্পত্তিৰ পৰম্পৰাগত পদ্ধতি
- বিভিন্ন আঁচনিৰ বাবে হিতাধিকাৰী চিনাক্তকৰণ
- সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিকবিকাশৰ বাবে পৰিকল্পনা আৰু প্ৰকল্প
অনুমোদন কৰে
- ব্যৱহাৰৰ প্ৰমাণপত্ৰ জাৰী কৰক
- নিচায়ুক্ত দ্ৰব্য নিয়ন্ত্ৰণ কৰক, সৰু বনজাত সামগ্ৰীৰ মালিকীস্বত্ব, সৰু
জলাশয়, ধন ঋণ দিয়া
- শ্ৰী ৰাৱে গ্ৰাম সভাত উপস্থিতি আৰু গ্ৰাম সভাৰ সভাত মহিলাৰ
অংশগ্ৰহণ প্ৰদৰ্শন কৰি পিইএছ অঞ্চলসমূহৰ নমুনা তথ্যৰ ৰাজ্য
অনুসৰি বিশেষণ কৰে ।

আইজিপিআৰু এণ্ড জিভিএছৰ উপ-সঞ্চালক শ্ৰী আকাশ দীপ অৰোৰাক
বিকলাঙ্গতাৰ আধুনিক ধাৰণা আৰু সমাজত প্ৰতিবন্ধ ব্যক্তিসকলক অন্তৰ্ভুক্ত
কৰাৰ ওপৰত এক প্ৰেজেন্টেচন প্ৰস্তুতকৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল ।
তেওঁ কয়, বিকলাঙ্গতাক দীৰ্ঘম্যাদী শাৰীৰিক, মানসিক, বৌদ্ধিক বা
সংবেদনশীল বিকাৰ হিচাপে সংজ্ঞায়িত কৰা হয় যি বিভিন্ন বাৰ্তাৰ সৈতে
বাৰ্তালাপ কৰিলে আনৰ সৈতে সমান ভিত্তিত সমাজত তেওঁলোকৰ সম্পূৰ্ণ
আৰু কাৰ্য্যকৰী অংশগ্ৰহণত বাধা দিব পাৰে । ডাঃ অৰোৰাই কৈছিল যে
বিকলাঙ্গতা মানুহৰ অৱস্থাৰ অংশ । সকলোৱে তেওঁলোকৰ জীৱনৰ কোনো
সময়ত স্পৰ্শী ভাৱে বা অস্পৰ্শীভাৱে ইয়াৰ অভিজ্ঞতা লাভ কৰাৰ সম্ভাৱনা
আছে । তেওঁ প্ৰতিবন্ধ ব্যক্তিৰ অধিকাৰ আইন, ২০১৬ৰ কেইটামান ব্যৱস্থাৰ
কথা উল্লেখ কৰে ।

আৰম্ভণিতে, জিলা দৌছাৰ চৰপঞ্চ শ্ৰীমতী পূজা মীনাই তেওঁৰ গ্ৰাম
পঞ্চায়তক দেশৰ প্ৰথম আৰ্হি পঞ্চায়ত হিচাপে ঘোষণা কৰাৰ প্ৰচেষ্টা ব্যক্ত
কৰে । জিলা উপায়ুক্ত শ্ৰী পীযুষ চমৰিয়াই সংবাদ মাধ্যমৰ সন্মুখত উপস্থিত
হৈ পঞ্চায়ত চৰ্দাৰ প্ৰচেষ্টাক প্ৰশংসা কৰে । তেওঁ ৰ গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ কাৰ্য্য
লায়ে চৰকাৰী কাৰ্য্যালয়ৰ দৰেও সকলো সুবিধাৰে কাম কৰি আছে । তেওঁ
তেওঁৰ প্ৰেজেন্টেচনৰ সময়ত এটা ভিডিঅ' স্ক্ৰেয়াৰ কৰিছিল ।

শ্ৰী ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ মীনা আৰু আশা মীনাই তেওঁলোকৰ গ্ৰাম পঞ্চায়ত-
মহেশ্বৰ খুৰদ, জিলা দৌচা কৰোনামুক্ত কৰাৰ প্ৰচেষ্টাৰ বিষয়ে আলোচনা
কৰে । তেওঁলোকে আইইচি ৰ অৰ্থে-ঘৰে পত্ৰিকা বিতৰণ, পোষ্টাৰ প্ৰদৰ্শন,
আৰু কৰোনো কাৰাচা সাথি থকা টি-চাৰ্ট বিতৰণ ব্যৱহাৰ কৰি কৰোনো
কাৰাচাসাথি অভিযান আৰম্ভ কৰে । এইটো এটা আশ্চৰ্য্যকৰ দলৰ কাম
আছিল ।

দৌচা জিলাৰ উপ-বিভাগ বান্দিকুইৰ মিতাৰৱাড়ী গাঁৱৰ কৃষক শৰী
ৰামজিলাল শৰ্মাই এক আদৰ্শ পাম বিকশিত কৰাৰ অভিজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰে ।
তেওঁ ২০০১ চনত তেওঁৰ ব্যৱসায় এৰিছিল আৰুনিজৰ ৯ বিঘা ভূমিত ৱাৰ্মি
কম্পোষ্ট প্ৰকল্প আৰম্ভ কৰিছিল । তেওঁ জৈৱিক কৃষিৰ বাবে গৈছিল আৰু
দুগ্ধ প্ৰকল্প স্পন কৰিছিল ।

Experience sharing by Elected Representatives and Farmers

শ্ৰী শিৱ চৰণ চেকদা, কৃষক, গীতগড় পঞ্চায়ত সমিতি, চিকাৰে জিলা দৌছাই
কৃষিক্ষেত্ৰত তেওঁৰ উদ্ভাৱনৰ কথা ব্যক্ত কৰে । কৃষিক্ষেত্ৰত তেওঁৰ অনন্য
অৱদানৰ বাবে তেওঁ কৃষি আম্মান হিচাপে স্বীকৃতিৰ প্ৰমাণপত্ৰ লাভ
কৰিছিল ।

জয়পুৰ জিলাৰ বিচুনৰ পঞ্চায়ত সমিতিৰ গাওঁ-বাইৰানাৰ প্ৰগতিশীল কৃষক
শৰী সুৰেন্দ্ৰ আৱানাক তেওঁৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ
জনোৱা হৈছিল । তেওঁ কৈছিল যে তেওঁ যোৱা ৩৫ বছৰ ধৰি কৃষিত
নিয়োজিত হৈ আছে । তেওঁ তেওঁৰ ১০ হেক্টৰ বালিময়, অসম আৰুদুৰ্বল
উৰ্বৰ, নুৰি আৰুশিলৰ ভূমিৰ সৈতে মিহলি হৈ মীন পালন, ডায়েৰী, উট,
ঘোঁৰা, ছাগলী, ছাগলী, ভেড়া, কুকুৰা, মৌমাখি, ঔষধি উদ্ভিদ আৰুজৈৱিক
কৃষিৰ বাবে কাম কৰি আছে ।

ড. চি. কাথিৰেচন, এন.আই.আৰ.ডি.পি.আৰ. এই অধিবেশনৰ এংকৰ
ব্যক্তি আছিল । শ্ৰীমতী ৰেখা যাদৱ, যুটীয়া সচিব, এম.ও.পি.আৰ.-য়ে

গুৱাহাটীৰ এন.ই.আৰ.টি.-ৰ সহযোগী অধ্যাপক ড. নাৰায়ণ চাহুৱে প্ৰমাণ-আধাৰিত পঞ্চগয়ত পৰিকল্পনাৰ ওপৰত পাৰাৰপইণ্ট প্ৰেজেন্টেচন আগবঢ়াইছিল। তেওঁ ডাটাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল যিবোৰ বিশেষত্ব বা তথ্য, সাাৰুণতে সাংখ্যিক, যিবোৰ পৰ্যবেক্ষণৰ জৰিয়তে সংগ্ৰহ কৰা হয়। অধিক কাৰিকৰী অৰ্থত, ডাটা হৈছে এক বা একাধিক ব্যক্তি বা অবজেক্টৰ বিষয়ে গুণগত বা পৰিমাণগত চলকৰ মূল্যৰ এক সংহতি। তেওঁ সাধাৰণতে স্পৰ্শীয়া সংস্প আৰু বিশেষকৈ পিইএছএ এলেকাৰ বাবে এক প্ৰকৃত সময়, নমনীয় আৰু ভৱিষ্যতৰ তথ্য আআৰু ব্যৱস্পাৰ্ণনা প্ৰণালী বিকশিত কৰাৰ প্ৰস্তাৱ দিয়ে। ডাটা আআৰু ব্যৱস্পাৰ্ণনা কোষটোক

প্ৰথম এডুকেশ্বন ফাউণ্ডেচনৰ দুজন উপস্পাৰ্ণপকে বিদ্যালয় শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সামূহিক পৰ্যায়ৰ কাৰ্য্য কলাপৰ ওপৰত এটা পাৰাৰপইণ্ট প্ৰেজেন্টেচন দিছিল। বিদ্যালয়ত শিশুৰ সৈতে কাম কৰোঁতে, পৰথমে হস্তক্ষেপ ক্ষেত্ৰত শক্তিশালী সামাজিক গাঁথনি (চুবুৰীয়া শিশু গোট আৰু মাতৃৰ গোট) বিকশিত কৰিছে। ঘৰ, চুবুৰীয়া/জনপদ (মহলা) আৰু লগতে সামূহিক পৰ্যায়ত ব্যস্ততা আৰু শিকাৰ কাৰ্য্যকলাপ পৰিচালনা কৰা হয়

২.৭.৭ কাৰিকৰী অধিৱেশন ষষ্ঠ: পঞ্চগয়ত ৰাজ প্ৰতিষ্ঠানসমূহত এছ.ডি.জি. স্পৰ্শীয়া কৰণ

উৰিষ্যাৰ এছ.আই.আৰ.ডি.-ৰ যুটীয়া সঞ্চালক আৰু বিশেষজ্ঞ গোটৰ সদস্য শ্ৰী সৰোজ কুমাৰ দাশে স্পৰ্শীয়া কৰণ এছ.ডি.জি. আৰু পঞ্চগয়ত পৰিকল্পনাৰ ইয়াৰ পৰাসংগিকতাৰ ওপৰত পাৰাৰপইণ্ট প্ৰেজেন্টেচন আগবঢ়ায়।

শ্ৰী দাশে কয় যে ভাৰতৰ সংবিধানৰ পঞ্চম অনুসূচীৰ বাবে বহনক্ষম উন্নয়নলক্ষ্য (এছডিজি) গুৰুত্বপূৰ্ণ, ইয়াৰ কাৰণ হৈছে নিম্নলিখিত কাৰণসমূহ:

- নিৰক্ষৰতা
- দৰিদ্ৰতা আৰু শোষণৰ
- দুৰ্বল স্বাস্থ্য আৰু পুষ্টি
- প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ / মালিকীস্বত্বৰ অভাৱ
- উন্নয়ন অনুকূল আন্তঃগাঁথনিৰ অভাৱ
- লংগ সমস্যা

তাৰ পিছত, তেওঁ জীৱন্ততা আৰু স্থিৰতা, মিছন মোড পদ্ধতি, সমগ্ৰ চৰকাৰী দৃষ্টিভঙ্গী আৰু স্পৰ্শীয়া সূচক ফ্ৰেমৱৰ্ক -এলআইএফ (খীম, লক্ষ্য, সময়-ৰেখা আৰু সূচক) সামৰি এছডিজিৰ স্পৰ্শীয়া কৰণৰ ৰণনীতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। তেওঁ পিইএছএ আইন, ১ ৯৯৬-ৰ ব্যৱস্পাৰ্ণসমূহক বিষয়ভিত্তিক এছ.ডি.জি.-ৰ সংযোগৰ সৈতে তুলনা কৰে। তেওঁ এছডিজিক জিপিডিপিৰ একত্ৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত পিইএছএ মোবিলাইজাৰ আৰু সমন্বয়কাৰীসকলৰ ভূমিকাৰ ওপৰতো গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। এই ভূমিকাটো হ'ব পাৰে:

- গ্ৰাম সভাত তেওঁলোকৰ উপস্থিতি বৃদ্ধি আৰু কাৰ্য্যকৰী অংশগ্ৰহণৰ বাবে অনুসূচীত জনজাতি, অনুসূচীত জাতি, পিভিটিজি, মহিলা আদি একত্ৰ কৰা।
- জিপিডিপি প্ৰস্তুত কৰাত সহায় কৰে আৰু পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়াৰ সকলো দিশৰ ওপৰত জিপি কৰ্মকৰ্তাসকলক সহায় আগবঢ়ায়।
- অংশগ্ৰহণ মূলক পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে এক ব্যাপক পৰিকল্পনাৰ বাবে খণ্ডবিভাগসমূহৰ সৈতে সমন্বয় ৰখাৰ জৰিয়তে জিপিডিপি প্ৰস্তুতকৰাত সমৰ্থন আগবঢ়াব।
- বিভিন্ন ফ্লেগশ্বিপ কাৰ্য্য সূচীৰ একত্ৰীকৰণৰ জৰিয়তে জনজাতীয় লোকসকলৰ বিকাশৰ প্ৰয়োজনীয়তা বোৰ ৰক্ষা কৰা আৰু ধৰি ৰখা

- এছ.এইচ.জি.-পি.আৰ.আই. ইণ্টাৰফেচৰ জৰিয়তে ডি.পি.আৰ.পি. আৰু ডিমাণ্ড পেন প্ৰস্তুতকৰাৰ বাবে এছ.এইচ.জি.-ৰ সৈতে সমন্বয় কৰা আৰু উপলব্ধ সম্পদবোৰ মানুহৰ প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰাটো নিশ্চিত কৰা।
- ডিপিআৰপি কাৰ্য্যকৰী প্ৰস্তুতকৰাৰ বাবে এছ.এইচ.জি.-ৰ সৈতে সমন্বয় কৰি অধিকাৰ, জীৱিকা, ৰাজহুৱা সামগ্ৰী আৰু সেৱা আৰু সামাজিক বিকাশৰ ওপৰত সজাগতা গঢ়ি তোলাত সহায় কৰে।

শেষত, এক বহুল অধিৱেশন অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। আইজিপিআৰু এণ্ড জিডিএছৰ সঞ্চালক প্ৰধান শ্ৰী ৰবি শংকৰ শ্ৰীবাস্তৱ আৰু এমআৰপিআৰৰ যুটীয়া সচিব শ্ৰীমতী ৰেখা যাদৱ অধ্যক্ষতাত আছিল। প্ৰতিখন অংশগ্ৰহণকাৰী ৰাজ্যৰ এজন ব্যক্তিক এই কৰ্মশালাৰ পৰা গ্ৰহণ যোগ্য সামগ্ৰী ভাগ বতৰা কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল। ৰাজ্যৰ বেছিভাগ প্ৰতিনিধিয়ে তেওঁলোকৰ শিক্ষা ব্যক্ত কৰিছিল আৰু প্ৰতিবেদন দিছিল যে কৰ্মশালাৰ আলোচনাই তেওঁলোকক যথেষ্ট লাভান্বিত কৰিছে।

আইজিপি আৰু এণ্ড জিডিএছৰ সঞ্চালক প্ৰধান সিদ্ধান্ত লৈছিল যে জিপিডিপিৰ অধিকাৰীৰ ক্ষেত্ৰবোৰ হৈছে নিম্নলিখিতবোৰ:

- পানী, স্বাস্থ্য, শিক্ষা, ডিভিউচিডি, অক্ষম
- শক্তি: নৱীকৰণযোগ্য শক্তি
- আৱৰ্জনা ব্যৱস্পাৰ্ণনা: পৰিৱেশ
- লাইন আৰু কৰ্মচাৰীৰ একত্ৰীকৰণৰ দ্বাৰা পৰিকল্পনা কাৰ্য্যকৰীকৰণ- ১ ২% বিভাগে জিএছত অংশগ্ৰহণ কৰিছে চিনাক্ত কৰা কাম আৰু কাৰ্য্যকলাপ সম্পূৰ্ণ হৈছে- মাত্ৰ ১% সম্পূৰ্ণ হৈছে
- সামাজিক অডিট, দৰিদ্ৰতা, অংশগ্ৰহণ, সংকল্প।

জিপিডিপিৰ উদ্দেশ্যৰ ভিতৰত আছে সম্পদ মূল্যায়ন আৰু উন্নয়ন সংগ্ৰহ, অংশগ্ৰহণ, লাইন বিভাগৰ পৰা শিকা, আইইচি, ব্যৱধান চিনাক্তকৰণ, প্ৰশিক্ষণ, প্ৰশ্নন আৰু প্ৰবজন নিয়ন্ত্ৰণ, চাকৰি সংকট নিয়ন্ত্ৰণ, দৰিদ্ৰতা হ্ৰাস-ডিপিআৰপি, অৰ্থনৈতিক উত্থান, সামাজিক অডিট, সংকল্প, পৰাথমিকতা এছডিজি, কনভাৰ্জঞ্চ, ডিআইএছ, সম্পদ মেপিং, প্ৰযুক্তি, ব্যয় আৰু ক্ষমতা নিৰ্মাণ।

মন্তব্য সমাপ্ত কৰা আৰু আগবাঢ়ি যোৱাৰ পথ সমাপ্তি মন্তব্য অধিৱেশনৰ দুয়োগৰাকী অধ্যক্ষৰ দ্বাৰা দিয়া হৈছিল। অৱশেষত, আয়োজক এছ.আই.আৰ.ডি.-ৰ ড. আৰ.কে. টোবিছাই সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণকাৰী আৰু সহযোগিতা থকা সকলোকে ধন্যবাদ জনোৱাৰ বাবে এটা ভোটৰ

প্ৰস্তাৱ দিছিল। প্ৰতিষ্ঠানটোৰ হৈ তেওঁ সকলোকে শুভকামনা আৰু শুভ যাত্ৰা প্ৰকাশ কৰে আৰু একাপ চাহ/কফিৰ বাবে আমন্ত্ৰণ জনায়।

অর্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা হিমালয়ৰ ৰাজ্যসমূহত পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ জৰিয়তে নৱেম্বৰ ২৮-২৯, ২০২১ উত্তৰাখণ্ডৰ ডেৰাডুনত

১ পৃষ্ঠভূমি

ধ) ভাৰত চৰকাৰৰ পঞ্চায়ত ৰাজ মন্ত্ৰালয়ে ৰাষ্ট্ৰীয় গ্রামোন্নয়ন আৰু পঞ্চায়ত ৰাজ প্ৰতিষ্ঠান (এনআইআৰডিপিআৰ)ৰ সহযোগত হায়দৰাবাদ আৰু উত্তৰাখণ্ডৰ পঞ্চায়তি ৰাজ বিভাগে যুটীয়াভাৱে হিমালয় ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলসমূহত পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ জৰিয়তে অর্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত এক আঞ্চলিক কৰ্মশালা আয়োজন কৰে, পিপলছ পেন কেম্পেইন (পিপিচি), ২০২১ -ৰ অংশ হিচাপে। হিমালয়ৰ ৰাজ্যসমূহৰ পৰা নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি, জ্যেষ্ঠ বিষয়া আৰু পিআৰআইৰ নীতি নিৰ্ধাৰক শেৰণীৰ মুঠ ১২১ জন অংশগ্ৰহণকাৰীয়ে এই কৰ্মশালাত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

২. কাৰ্য্যক্ৰম

২.১ উদ্বোধনী অধিবেশন

উদ্বোধনী অধিবেশনত উত্তৰাখণ্ডৰ জনসংযোগ বিভাগৰ সঞ্চালক শ্ৰী চন্দ্ৰ সিং আৰু শাকটুৱে অংশগ্ৰহণকাৰীসকলক আদৰণি জনায়।

ড০ চি কাথিৰেচন সহযোগী অধ্যাপক এনআইআৰডিপিআৰ য়ে পিপিচি আঞ্চলিক কৰ্মশালাৰ তাৎপৰ্য্যৰ বিষয়ে অৱগত কৰিছিল। তেওঁ কয় যে কৰ্মশালাখন এখন শিকাৰ মঞ্চ আৰু আশা প্ৰকাশ কৰে যে পঞ্চায়তসমূহৰ দ্বাৰা কাৰ্য্যকৰীস্বৰ্ণীয় পৰিকল্পনাৰ বাবে সকলো অংশগ্ৰহণকাৰীয়ে ইজনে সিজনৰ পৰা শিকিবলৈ তেওঁলোকৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰিব।

উত্তৰাখণ্ডৰ সচিব শ্ৰী নিতেশ কুমাৰ বাই তেওঁৰ ভাষণত হিমালয়ৰ ৰাজ্যসমূহৰ সমস্যা যেনে কঠিন ভূখণ্ড আৰু বাস্পীভূতকৰণ আদিৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। তেওঁ উল্লেখ কৰিছিল যে হিমালয়ৰ ৰাজ্যসমূহত ঔষধি উদ্ভিদৰ বিকাশৰ বাবে নিৰ্দিষ্ট পৰিৱেশ আছে।

এম.ও.পি.আৰ.-ৰ আঙাৰ চেফ্ৰেটেৰী শ্ৰীসঞ্জয় উপাধ্যায়ে ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম স্বৰাজ অভিযান (আৰু.জি.এছ.এ.) চাৰি বছৰৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় পৃষ্ঠপোষকতাত তুৰান্বিত কৰা আঁচনি হিচাপে ৰূপায়ণ কৰাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰে, যেনে ২০১৮-২২ বৰ্ষৰ পৰা ৭২২৫ কোটি টকাৰ আউট লেটত। আঁচনিখন ৰাষ্ট্ৰীয় অগ্ৰাধিকাৰৰ সৈতে সংযোজিত আৰু মিছন অণ্ডোদয়

আৰু উচ্চাকাঙ্ক্ষী জিলাৰ পৰিৱৰ্তনৰ সৈতে একত্ৰ হোৱাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে আৰু জিএছএ-ৰ প্ৰত্যাশিত ফলাফলবোৰৰ ভিতৰত আছে সুশাসনৰ বাবে পঞ্চায়তসমূহৰ বৰিধত সামৰ্থ আৰু অংশগ্ৰহণকাৰী স্বাধীন পৰিকল্পনা, গণতান্ত্ৰিক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ, স্বচ্ছতা আৰু দায়বদ্ধতাৰ জৰিয়তে এছ'ডিজি প্ৰাপ্ত কৰা।

শ্ৰী অৰবিন্দ পাণ্ডে মাননীয় কেবিনেট মন্ত্ৰী, পঞ্চায়তি ৰাজ, উত্তৰাখণ্ডৰ শিক্ষা আৰু ক্ৰীড়া, এক বিশেষ ভাষণ প্ৰদান কৰে।

তেওঁ উত্তৰাখণ্ড চৰকাৰে বিকেন্দ্ৰীকৰণ আৰু বিকেন্দ্ৰীকৃত পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপৰ বিষয়ে অৱগত কৰে আৰু তৃণমূল পৰ্য্যায়ৰ পৰা ৰাজ্যিক পৰ্যায়লৈকে পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰতিষ্ঠানিককৰণৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে।

তেওঁ আনন্দ প্ৰকাশ কৰে যে উত্তৰাখণ্ডত বহুতো যুৱক-যুৱতী পঞ্চায়ত শাসনলৈ আহিছে। তেওঁ আশা কৰিছিল যে প্ৰতিনিধিসকলে কাৰ্য্যকৰী স্বাধীন পৰিকল্পনা প্ৰস্তুতকৰাৰ বাবে অৰ্থপূৰ্ণ আলোচনা কৰিব।

শ্ৰী মনোজ কুমাৰ তিৱাৰীয়ে উত্তৰাখণ্ডৰ পঞ্চায়তি ৰাজ বিভাগৰ উপ-সঞ্চালকৰ দ্বাৰা উপস্থাপন কৰা ধন্যবাদৰ ভোটৰ সৈতে অধিবেশনটো সমাপন হয়।

২.২ কাৰিকৰী অধিবেশন ১ : পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুতকৰাৰ বাবে জনপৰিকল্পনা অভিযান

শ্ৰী শোকাৰ্থ পৰামৰ্শদাতা, এম.ও.পি.আৰ.-য়ে ২০১৮ চনত প্ৰচাৰ অভিযান আৰম্ভ হোৱাৰ পিছৰ পৰা প্ৰাপ্ত সাফল্যবোৰৰ ওপৰত আলোকপাত কৰি পিপলছ পেন কেম্পেইন (সব কি যোজনা উপ বিকাশ)ৰ অৱলোকনৰ ওপৰত এক প্ৰেজেন্টেচন আগবঢ়ায়। তেওঁ কয় যে গ্ৰাম সভাসমূহত সম্প্ৰদায় আৰু লাইন বিভাগৰ বিষয়াসকলৰ অধিক অংশগ্ৰহণ, প্ৰচাৰৰ সময়ত আইইচি কাৰ্য্য কলাপৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব দিয়া আৰু লাইন বিভাগৰ পুঁজি অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ বাবে সম্পদৰ খাম বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে।

এমআপিআৰৰ পৰামৰ্শদাতা শ্ৰী মোহিত বাৰে গ্ৰাম সভাক জীৱন্ত কৰাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। তেওঁ কয় যে ২০২১ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰীমাহত নীতি আয়োগৰ পৰিচালনা পৰিষদৰ বৈঠকত মাননীয় প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে স্বাধীন শাসন ব্যৱস্থা উন্নত কৰাৰ বাবে পঞ্চায়তসমূহৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলৰ ভূমিকাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যি হৈছে গ্ৰাম্য জনসাধাৰণৰ জীৱনৰ মানদণ্ড।

২.৩ কাৰিকৰী অধিবেশন ২: পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ সৈতে আঁচনি আৰু কাৰ্য্যসূচীৰ একত্ৰীকৰণ

এই অধিবেশনত লাইন মন্ত্ৰালয় আৰু সংগঠনসমূহৰ বিষয়াসকলে স্বাধীন পৰিকল্পনাৰ সৈতে আঁচনি আৰু কাৰ্য্য সূচীসমূহৰ একত্ৰীকৰণৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে।

এনডিএমএৰ শ্ৰী অনুজ তিৱাৰীয়ে তেওঁৰ প্ৰেজেন্টেচনত দুৰ্যোগৰ বিপদাশংকা হ্ৰাসত বিনিয়োগৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে আৰু কয়, প্ৰস্তুতি/বিপদাশংকা হৰাস বা প্ৰশমনৰ বাবে ব্যয় কৰা এক ডলাৰে সাঁহাৰি আৰু সকাহৰ বাবে পৰ্যায়স্বৰ্ণীয় স্মাৰ্ট ডলাৰ ৰাখি কৰে।

তেওঁ গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যে বিশেষ বাহ্যিক সহায় নোপোৱালৈকে যিকোনো দুৰ্যোগৰ মোকাবিলা কৰিবলৈ পিআৰআইসমূহক আৰু শক্তিশালী কৰা প্ৰয়োজন। ই বহুতো মূল্যবান জীৱন হেৰুওৱা প্ৰতিহত কৰিব পাৰে আৰু ক্ষতিহাস কৰিব পাৰে। তেওঁ দুৰ্যোগ বিপদাশংকা হ্ৰাসৰ বাবে প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ দহ দফা কাৰ্য্য সূচীৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰে।

শ্ৰীৰমণ ৰাধৰা উপ-সঞ্চালক দিৱসু এনআৰএলএম, এম.ও.আৰ.ডি. আৰুশ্ৰীমতী বেনজীৰ নাজিমনাভাজ বিষয়বসৰ এংকৰ কুদুমশৰী-এন.আৰু.ও.-য়ে গাওঁ দৰিদ্ৰতা হ্ৰাস আঁচনিৰ (ভি.পি.আৰু.পি.) মুখ্য বৈশিষ্ট্যবোৰ ৰখা হৈছে। ভি.পি.আৰ.পি.-ৰ উপ-আঁচনিবোৰৰ ভিতৰত আছে- অধিকাৰ আঁচনি, জীৱিকা আঁচনি। ৰাজহুৱা সামগ্ৰী, সেৱা আৰু সম্পদ উন্নয়ন পৰিকল্পনা আৰু সামাজিক উন্নয়ন পৰিকল্পনা।

এই আঁচনিবোৰ এছ.এইচ.জি. পৰ্যায়, গাওঁ সংগঠন পৰ্যায় আৰুগ্ৰাম পঞ্চায়ত পৰ্যায়ত প্ৰস্তুতকৰা হয়। প্ৰেজেণ্টেচনটোৱে ভিপিআৰপিৰ সফল প্ৰস্তুতিৰ বাবে গ্ৰহণ কৰিবলগা গুৰুত্বপূৰ্ণ সাফল্য, প্ৰত্যাহ্বান আৰু ৰণনীতিৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে।

জল শক্তি মন্ত্ৰালয়ৰ পৰামৰ্শদাতা শ্ৰী উমা শংকৰ পাণ্ডেয়ে স্পৰ্শীয় সংস্ৰামূহৰ বাবে ষোড়শ বিত্ত আয়োগৰ পৰামৰ্শ আৰু২০২১-২৬ বৰষৰ বাবে পিআৰআইক ২,৩৬,৮০৫ কোটি টকা আৱণ্টন কৰে। মুঠ আৱণ্টনৰ ভিতৰত ৬০ শতাংশ হৈছে বান্ধি খোৱা অনুদান যাক খোৱা পানী আৰু অনাময়ৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিব।

পানী যোগানৰ বাবে আৱণ্টন পাইপযুক্ত খোৱা পানী যোগান, পানী সংগ্ৰহ গাঁথনি আৰুপানী পুনৰ্ব্যৱহাৰৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰয়োজন। অনাময়ৰ বাবে আৱণ্টন টো অডিএফ স্থিতি, কঠিন আৱৰ্জনা ব্যৱস্পাৰ্ণনা, ধূসৰ পানী ব্যৱস্পাৰ্ণনা আৰু শৌচ প্ৰচাৰ ব্যৱস্পাৰ্ণনাৰ বাবে।

পেঞ্চন পুঁজি নিয়ামক আৰুউন্নয়ন প্ৰাধিকৰণৰ (পিএফআৰুডিএ) সহকাৰী মহাপ্ৰৱন্ধক শ্ৰী মোহিত যাদৱে অটল পেঞ্চন যোজনাৰ (এপিৱাই) বিশেষত্ববোৰ ব্যাখ্যা কৰে। এই আঁচনিৰ অধীনত ১৮-৪০ বছৰীয়া সকলো নাগৰিকে যিকোনো বেঙ্কৰ জৰিয়তে আঁচনিখনত যোগদান কৰিব পাৰে য'ত সঞ্চয় একাউন্ট ৰক্ষণাবেক্ষণ কৰা হয় আৰু১ ০০০-৫০০০ টকাৰ পেঞ্চন বিকল্প বাছনি কৰিব পাৰে।

ইউনিচফেৰ ৬০ সৌমেন বাগচীয়ে শিশু অনুকূল গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ ওপৰত আলোকপাত কৰিছিল। শিশুসকল প্ৰাপ্তবয়স্কতকৈ অধিক অসুৰক্ষিত, তেওঁলোকে বাস কৰা পৰিস্থিতিৰ প্ৰতি। চৰকাৰ আৰুসমাজৰ কাৰ্যকলাপ আৰু নিষ্ক্ৰিয়তাৰ দ্বাৰা তেওঁলোক আন যিকোনো বয়সৰ গোটতকৈ অধিক পৰভাৱিত হয়।

২.৪ কাৰিকৰী অধিৱেশন তৃতীয়: হিমালয়ৰ ৰাজ্যসমূহৰ বাবে পঞ্চায়ত পৰিকল্পনাত প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ ভূমিকা

ড. বান্ধি বিহাৰী পি.আৰু. বিজ্ঞানী (এগিৰল) সম্পৰসৰাৰণ) ভাৰতীয় মাটি আৰুপানী সংৰক্ষণ প্ৰতিষ্ঠান, ডেৰাডুনে তেওঁৰ উপস্পাৰ্ণনত উলেখ কৰে যে ৰাজ্যখনত বছৰি পৰায় ৫১ ১ ৩ এম.টি. মাটি খহি যায় কাৰণ প্ৰবাহ, স্পানান্তৰিত খেতি আৰুখাদ ইত্যাদি।

ইয়াক ধৰি ৰখাৰ বাবে তেওঁ কয় যে কণ্টোৰ কৃষি, শস্যৰ ছাউনিৰ হেৰফেৰ, আন্তঃশস্য, মিশ্ৰিত শস্য, পটি শস্য সংৰক্ষণ খেতি, মালিচং আৰুএলি কৰপিং আদিৰ দৰে কৃষিবিন্যাসমূলক ব্যৱস্পাৰ্ণ গ্ৰহণ কৰাৰ প্ৰয়োজন তেওঁ লগতে ভূমি বিন্যাসব্যৱস্পাৰ্ণ যেনে কণ্টোৰ বাণ্ডিং, শ্ৰেণীবদ্ধ বাণ্ডিং, টেৰেচিং, সংৰক্ষণ বেঞ্চ

টেৰেচিং, জলপথ আদিৰ পৰামৰ্শ দিয়ে।

ৰাষ্ট্ৰীয় ঔষধি উদ্ভিদ পৰিষদৰ (এনএমপিবি) বিষয়াজনে ঔষধি উদ্ভিদৰ সংৰক্ষণ, বিকাশ আৰু বহনক্ষম ব্যৱস্পাৰ্ণনা সন্দৰ্ভত উপস্পাৰ্ণন কৰে। ঔষধি উদ্ভিদে আমাৰ থলুৱা স্বাস্থ্যসেৱা পৰস্পৰাৰ মুখ্য সম্পদ আৰু গঠন কৰে। তেওঁ ঔষধি উদ্ভিদৰ ওপৰত কেন্দ্ৰীয় খণ্ডৰ আঁচনিৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰে যিয়ে গুণগত মানদণ্ডৰ আৰু এণ্ড ডি, পৰিশিক্ষণৰ জৰিয়তে ক্ষমতা নিৰ্মাণ, গৃহ/বিদ্যালয় হাৰ্বেল গাৰেডন সৃষ্টিৰ দৰে প্ৰচাৰ মূলক কাৰ্য্য কলাপৰ জৰিয়তে সজাগতা বৃদ্ধিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে।

পৰৱৰ্তী প্ৰেজেণ্টেচনত উত্তৰাখণ্ডৰ জনসংযোগ বিভাগৰ বিষয়াজনে ৰাজ্যখনত সম্প্ৰদায় আধাৰিত পানী যোগান আৰুঅনাময় ৰ ওপৰত সফলতাৰ কাহিনী ভাগ বতৰা কৰে। তেওঁ উলেখ কৰে যে পানী যোগানৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজ্যিক কোষাগাৰৰ জৰিয়তে কম বাজেটীয় সমৰ্থন আছে কিয়নো পঞ্চায়তসমূহে শক্তি ব্যয়কে ধৰি অ'এম ব্যয় পূৰণ কৰে।।

২.৫ কাৰিকৰী অধিৱেশন চতুৰ্থ: হিমালয় অঞ্চলত পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুতকৰাৰ বাবে জনপৰিকল্পনা অভিযান

হায়দৰাবাদৰ এনআইআৰডিপিআৰৰ পঞ্চায়তি ৰাজৰ মুখ্য কেন্দ্ৰ ৬০ কাথিৰেচন সহযোগী অধ্যাপকে জিপিডিপি / বিপিডিপি/ ডিপিডিপিৰ সৈতে জৈৱ বৈচিত্ৰ্য সংৰক্ষণ আঁচনি একতিৰত কৰাৰ ওপৰত এক প্ৰেজেণ্টেচন আগবঢ়ায়। তেওঁ কয় যে প্ৰতিখন ৰাজ্যই বিডি আইন ২০০২ কাৰ্যকৰীকৰাৰ বাবে জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য (বিডি) নিয়ম জাৰী কৰিছে। এই নিয়মঅনুসৰি, ৰাজ্যিক পৰ্যায়ত ৰাজ্যিক জৈৱ বৈচিত্ৰ্য ব'ৰ্ড (এছ.বি.বি.) আৰুস্পৰ্শীয় সংস্পাৰ্ণ পৰ্যায়ত জৈৱ বৈচিত্ৰ্য ব্যৱস্পাৰ্ণনা সমিতি (বি.এম.চি.) আছে। তেওঁ বিএমচিৰ নিম্নলিখিত ভূমিকা আৰু দায়িত্বসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে:ক) মানুহৰ জৈৱ বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী প্ৰস্তুতকৰা (পিবিআৰ)

খ) জৈৱবৈচিত্ৰ্য সংৰক্ষণ, বহনক্ষম ব্যৱহাৰ আৰু নথিপত্ৰৰ প্ৰচাৰ কৰা।
গ) ইয়াৰ আঞ্চলিক অধিকাৰ ক্ষেত্ৰৰ পৰা বাণিজ্যিক ব্যৱহাৰৰ বাবে জৈৱ-সম্পদ প্ৰাপ্ত কৰা বা সংগ্ৰহ কৰাৰ দ্বাৰা ব্যক্তিৰ পৰা সংগ্ৰহ মাচুল ৰখাৰ দ্বাৰা লেভি মাচুল।

ঘ) জৈৱ-সম্পদ /পৰস্পৰাৰগত জ্ঞান প্ৰাপ্ত কৰা, আৰোপ কৰা মাচুল, জমা কৰা লাভালাভ আৰুভাগ-বতৰা কৰাৰ পদ্ধতি দেখুওৱা বিৱৰণৰ বিষয়ে পঞ্জীয়ন ৰাখিব

ঙ) এনবিএ আৰুএছ.বি.বি.-ক তেওঁলোকৰ সিদ্ধান্তত সমৰ্থন প্ৰদান কৰা তেওঁ জৈৱ বৈচিত্ৰ্য পঞ্জী (পিবিআৰ) প্ৰস্তুত কৰাত সম্প্ৰদায়ৰ অংশগ্ৰহণৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। এইখন এখন দস্তাবেজ য'ত স্পৰ্শীয়ভাৱে উপলব্ধ জৈৱ সম্পদৰ ওপৰত বিস্তৃত তথ্য আছে যাৰ ভিতৰত আছে এটা নিৰ্দিষ্ট গাওঁৰ লেণ্ডস্কেপ আৰু জনগাঁথনি।

পৰৱৰ্তী বক্তা আছিল শ্ৰী তাকিউদ্দিন মহম্মদ, পৰামৰ্শদাতা এন.আই.আৰ.ডি.পি.আৰ. তেওঁ কৈছিল যে জিপিডিপিৰ ধাৰণাটো হৈছে গাওঁসমূহৰ পৰিৱৰ্তন, যদি দুৰ্যোগ ঘটে তেন্তে সকলো উন্নয়নমূলক লাভ হেৰুৱায়। দুৰ্যোগক দৰিদ্ৰ / অপৰিকল্পিত / ঘাটি বিকাশ আৰুস্পৰ্শীয় পৰিকল্পনাত দুৰ্যোগৰ মূলসুঁতিৰ বিপদাশংকাৰ প্ৰতি স্পৰ্শীয় চৰকাৰৰ অৱহেলাৰ সূচক হিচাপে গণ্য কৰিব পাৰি।

পিছত এমআপিআৰৰ অতিৰিক্ত সচিব ড০ চন্দ্ৰ শেখৰ কুমাৰে তেওঁৰ বিশেষ ভাষণত হিমালয়ৰ ৰাজ্যসমূহৰ বিষয়সমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। তেওঁ কয় যে ৰাজ্যসমূহৰ বাবে পৰিকল্পনা ৰণনীতিত অঞ্চলটোৰ দুৰ্বলতা

আৰু পৰিৱেশ সুৰক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা বিবেচনা কৰা প্ৰয়োজন
তেওঁ পঞ্চায়ত উন্নয়নৰ বাবে মুখ্য গুৰুত্ব সম্পৰ্কীয় নিৰ্বাচিত খণ্ডসমূহৰ এক
বিশেষণ চমুকৈ উপস্থাপন কৰে যি গ্ৰাম্য অঞ্চলসমূহত সামগ্ৰিক উন্নতি সাধন
কৰিব। তেওঁ মিছন অন্ত্যোদয়ৰ ২০২০ চনৰ জৰীপৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি
হিমালয়ৰ ৰাজ্যসমূহৰ খণ্ড/ৰাজ্য অনুসৰি তুলনামূলক প্ৰদৰ্শনও কৰে। তেওঁ
সংশ্লিষ্ট ৰাজ্যসমূহক যতেই পিছ পৰি আছে তাত প্ৰদৰ্শন উন্নত কৰিবলৈ
আহ্বান জনায় তেওঁ কয় যে কেন্দ্ৰীয় পৃষ্ঠপোষকতা আৰু কেন্দ্ৰীয় খণ্ডৰ
আঁচনিৰ জৰিয়তে পিআৰআইক সমৰ্থন কৰি আছে। এই প্ৰতিটো আঁচনি
ইয়াৰ নিৰিদ্ৰষ্ট উদ্দেশ্য পূৰণ কৰাৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা হৈছে, কিন্তু আশা কৰা
হৈছে যে এনে প্ৰতিটো আঁচনিত পঞ্চায়তৰ কেন্দ্ৰীয়তা কৰমানেই নিশ্চিত
কৰা হ'ব। আইচিডিএছ, জেজেএম, এছবিএম আৰু এছএছএৰ ওপৰত
এম.ও.পি.আৰ.-য়ে জাৰী কৰা শেহতীয়া পৰামৰ্শবোৰে পৰিকল্পনা, ৰূপায়ণ
আৰু নিৰীক্ষণত পঞ্চায়তৰ ভূমিকা নিশ্চিত কৰে।

পৰৱৰ্তী সময়ত হিমালয়ৰ ৰাজ্যসমূহৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিসকলৰ সৈতে এক
মতবিনিময় অধিবেশন হৈছিল। তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ পঞ্চায়তসমূহত
উন্নয়ন কাৰ্য্য সূচীৰ পৰিকল্পনা আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ অভিজ্ঞতা
ভাগ বতৰা কৰিছিল। এই অধিবেশনৰ অধ্যক্ষতা কৰিছিল অতিৰিক্ত সচিব
এমঅপিআৰৰ দ্বাৰা।

শ্ৰী সঞ্জীৱ কুমাৰ জেডপিটিচি, হিমাচল পৰদেশে এখন ভিডিঅ' ফিল্মৰ
জৰিয়তে গ্ৰাম পঞ্চায়ত শালা, বক গোহাৰ, জিলাৰ কাহিনী ভাগ বতৰা
কৰিছে। মাণ্ডি।

জম্মু-কাশ্মীৰৰ শ্ৰী মহম্মদ আশৰাফ পোন্দাৰ চৰপঞ্চ কৈছিল যে জে এণ্ড কে
পিআৰ আইন ১ ৯৮৯ দেশৰ ভিতৰতে সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ। গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ (হালকা
পঞ্চায়ত) পিআৰ আইনৰ অনুসূচী একাদশত উলেখ কৰা বিষয়বোৰ
পৰিচালনা কৰাৰ আৰু গ্ৰাম সভাৰ (হালকামাজলী) সৈতে আলোচনা কৰি
উন্নয়ন পৰিকল্পনা প্ৰস্তুতকৰাৰ ক্ষমতা আছে।

জম্মু-কাশ্মীৰৰ শ্ৰী অনিল শৰ্মা চৰপঞ্চ জিন্দৰে আৱৰ্জনা আৰু ধূসৰ পানীৰ
প্ৰণালীবদ্ধ নিষ্কাশন আৰু ব্যৱস্থাপনাৰ বাবে গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুতকৰা
অনাময়ৰ বাবে এক আদৰ্শ গ্ৰাম্য কাৰ্য্য পৰিকল্পনা উপস্থাপন কৰিছিল
যিটো অন্যথা সকলোৰে বাবে যথেষ্ট চিন্তাৰ বিষয় আছিল।

উত্তৰাখণ্ডৰ শ্ৰী মতী কৌশল্য ৱাৰট প্ৰধান গ্ৰাম পঞ্চায়ত কিয়াৰকুটি ভট্টাই
জনাইছে যে তেওঁৰ পঞ্চায়তে নিজা উৎস ৰাজহ হিচাপে ৫০.০০ লাখ টকা
সংগ্ৰহ কৰিছে। পঞ্চায়ত কাৰ্যালয় পুৰা ৮ বজাৰ পৰা সন্ধিয়ালৈ ৰাইজৰ
বাবে মুকলি থাকিব। পঞ্চায়তে গাওঁখনত কঠিন আৱৰ্জনা ব্যৱস্থাপনাক
গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে আৰু প্ৰতিটো ঘৰৰ পৰা আৱৰ্জনা সংগ্ৰহৰ বাবে
বাস্কেট বিতৰণ কৰিছে।

লেহ জিলাৰ শ্ৰী তেচৱান্বে চৰপঞ্চ গ্ৰাম পঞ্চায়ত ফাৰ্কাই জনাইছে যে
তেওঁৰ পঞ্চায়তত কৃষকসকলে কৃষি আৰু উদ্যানশস্যৰ কাৰ্যকলাপ গ্ৰহণ
কৰে, কিন্তু গাওঁখনত কোনো বিপণন সুবিধা নাই আৰু ইয়াৰ ফলত কিছু
সময়ৰ বাবে ফল আৰু পাচলি বৃহৎ পৰিমাণে ধ্বংস হয়।

কাৰিগল জিলাৰ শ্ৰী ইছা আলী চৰপঞ্চ গ্ৰাম পঞ্চায়ত পশুকুমে জনাইছে যে
কোভিড-১৯ মহামাৰীৰ সময়ত তেওঁৰ গ্ৰাম পঞ্চায়তসমূহ এই উপলক্ষে
উথাপিত হৈছে আৰু নিশ্চিত কৰিছে যে কেন্দ্ৰীয় / কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল
চৰকাৰৰ নিৰ্দেশনা বলবৎ কৰা হয় আৰু নাগৰিকসকলে ভাইৰাছৰ বিস্তাৰ
প্ৰতিহত কৰিবলৈ সকলো প্ৰয়োজনীয় সুৰক্ষা ব্যৱস্থা অনুসৰণ কৰে। তেওঁ
বিশেষভাৱে উলেখ কৰিছিল যে আনকি (-) ১০ ডিগ্ৰী চেণ্টিগ্ৰেড উষ্ণতাত

তেওঁৰ পঞ্চায়তে কাৰ্যকৰী গৃহ টেপ সংযোগৰ জৰিয়তে খোৱা পানী যোগান

পিপিচি-ৰাজ্য-হিমাচল প্ৰদেশ জিলা-কুলু খণ্ড-বাজ্জাৰ গ্ৰাম
পঞ্চায়ত-চাকুৰথাৰ ওপৰত গ্ৰাম সভা

২.৬ কাৰিকৰী অধিবেশন ডি: পিআৰআইত এছ.ডি.জি. স্পনীয়কৰণ
কেৰালা স্পনীয় প্ৰশাসন প্ৰতিষ্ঠানৰ সঞ্চালক প্ৰধান ড০ জয় ইলামনে ভিচিৰ
জৰিয়তে অংশগ্ৰহণ কৰে আৰু গ্ৰাম্য অঞ্চলসমূহত বহনক্ষম উন্নয়নৰ
লক্ষ্যসমূহ স্পনীয় কৰাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। ৰাজ্য
চৰকাৰসমূহে লাইন মন্ত্ৰালয়ৰ সমৰ্থনত বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্যৰ বহুতো
লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কেইবাটাও পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে। অৱশ্যে, গ্ৰাম্য
অঞ্চলত পঞ্চায়ত আৰু সম্প্ৰদায়ৰ কাৰ্যকৰী অংশগ্ৰহণৰ জৰিয়তে
এছ.ডি.জি. দৃষ্টিভঙ্গী কঢ়িয়াই নিয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে। হস্তক্ষেপৰ
গুৰুত্বপূৰ্ণ ক্ষেত্ৰবোৰকাকো এৰি নিদিব পাৰে। এছ.ডি.জি.-ৰ স্পনীয়কৰণ
আৰু জি.পি.ডি.পি.-ৰ সৈতে মূলসুঁতিৰ বাবে তেওঁ নিম্নলিখিতবোৰৰ পৰামৰ্শ
দিছিল:

- পঞ্চায়ত নিৰিদ্ৰষ্ট লক্ষ্য নিৰাৰণ কৰে
- চৰকাৰী আৰু বেচৰকাৰী সংস্থাৰ সৈতে সমন্বয় স্থাপন কৰে
- কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্যিক পৃষ্ঠপোষকতা কৰা আঁচনিৰ পৰা সম্পদবোৰ
টেপ কৰক
- নিশ্চিত কৰিব যাতে সেৱাবোৰ সমাজত উপনীত হয়
- পঞ্চায়ত বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰাত এজন নেতা হ'ব!

নতুন দিলীৰ পেঞ্চন পুঁজি নিয়ামক আৰু উন্নয়ন পৰাধিকৰণৰ
(পিএফআৰডিএ) উপ মহাপ্ৰৱন্ধক শ্ৰীমতী প্ৰিয়ংকা গুপ্তাই উপস্থাপন কৰা
প্ৰেজেন্টেচনটোৱে ভাৰত চৰকাৰৰ এক মুখ্য আঁচনি অটল পেঞ্চন যোজনাৰ
(এপিৱাই) গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে।

আঁচনিখন ২০১৫ চনত আৰম্ভ কৰা হৈছিল আৰু ই ৬০ বছৰৰ পিছত এক
সন্মানীয় জীৱন যাপন কৰিবলৈ ৮৮% অসংগঠিত খণ্ডৰ কৰ্মচাৰীক লাভান্বিত
কৰে।

অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত আঞ্চলিক কৰ্মশালা উত্তৰ-পূব ৰাজ্যসমূহত পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিৰ জৰিয়তে ডিচেম্বৰ ১ ৩-১ ৪, ২০২১ ত্ৰিপুৰাৰ আগৰতলাত

১. পৃষ্ঠভূমি

পিপিচি-২০২১ ৰ ওপৰত প্ৰথম ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ অভিযুক্তকৰণ কৰ্মশালা এন.আই.আৰ.ডি.পি.আৰ.-ত আয়োজিত কৰা হৈছিল, হায়দৰাবাদে ২অক্টোবৰ ২০২১ ৰ পৰা ৩১ জানুৱাৰী ২০২২ লৈ ক্ৰমান্বয়ে গ্ৰাম পঞ্চায়ত, খণ্ড পঞ্চায়ত আৰু জিলা পঞ্চায়তৰ দ্বাৰা এক ব্যাপক গ্ৰাম পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি (জিপিডিপি), খণ্ড পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি (বিপিডিপি), আৰু জিলা পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি (ডিপিডিপি) প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে সমগ্ৰ দেশজুৰি গণ পৰিকল্পনা অভিযান (পিপিচি) আৰম্ভ কৰিব।

একেদৰে, ইণ্ডো-গাঙ্গেয়, উপকূলীয় ৰাজ্য, পিইএছএ ৰাজ্য, হিমালয় ৰাজ্য, আৰু অৱশেষত ১ ৩ আৰু ১ ৪ ডিচেম্বৰ ২০২১ তাৰিখে ত্ৰিপুৰাৰ আগৰতলাত অনুষ্ঠিত উত্তৰ-পূব ৰাজ্যসমূহৰ বাবে দুদিনীয়া আঞ্চলিক কৰ্মশালাৰ বাবে চাৰিটা আঞ্চলিক কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছে।

২. কাৰ্যক্ৰম

২.১ উদ্বোধনী অধিবেশন

শ্ৰী মতী অন্তৰা সৰকাৰ দেৱ, মাননীয় সভাপতি, পশ্চিম তিৰপুৰা জিলাপৰিষদ, ত্ৰিপুৰাৰ লগতে অন্যান্য বিশিষ্ট ব্যক্তিসকলে দুদিনীয়া আঞ্চলিক কৰ্মশালাৰ শুভাৰম্ভ কৰে চাকি প্ৰজ্বলন কৰি আৰু 'আগৰতলা' প্ৰকল্পটোত পানী দি যিহেতু 'আগৰতলা' নামটো উদ্ভৱ হৈছে।

উদ্বোধনী অধিবেশনত উত্তৰাখণ্ডৰ জনসংযোগ বিভাগৰ সঞ্চালক শ্ৰী চন্দ্ৰ সিং আৰু শাকটুৱে অংশগ্ৰহণকাৰীসকলক আদৰণি জনায়।

ত্ৰিপুৰা চৰকাৰৰ পঞ্চায়ত সঞ্চালক শ্ৰী দেৱানন্দ ৰিয়াঙে উত্তৰ-পূব ৰাজ্যসমূহৰ সকলো বিশিষ্ট ব্যক্তি, সম্পদ ব্যক্তি, অনুৰূপ আৰু প্ৰতিনিধিসকলক আদৰণি জনায়। তেওঁ আঞ্চলিক কৰ্মশালা আয়োজনৰ বাবে আগৰতলা, তিৰপুৰা বাছনি কৰিবলৈ গুৱাহাটীৰ এম.আই.আৰ. আৰু এন.আই.আৰ.ডি. এণ্ড পি.আৰ. হায়দৰাবাদ আৰু এন.আই.আৰ.ডি. এন.আই.আৰ.ডি.পি.আৰ.লৈ গভীৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰে। শেষত তেওঁ সকলো বিডিআক মশালবাহক আৰু অংশীদাৰ হিচাপে আদৰণি জনাইছিল যিয়ে "সবকী যোজনা সবকী বিকাশ"ৰ বাস্তৱ বহন কৰিব আৰু আকাঙ্ক্ষিত লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে তৃণমূল পৰ্যায়ত ইয়াক কাৰ্যকৰী কৰিব।

এম.আই.আৰ. আৰু চেকেৰেটৰী শ্ৰী পংকজ কুমাৰে উত্তৰ-পূব ৰাজ্যসমূহৰ সকলো বিশিষ্ট ব্যক্তি, সম্পদ ব্যক্তি, অনুৰূপ আৰু প্ৰতিনিধিসকলক আদৰণি জনায়। তেওঁ কয় যে, যদিও এইটো পিপিচিৰ চতুৰ্থ বৰ্ষ, তথাপিও আমি এতিয়াও এক সুন্দৰ জিপিডিপি প্ৰস্তুত কৰিবলৈ বাকী আছে।

লাইন বিভাগৰ বিষয়াসকলৰ উপস্থিতি আৰু পৰিকল্পনাৰ একত্ৰীকৰণৰ কৌশল অভিবেত স্তৰত উপনীত হোৱা নাই। গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ পৰা নগৰ অঞ্চললৈ মানুহৰ পৰবৰজন চিন্তাৰ এটা মুখ্য উৎস।

এন.আই.আৰ.ডি. এণ্ড পি.আৰ.ডি.পি.আৰ.ডি.পি. ৰ সহযোগী অধ্যাপক আৰু মুৰব্বী ড. ০ চি কাথিৰেচন সহযোগী অধ্যাপক আৰু এন.আই.আৰ.ডি. এণ্ড পি.আৰ.ডি.পি.আৰ.ডি.পি.আৰ.ডি.পি. প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে জনপৰিকল্পনা অভিযান (পিপিচি) আলোচনা কৰে আৰু স্থানীয় পৰ্যায়ৰ পৰিকল্পনাৰ। গুৰুত্ব (এক পঞ্চায়ত এক পৰিকল্পনা) আৰু পঞ্চায়ত সমূহক অৰ্থনৈতিক বিকাশ আৰু সামাজিক ন্যায্যৰ বাবে পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে দিয়া সাংবিধানিক ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে।

গুৱাহাটীৰ এন.আই.আৰ.ডি.পি.আৰ.ডি.পি.আৰ.ডি.পি. সহযোগী অধ্যাপক ড. ০ নাৰায়ণ চাহুৱে উত্তৰ-পূব ৰাজ্যসমূহৰ সকলো বিশিষ্ট ব্যক্তি, সম্পদ ব্যক্তি, অনুৰূপ আৰু প্ৰতিনিধিসকলক আদৰণি জনায় আৰু আঞ্চলিক কৰ্মশালা কাৰ্য সূচী মডিউলৰ বিষয়বস্তু ব্যাখ্যা কৰে।

মুখ্য অতিথি শ্ৰী মতী অন্তৰা সৰকাৰ দেৱ, সভাপতি, পশ্চিম তিৰপুৰা জিলাপৰিষদে উত্তৰ-পূব ৰাজ্যসমূহৰ সকলো বিশিষ্ট ব্যক্তি, সম্পদ ব্যক্তি, অনুৰূপ আৰু প্ৰতিনিধিসকলক আদৰণি জনায় আৰু গ্ৰাম সভাৰ জৰিয়তে জিপিডিপি প্ৰস্তুত কৰাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। তেওঁ লগতে উল্লেখ কৰে যে গ্ৰাম সভাত গাওঁবাসী আৰু লাইন বিভাগৰ বিষয়াসকলৰ অংশগ্ৰহণ সন্তোষজনক নহয় সেয়েহে সকলো অংশগ্ৰহণকাৰীক বিষয়টো কেনেদৰে মোকাবিলা কৰিব লাগে সেই বিষয়টো চাবলৈ অনুৰোধ জনাইছিল। তদুপৰি, তেওঁ সকলো প্ৰতিনিধি আৰু অংশগ্ৰহণকাৰীক গাওঁবাসীৰ আৰ্থ সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ বাবে তৃণমূল পৰ্যায়ত কৰ্মশালাৰ শিক্ষা কাৰ্যকৰী কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাইছিল।

শ্ৰীমতী অন্তৰা সৰকাৰ দেৱৰ দ্বাৰা প্ৰদৰ্শনীৰ উদ্বোধন, সভাপতি, পশ্চিম তিৰপুৰা জিলাপৰিষদ সভাপতি,

২.২ কাৰ্যকৰী অধিবেশন ১ : পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে জনপৰিকল্পনা অভিযান

এম.ও.পি.আৰ.-ৰ পৰামৰ্শদাতা শ্ৰীমতী পিয়ালী ৰয়ে পিপলছ পেন কেম্পেইন (সবকী যোজনা সবকী বিকাশ)ৰ এক অৱলোকন উপস্থাপন

কৰে। তেওঁ আঞ্চলিক কৰ্মশালাৰ সুৰ নিৰাৰম্ভণ কৰে আৰুবিগত বছৰবোৰত জিপিডিপিৰ পৃষ্ঠভূমি, উদ্দেশ্য, প্ৰক্ৰিয়া আৰুপ্ৰগতি, আৰুবিপিডিপি আৰুডিপিডিপিৰ বৰ্তমানৰ স্থিতিৰ বিষয়ে কয়।

তেওঁ নিম্নলিখিতবোৰ আলোচনা কৰিছিল:

- ৯০% তকৈও অধিক জিপিয়ে একক গ্ৰাম সভা পৰিচালনা কৰি আছে আৰুদুখন গ্ৰাম সভাৰ পৰিৱৰ্ত্তে জিপিডিপি চকৰৰ সকলো অনুষ্ঠান একতিৰত কৰিছে।
- গ্ৰাম সভাত নাগৰিকৰ অধিক অংশগ্ৰহণ /উপস্থিতিৰ প্ৰয়োজন
- আই.ই.চি. কাৰ্যকলাপ ব্যৱহাৰ কৰি গণ সংগ্ৰাম নিশ্চিত কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা
- লাইন বিভাগৰ পৰা অধিক সমৰ্থন /অংশগ্ৰহণ ৰ। গুৰুত্ব
- জিপিডিপিৰ গাওঁ দৰিদ্ৰতা হ্ৰাস আঁচনি (ভিপিআৰপি) অন্তৰ্ভুক্ত কৰা
- সম্পদ খামত অন্যান্য মন্ত্ৰালয়ৰ ফ্লেগশ্বিপ আঁচনিৰ প্ৰয়োজনীয়তা-বৃহৎ এমজিএনআৰুইজিএৰ দ্বাৰা, বৰ্তমান ষোদ এফ চি আঁচনিব্যৱহাৰ কৰা হৈছে

শ্ৰী মতী মনিকা মীনা, এ.এছ.ও., এম.ও.পি.আ. উত্তৰ-পূব ৰাজ্যসমূহৰ বাবে আৰ.জি.এছ.এ. মুকলি আৰুপি.এফ.এম.এছ. স্থিতিৰ ওপৰত উপস্থাপন কৰা হৈছে। তেওঁ আৰজিএছএ একাউণ্টৰ উত্তৰ-পূব ৰাজ্য অনুসৰি স্থিতি ৰখাৰ দ্বাৰা তেওঁৰ ঠিকনা আৰম্ভ কৰিছিল। বৰ্তমান, অসমৰ বাহিৰে, উত্তৰ-পূবৰ সকলো ৰাজ্যই এতিয়াও ৰাজ্যিক নোডাল এজেণ্ডা একাউণ্টৰ সৈতে শিশু সংস্কাৰ মেপিং কৰা নাই। গতিকে তেওঁ সকলোকে এই মাহৰ ভিতৰত শিশু সংস্কাৰসমূহৰ ইতিবাচক মানচিত্ৰ তৈয়াৰ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল।

- তেওঁ আঙুলিয়াই দিছিল যে, বৰ্তমান উত্তৰ-পূবৰ কেইখনমান ৰাজ্যই ইউচি দাখিল নকৰাৰ বাবে আৰু জিএছএ পুঁজি লাভ কৰা নাই। তেওঁ সকলো ৰাজ্যক ৰাজ্যৰ শ্বেয়াৰ মুকলি কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল আৰুযিমান সম্ভৱ সোনকালে অমীমাংসিত ইউচি দাখিল কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল।
- ৰাজ্যখনে টিএমপিঅফলাইন আৰুঅনলাইন দুয়োটাতে অনুষ্ঠিত প্ৰশিক্ষণ কেলেণ্ডাৰ আৰুপ্ৰশিক্ষণ অনুসূচী প্ৰশিক্ষণ আপলোড কৰিব লাগিব
- ৰাজ্যখনে ই-গ্ৰাম স্বৰাজ পৰ্টেলত জিপিডিপি, বিপিডিপি আৰুডিপিডিপি আপলোড ত্বৰান্বিত কৰিব পাৰে।

এন.আই.আৰ.ডি.পি.আৰ.-ৰ সহযোগী অধ্যাপক ড. চি. কাথিৰেচানে জি.পি.ডি.পি./বি.পি.ডি.পি./ডি.পি.ডি.পি.-ৰ সৈতে জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য সংৰক্ষণ আঁচনি একতিৰত কৰাৰ ওপৰত উপস্থাপন কৰে। তেওঁ নিম্নলিখিত বিষয়বোৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল:

- জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য আইন ২০০২, জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য ব্যৱস্থাপনা সমিতিৰ সংবিধান (বিএমচি),
- বিএমচিৰ ভূমিকা আৰু দায়বদ্ধতাৰ আৰুজিপিডিপি / বিপিডিপি / ডিপিডিপিৰ সৈতে জৈৱ বৈচিত্ৰ্য সংৰক্ষণ আঁচনিৰ একত্ৰীকৰণৰ গুৰুত্ব উল্লেখ কৰে
- জনসাধাৰণৰ জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য পঞ্জীৰ নিৰ্দেশনা আৰুপিবিআৰু প্ৰস্তুত সম্প্ৰদায়ৰ অংশগ্ৰহণৰ গুৰুত্ব

ড. নাৰায়ণ চাহু, এনইআৰচি-এন.আই.আৰ.ডি.পি.আৰ., গুৱাহাটীৰ সহযোগী অধ্যাপক, প্ৰমাণ-আধাৰিত পঞ্চায়ত পৰিকল্পনাৰ ওপৰত

আৰুপৰ্যাপ্ত তথ্য ব্যৱহাৰ কৰি আঁচনিবোৰ প্ৰস্তুতকৰিব লাগে।

- তেওঁ গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ সৈতে লাইন বিভাগৰ তথ্য উপলব্ধ হোৱাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। কেছ অধ্যয়নৰ জৰিয়তে, দেখা যায় যে গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ ওচৰত লাইন বিভাগৰ তথ্য উপলব্ধ নহয় বা আংশিকভাৱে উপলব্ধ নহয়। সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ তথ্য আৰুআঁচনিৰ জ্ঞান সম্পৰ্কে গ্ৰাম সভাত আগশাৰীৰ কৰ্মীসকলৰ দক্ষতাৰ স্তৰ অনিশ্চিত।

পিপিচি- ৰাজ্য- ছিকিম, জিলা- পশ্চিম ছিকিম, জপি- টিম্বাৰবঙৰ ওপৰত গ্ৰাম সভা

২.৩ কাৰিকৰী অধিবেশন ২: ভিপিডিপি/জিপিডিপিৰ সৈতে আঁচনি আৰু কাৰ্যসূচীৰ একত্ৰীকৰণ

আমন্ত্ৰণ জনোৱা লাইন মন্ত্ৰালয় আৰু সংগঠনৰ দ্বাৰা উপস্থাপন

শ্ৰী যুত সৌমেন বাগচি, ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ শিশু পুঁজি (ইউনিচিফ)

- তেওঁ শিশুসকলক বিশেষ মনোযোগ দিবলৈ ব্যাখ্যা কৰিছিল, কিয়নো তেওঁলোক প্ৰাপ্তবয়স্কতকৈ অধিক অসুৰক্ষিত; শিশুসকল বিশেষকৈ শোষণ আৰুউৎপীড়নৰ প্ৰতি সংবেদনশীল। শিশু-অনুকূল পঞ্চায়তে শিশুসকলক তেওঁলোকৰ সম্ভাৱনা উপলব্ধি কৰাত সহায় কৰিব পাৰে।
- তেওঁ দেশৰ সকলো শিশুৰ মৌলিক অধিকাৰৰ নিশ্চয়তা প্ৰদান কৰা সাংবিধানিক ব্যৱস্থাৰ লগতে শিশুৰ যত্ন, সুৰক্ষা আৰুবিকাশ নিয়ন্ত্ৰণ কৰা মুখ্য আইনৰ ওপৰত বক্তব্য ৰাখে।
- তেওঁ শিশু-অনুকূল গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ মুখ্য বিশেষত্বসমূহ, এছডিজি আৰু পিআৰআইৰ এমআপি আৰু আৰু স্থানীয়কৰণৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰে।
- লগতে তেওঁ শিশুসকলে সন্মুখীন হোৱা সমস্যাসমূহৰ সমাধানৰ বাবে "বলসভা" আয়োজনৰ গুৰুত্বসম্পৰ্কে আলোচনা কৰে।

শ্ৰী যুত পংকজ কুমাৰ, ৰাষ্ট্ৰীয় দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষ (এনডিএমএ)

- তেওঁ পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনিত গাওঁ দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা আঁচনিঅন্তৰ্ভুক্তিৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে কিয়নো দুৰ্যোগে কেইবা দশকৰ উন্নয়নমূলক লাভ কাঢ়ি লৈ যায়

- ।> তেওঁ উদ্ধৃতি দিছিল যে "প্ৰস্তুতি/বিপদাশংকা হৰাস বা পৰশমনৰ বাবে ব্যয় কৰা এক ডলাৰ, সঁহাৰি আৰু সকাহৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সাত ডলাৰ বাহিৰ কৰে"।

• লগতে, তেওঁ ডিএম আইন, ২০০৫-ত মুখ্য ব্যৱস্থা আৰু দুৰ্যোগৰ বিপদাশংকা হ্ৰাস আৰু স্থিতিস্থাপকতাৰ বাবে প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ দহ দফা কাৰ্য সূচীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে।

ড. জুই ভট্টাচাৰ্য, ৰাষ্ট্ৰীয় মিছন মেনেজাৰ, ডে-এন.আৰ.এল.এম., এম.ও.পি.আৰ.

- তেওঁ গাওঁ দৰিদ্ৰতা হৰাস আঁচনিৰ (ভিপিআৰপি) প্ৰক্ৰিয়া আৰু জিপিডিপি ভিপিআৰপি অন্তৰ্ভুক্তিৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে।
- তেওঁ ভিপিআৰপি ২০২০-২১ ৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ সাফল্য, ভিপিআৰপি প্ৰশংগিত আৰু পঞ্চায়তৰ ওচৰত দাখিলৰ ৰাজ্য-অনুসৰি স্থিতি, আৰু ভিপিআৰপি প্ৰশংগিতকৰোঁতে সন্মুখীন হোৱা গুৰুত্বপূৰ্ণ সমস্যাবোৰৰ ওপৰতো। গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।

শ্ৰীমতী বেঞ্জিৰনাজিমনাভাজ, বিষয়ভিত্তিক এংকৰ, কুদুম্বাশৰী-এনআৰজু

- তেওঁ ভিপিআৰপিৰ বাবে কুদুম্বাশৰী-এনআৰআৰ ৰণনীতিৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে (২০২০-২১)
- তেওঁ এক ব্যৱহাৰিক, স্বচ্ছ আৰু অংশগ্ৰহণকাৰী জিপিডিপি প্ৰশংগিতকৰাৰ বাবে এছ.এইচ.জি. নেটৱৰ্কৰ সৈতে সহযোগিতা কৰাৰ লাভালাভবোৰো উল্লেখ কৰে।

শ্ৰী যুত ৰিপনচাকমা, ৰাজ্যিক মিছন মেনেজাৰ, টিআৰএলএম

- তেওঁ ত্ৰিপুরা গ্ৰাম্য জীৱিকা মিছনৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ সফলতাৰ লগতে ভিপিআৰপি আৰু ইয়াৰ বৰ্তমানৰ অৱস্থাৰ প্ৰশংগিতৰ বাবে ত্ৰিপুরাই ক ব্যৱহাৰ কৰা কৌশলৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।

২.৪ কাৰিকৰী অধিৱেশন তৃতীয়: পিআৰআইত এছ.ডি.জি. সশীলকৰণ

শ্ৰী সৰোজ কুমাৰ দাশ উৰিষ্যাৰ এছ.আই.আৰ.ডি.পি.আৰ.-ৰ যুটীয়া সঞ্চালক আৰু এছ.ডি.পি.এছ.আই.-ৰ সশীলকৰণৰ ওপৰত এম.ও.পি.আৰ.-বিশেষজ্ঞ গোটৰ সদস্য, এছ.ডি.জি.-ৰ সশীলকৰণ আৰু উত্তৰ-পূব অঞ্চলৰ পঞ্চায়ত পৰিকল্পনাত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা সম্পৰ্কে উপস্থাপন কৰা হৈছে।

- তেওঁ এছডিজিৰ আৰু এছডিজিসমূহক সশীলকৰণৰ অৰ্থৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰিছিল। তেওঁ সাধাৰণ লোকৰ সমস্যাৰ সৈতে এছডিজিসমূহক একত্ৰিত কৰাৰ বাবে ৰণনীতি নিৰ্ধাৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল।
- তেওঁ উত্তৰ-পূব ৰাজ্যসমূহৰ ক্ষেত্ৰত জনজাতীয় মূলসুঁতি আৰু উন্নয়নৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।
- তেওঁ এছডিজিসমূহক নটা বিষয়ত অন্তৰ্ভুক্তকৰাৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে যিটো লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ দৃষ্টিভংগী হ'ব লাগে।
- বিত্ত আয়োগ আৰু বঁটা অনুদান, অন্যান্য কেন্দ্ৰীয় পৃষ্ঠপোষকতা কৰা আঁচনি আৰু ৰাজ্য-পৃষ্ঠপোষকতা

আঁচনিৰ উপৰিও, লক্ষ্যবোৰ প্ৰাপ্ত কৰাত সহায়ৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ উৎস হ'ব পাৰে।

আৰজিএছএ-এনপিএমইউৰ প্ৰকল্প প্ৰৱন্ধক শৰী আৰু এছ এন শৰ্মাই জিপিডিপিৰ পুনৰ্নিৰ্মাণ কৰা আৰু জিএছএ আৰু সশীলকৰণৰ ওপৰত উপস্থাপন কৰা এমআপিআৰ। তেওঁ পুনৰ্নিৰ্মাণ কৰা আৰজিএছএ আৰু এছডিজিৰ সশীলকৰণৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে আৰু এই সন্দৰ্ভত নিম্নলিখিত কাৰ্যকলাপৰ প্ৰস্তাৱ দিয়া হৈছে।

- নিয়মীয়াকৈ এছএলএমটিটিৰ ক্ষমতা নিৰ্মাণ
- চিনাক্ত কৰা এছ.ডি.জি. সূচকবোৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলৈ এম.এ. জৰীপ
- জিপিডিপি গুৰুত্ব পৰিকল্পনাত পৰিমাণৰ পৰা গুণগত মানদণ্ডলৈ সশান্ত কৰা উচিত
- জিপিডিপি সম্বন্ধন কৰিবলগা এছডিজিৰ অধীনত 'কাকো এৰি নোযোৱা' নীতি
- এছ.ডি.জি.-ৰ নিৰীক্ষণৰ বাবে সমৰ্পিত ডেশ্ববৰ্দ
- পিডিআই আৰু এছডিজি সাফল্যৰ অধীনত এছডিজি সশীলকৰণৰ বাবে বঁটা
- আৰু জিএছএ-ৰ জৰিয়তে এছ.ডি.জি.-ৰ সশীলকৰণৰ বাবে ৰোডমেপ

২.৫ কাৰিকৰী অধিৱেশন চতুৰ্থ: পিপলছ পেন কেম্পেইন নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিৰ দ্বাৰা অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা

জিলা পঞ্চায়তৰ সভাপতিসকলৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰা

অৰুণাচল প্ৰদেশ: শ্ৰী চুচু বাবলু, জেডপিচি, পাপুম পাৰে জিলা।

- তেওঁ পাপুম পাৰে জিলাৰ নিৰ্বাচিত সভাপতি হিচাপে তেওঁৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰিছিল তেওঁৰ কাৰ্যকালত সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল
- পি.আৰ.আই. সদস্য আৰু কৰ্মকৰ্তা সকলৰ বাবে অভিমুখীকৰণ আৰু প্ৰশিক্ষণ সংশ্লিষ্ট পক্ষবোৰে সময়মতে প্ৰদান নকৰে।
- সকলো লাইন বিভাগৰ দ্বাৰা জিপিডিপি/গ্ৰাম সভাত অংশগ্ৰহণ নকৰা।
- লাইন বিভাগসমূহৰ কাৰ্যকলাপ পৰীক্ষা কৰাৰ বাবে কোনো উপযুক্ত নিৰীক্ষণ প্ৰণালী নাই।

মেঘালয়: শ্ৰীমতী বিনচাৰি চামাৰাক, ভিইচি, ৰোমবাগেৰ, পশ্চিম গাৰো পাহাৰ জিলাৰ সচিব

তেওঁ গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ সামগ্ৰিক বিকাশৰ বাবে সকলো উপলব্ধ সশীলকৰণ ব্যৱহাৰ কৰি অংশগ্ৰহণ মূলক আঁচনি প্ৰশংগিত কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল।

ত্ৰিপুরা: শ্ৰী জয়দেব দেৱৰা, সভাপতি, খোৱাই জিলা

- তেওঁ নিয়মীয়াকৈ জিলা আৰু খণ্ড পৰ্যায়ত এই ধৰণৰ কৰ্মশালা আয়োজন কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰে।
- তেওঁ লগতে উল্লেখ কৰে যে কৃষকৰ উপাৰ্জন দুগুণ কৰাৰ বাবে সকলো আঁচনি সকলো স্তৰৰ দ্বাৰা সঠিকভাৱে ৰূপায়ণ কৰা প্ৰয়োজন।
- তেওঁ উন্নয়নমূলক কাৰ্যকলাপৰ বিষয়ে অধিক জ্ঞান সংগ্ৰহৰ বাবে নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি ৰউন্মোচনকাৰী ভ্ৰমণৰ পৰিকল্পনা প্ৰশংগিত কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। উন্মোচনকাৰী ভ্ৰমণৰ পৰিকল্পনা প্ৰশংগিত কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।

75
Azadi Ka
Amrit Mahotsav

ত্রিপুরাঃ শ্রী অমলেন্দু দাস, সভাপতি, উনাকোট জিলা

- কাৰ্য্য পৰিকল্পনাৰ কিছুমান সীমাবদ্ধতা আছে আৰু অগ্ৰাধিকাৰ প্ৰাপ্ত পৰিকল্পনাবোৰ প্ৰস্তুত কৰিব লাগে আৰু কাৰ্য্যকৰী বিকাশৰ বাবে এটা পৰামৰ্শ থাকিব লাগে।
- পৰিকল্পনা প্ৰক্ৰিয়াত লাইন বিভাগৰ অংশগ্ৰহণ উন্নত কৰিব লাগে।
- এক সামগ্ৰিক বিকাশৰ লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰিবলৈ, ব্যৱহাৰিক পৰিকল্পনা আৰু স্বচ্ছতা বজাই ৰাখিব লাগে।
- উপাৰ্জন উৎপাদন কাৰ্য্যকলাপ, খোৱা পানীৰ সমস্যাবোৰ ১৫ তম বিত্ত অনুদান আৰু ৰাজ্যিক পুঁজিৰ সৈতে সমাধান কৰা হৈছে।

তিৰপুৰাঃ শ্ৰীমতী অন্তৰা চৰকাৰ দেৱ, সভাপতি, ত্ৰিপুরা

- তেওঁ গ্ৰাম সভাৰ গুৰুত্বৰ কথা উল্লেখ কৰে আৰু এবছৰত মানদণ্ডৰ গ্ৰাম সভাৰ সংখ্যাও বৃদ্ধি কৰে।
- গ্ৰাম সভাৰ সময়সূচী সম্পৰ্কে ব্যাপক সজাগতা কৰিব লাগে আৰু লাইন বিভাগৰ অংশগ্ৰহণ নিশ্চিত কৰিব লাগে।
- তেওঁ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি সকলৰ শিক্ষা বৃদ্ধিৰ বাবে ৰাজ্যৰ ভিতৰত আৰু ৰাজ্যৰ বাহিৰত এক্সপোজাৰ ভ্ৰমণৰ ওপৰতো গুৰুত্ব দিছিল।
- তেওঁ অব্যৱহৃত চৰকাৰী ভূমি ব্যৱহাৰ কৰি নিজা উৎস ৰাজহ বৃদ্ধিৰ প্ৰস্তাৱ দিছিল (মীন পালন আৰু অন্যান্য কাৰ্য্যকলাপ গ্ৰহণ কৰা হ'ব পাৰে)
- গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ সভাপতিসকলৰ অভিজ্ঞতা ভাগ বতৰা কৰা

অৰুণাচল পৰদেশঃ শ্ৰী হেল্পী মানে, জিপি সদস্য, মায়ু ২ জিপি, নিম্ন দিবাংভালী জিলা

- তেওঁ জনাইছে যে তেওঁৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন পুঁজি ব্যৱহাৰ কৰি খোৱা পানী, মোবাইল সংযোগ, পথ সংযোগ উন্নত কৰা হয়।
- তেওঁ গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ বিকাশৰ বাবে স্থানীয় লোকসকলক এক প্ৰকাৰ, নগদ ধন বা শৰমৰ ৰূপত অনুদান দিবলৈ জোৰ দিছিল কিয়নো চৰকাৰে এটা বছৰতে গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ সকলো উন্নয়নমূলক কাম গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰে।

অসমঃ শ্ৰী মানব চানাবাল, টালাপ জিপি, তিনিচুকীয়া জিলা

- তেওঁ তেওঁৰ পঞ্চায়তত কৰা সকলো উন্নয়নমূলক কাৰ্য্যকলাপ সঠিক আৰু কাৰ্য্যকৰী পৰিকল্পনাৰ সৈতে ভাগ বতৰা কৰিছিল।
- তেওঁ গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ ওচৰত উপলব্ধ পুঁজি ব্যৱহাৰ কৰি নিজৰ উৎস ৰাজহ বৃদ্ধিৰ ওপৰতো গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল।

অসমঃ শ্ৰী প্ৰদীপ দেৱৰী, বাঘজাপ জিপি, মৰিগাঁও জিলা

- তেওঁ কয় যে বাঘজাপ জিপিয়ে দীনদয়াল উপাধ্যায় পঞ্চায়ত সশক্তিকৰণ পুৰস্কাৰ ২০১৭-১৮ উপাৰ্জন কৰিছিল আৰু পুৰস্কাৰৰ পৰা অহা ধনখিনি কুকুৰা ৰন্ধন সুবিধা নিৰ্মাণৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিছিল, যি পঞ্চায়তৰ বাবে ৰাজহ উৎস হৈ পৰিছিল।
- তেওঁ গাঁও পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুতকৰাৰ বাবে কৰা প্ৰক্ৰিয়াটো ভাগ বতৰা কৰিছিল।

২.৬ কাৰিকৰী অধিবেশন পঞ্চমঃ এম.ও.পি.আৰু. পদক্ষেপৰ ওপৰত উপস্থাপন

এম.ও.পি.আৰু.-ৰ পৰামৰ্শদাতা শৰী জি.এছ. কুন্সানে ভাইব্ৰেণ্ট গ্ৰাম সভা নিৰ্মাণৰ ক্ষেত্ৰত অধিবেশন গ্ৰহণ কৰে। তেওঁ নিম্নলিখিত বিষয়বোৰ

আলোচনা কৰিছিল:

- তেওঁ গ্ৰাম সভাৰ সাংবিধানিক ব্যৱস্থা আৰু গ্ৰাম সভাত অংশগ্ৰহণৰ স্তৰ বিশেষকৈ মহিলাসকলৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে।
- তেওঁ গ্ৰাম সভাক জীৱন্ত কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ কথা উল্লেখ কৰে, অৰ্থাৎ গ্ৰাম সভাক জৈৱিক, উদ্ভাৱনীমূলক আৰু সাৰ্বজনীনভাৱে লাভজনক কৰি তোলাৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ কথা উল্লেখ কৰে।
- লগতে, তেওঁ গ্ৰাম সভাক ভাইব্ৰেণ্ট কৰাৰ বাবে এমঅপিআৰে জাৰী কৰা শেহতীয়া পৰামৰ্শৰ কথা উল্লেখ কৰে।

গ্ৰাম পঞ্চায়ত পৰিকল্পনাৰ বাবে গ্ৰাম মঞ্চ-স্থানিক সঁজুলিৰ ওপৰত এন.আই.আৰু.ডি.পি.আৰু.-ৰ সহযোগী অধ্যাপক ড. কাথিৰেচন উপস্থাপন কৰা হৈছে।

- তেওঁ জিপিডিপি প্ৰস্তুতকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত ভূ-স্থানিক পৰিকল্পনাৰ অন্তৰ্ভুক্তিৰ গুৰুত্ব আৰু উপযোগিতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে।
- তেওঁ লগতে কয় যে এমঅপিআৰে বহনক্ষম উন্নয়ন পৰিকল্পনাৰ বাবে ভৌগোলিক তথ্য ব্যৱহাৰ কৰিব বিচাৰে, কিয়নো স্থানিক ডাটছেটে উপগ্ৰহ ছবিৰ সৈতে সংযোজিত হৈ ইয়াৰ বৰ্তমান অৱস্থাত পৰিকল্পনাটোৰ এক দৃশ্যমান ছবি প্ৰদান কৰিব।
- তেওঁ এমঅপিআৰু আই.ই.গ্ৰাম স্বৰাজ, গ্ৰাম মঞ্চতৰ, মিছন এণ্টেডা, ভাইব্ৰেণ্ট গ্ৰাম সভা, জিপিডিপি, নাগৰিক চাৰ্টাৰ আৰু এছভিএএমিটভাৰ ৱেব পৰ্টেলসমূহক সোঁৱৰাই দিয়ে।

➤ ২.৭ সমাপ্তি অধিবেশন

এই কৰ্মশালাৰ পৰা প্ৰাপ্তিঃ ৰাজ্যিক প্ৰতিনিধিসকলৰ পৰা উপস্থাপন

ত্ৰিপুরাঃ ত্ৰিপুরাৰ পঞ্চায়ত সঞ্চালকালয়ৰ সহকাৰী সঞ্চালক শ্ৰীযুত ৰতন নামা

- তেওঁ কেন্দ্ৰীয় পৃষ্ঠপোষকতা তত্ত্বাৱধানত আঁচনি/ ৰাজ্যৰ পৃষ্ঠপোষকতাত আঁচনি আদি ব্যৱহাৰ কৰি সঠিক আৰু কাৰ্য্যকৰী পৰিকল্পনাৰে পঞ্চায়ত অঞ্চলসমূহত সম্পন্ন কৰা কেইটামান উন্নয়নমূলক কাৰ্য্যকলাপ ভাগ বতৰা কৰে।
- পিপলছ পেন অভিযানৰ আৰম্ভণিৰ পৰাই ৰাজ্য ত্ৰিপুরাই সংবিধানৰ এক্সআইটিএইচ অনুসূচীৰ ২৯ টা বিষয়ৰ অধীনত অন্তৰ্ভুক্ত সৰ্বাধিক লাইন বিভাগক অন্তৰ্ভুক্ত কৰি এক ব্যাপক কাৰ্য্য পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰি আছে।

পঞ্জচায়তপৰকিল্পনাউৎসৱ: অসমৰাজ্যৰ এক অভিজ্ঞতা

*পাবত্ৰিকলতা, যুটীয়াসংগ্ৰহালক (টাইআৰজি), এছআইপিআৰডি, অসম

পৃষ্ঠভূমি:

গ্ৰাম পঞ্জচায়তসমূহে 2019-20 বত্ৰিতীয় বৰ্ষৰ বাবে তেওঁলোকৰ গ্ৰাম পঞ্জচায়ত উন্নয়ন আঁচনা (জপিডিপি) এক সামগ্ৰিক, বাস্তৱিক আৰু অংশগ্ৰহণমূলক পদ্ধতিৰে প্ৰস্তুত কৰাটো সক্ষম কৰিবলৈ 02.10.2018 ৰ পৰা 31.12.2018 লৈ প্ৰথমবাৰৰ বাবে পিপিলছ প্লানে কমেপেইন (পপিচি) "সবকা যোজনা সবকা বিকাশ" (প্ৰতজিনৰ বাবে আঁচনা প্ৰতজিনৰ বিকাশ) আৰম্ভ কৰা হৈছিল। এই অভিযান সত্ৰক পৰকিল্পনা, প্ৰশিক্ষণৰ জৰিয়তে কাৰ্যকৰীভাৱে সম্পূৰ্ণ কৰি পাৰা; ৰাজ্যসমূহৰ দ্বাৰা উদ্যমী ইনপুট আৰু সম্পৰ্কিত মন্ত্ৰালয়/বিত্তাগসমূহৰ শক্তিশালী সমৰ্থন। 2018 চনত আৰম্ভ হোৱাৰ পৰাই পিপিলছ প্লানে কমেপেইন এক সামগ্ৰিক আৰু বাস্তৱিক পঞ্জচায়ত উন্নয়ন আঁচনা অংশগ্ৰহণমূলক ভাৱে প্ৰস্তুত কৰাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। মুখ্য উদ্দেশ্য হৈছে মছিন এণ্ট্ৰিডিয়াৰ অধীনত উপলব্ধ ব্যৱহাৰিক তথ্য, প্ৰবৰ্ত্তী বছৰৰ পৰকিল্পনাৰ ব্যৱধান বিশ্লেষণ আৰু প্ৰাথমিক তথ্য সংগ্ৰহৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি লোকসকলৰ অনুভৱ কৰা প্ৰয়োজনীয়তা প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে এক তলৰ পৰকিল্পনা পদ্ধতি অনুকূলিত কৰা।

জপিডিপি প্ৰস্তুত কৰাৰ মুখ্য উপাদান/উদ্দেশ্য, যাক জপিডিপিতি ধৰি লাগি সয়ো হৈছে (আই) দৰ্শিত্বতা হ্ৰাস; (আইআই) মানৱ বিকাশ; (তৃতীয়) অনুসূচীত জাতি/জনজাতি, বকিলাঙণ ব্যক্তি, মহিলা আৰু দুৰ্বল গোটৰ ওপৰত বিশেষ গুৰুত্ব দি সামাজিক বিকাশ; (চতুৰ্থ) অৰ্থনৈতিক বিকাশ; (বনাম) পাৰিপাৰ্শ্বিক বিকাশ; (ভী) ৰাজহুৱা সৰো প্ৰদান আৰু (সপ্তম) ব্যয়হীন বিকাশ। ৰূপায়ণৰ মুখ্য বৰ্ণনীতি হৈছে কেন্দ্ৰীয় / ৰাজ্যৰ আঁচনাসমূহৰ সৈতে একত্ৰিত হৈ পৰকিল্পনিত কাম/কাৰ্যকলাপ গ্ৰহণ কৰা।

এটা ছাত্ৰিত তলত কাম কৰা সকলো বিভাগ আৰু অংশীদাৰসকলৰ বাবে "এক মছিন এক পৰকিল্পনা"ৰ সাৰাংশত 2020-21 বৰ্ষৰ অধীনত পৰকিল্পনা অভিযানৰ বাবে পপিচি পদ্ধতি পুনৰ প্ৰবৰ্ত্তন কৰা হৈছিল, এনদেৰে সকলো লাইন বিভাগে পঞ্জচায়ত প্ৰচাৰ পৰকিল্পনাত এক মছিন মণ্ডত অংশগ্ৰহণ কৰাৰ বাবে এক পৰিশ্ৰে ব্যৱহাৰযোগ্য কৰি তুলিছিল।

যোৱা বছৰ পপিচিৰ সৈতে জড়িত গ্ৰাম পঞ্জচায়ত, গ্ৰাম সভা আৰু অন্যান্য অংশীদাৰসকলৰ দৃশ্যমান আৰু সন্তোষজনক প্ৰদৰ্শনৰ দ্বাৰা অনুপ্ৰাণিত হৈ, ভাৰত চৰকাৰৰ পঞ্জচায়ত ৰাজ মন্ত্ৰালয়ে 2 অক্টোবৰ, 2020 তাৰিখৰ পৰা 2021-22 বৰ্ষৰ বাবে জপিডিপি প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে একপ্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ কৰাৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে। জপিডিপিয়ে সংবধানৰ একাদশ অনুসূচীত তালিকাভুক্ত 29 টা বিষয় আৰু উদ্বগে বিভাগ / মন্ত্ৰালয়ৰ আঁচনা / কাৰ্যসূচী সামৰি ল'ব লাগে। যিহেতু জপিডিপি প্ৰস্তুতকৰণত অংশগ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে পৰকিল্পনা প্ৰস্তুত কৰা প্ৰয়োজন, সংগঠিত গ্ৰাম সভাৰ প্ৰয়োজন য'ত সকলো লাইন বিভাগৰ ফ্ৰণ্টলাইন কৰ্মীসকলে জপিডিপি-ত তেওঁলোকৰ বিভাগৰ কাৰ্যকলাপৰ সৈতে

সম্পৰ্কিত বতিং উপস্থাপন কৰে। ফ্ৰণ্টলাইন কৰ্মীসকলে প্ৰদান কৰা এনে ধৰণৰ ইনপুটে জপিডিপি প্ৰস্তুত কৰাত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে কয়িনো এইবাবে জপিডিপিৰ ক্ৰমত্ৰীয় পৰকিল্পনালৈ যোৱা।

অসম চৰকাৰে 2020-21 বৰ্ষৰ বাবে পপিচিৰ অধীনত পৰকিল্পনাৰ সমগ্ৰ প্ৰক্ৰিয়াটোৰ বাবে গ্ৰহণ কৰিবলগা পদক্ষেপে "পঞ্জচায়ত পৰকিল্পনা উৎসৱ" বুলি ঘোষণা কৰে য'ত সকলো লাইন বিভাগ আৰু পঞ্জচায়ত আৰু গ্ৰামাণনয়ন বিভাগে পঞ্জচায়তসমূহক প্ৰমাণ, তথ্য আৰু উপলব্ধ সম্পদৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি 2020-21 বৰ্ষৰ বাবে এক বাস্তৱিক বাৰ্ষিক কাৰ্য পৰকিল্পনা প্ৰস্তুত কৰাত সহায় কৰি। এই নিৰ্দেশনাৰ অধীনত, গ্ৰাম সভাৰ পৰিচালনা আৰু জপিডিপিৰ নিৰ্দেশনাৰলীত উল্লেখ কৰা নিয়মালী অনুসৰি প্ৰক্ৰিয়া গ্ৰহণৰ মূল্যাঙ্কন কৰিবলৈ পঞ্জচায়তসমূহপৰিৰ্শন কৰিবলৈ এটা পনেলে গঠন কৰা হৈছিল।

অত্যাধুনিক প্ৰচাৰ কৰ্মী, বিভিন্ন আঁচনা আৰু কাৰ্যসূচীৰ ফ্ৰণ্টলাইন কৰ্মী, বিশেষকৈ মহাত্মা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য ন্যুক্তি গৰোণ্টি আঁচনা (এমজিএনআৰইজিএছ), ডিই-এনআৰএলএম আদিৰ দ্বাৰা সম্পাদন কৰা কাৰ্যকলাপ আৰু কামবাবে গ্ৰাম পঞ্জচায়ত/গ্ৰাম সভাৰ দ্বাৰা জপিডিপি প্ৰস্তুত কৰাৰ কামত যথেষ্ট সহায় কৰি। ইয়াৰ উদ্দেশ্য হৈছে জীৱিকা মছিনৰ মহিলা সম্প্ৰদায় গ্ৰমেক ব্যক্তি (চিআৰপি) আৰু গ্ৰাম সভাৰ সভাৰ বাবে সহায়ক হিচাপে প্ৰশিক্ষিত সামাজিক অডিটৰসকলক অন্তৰ্ভুক্ত কৰা। মছিন অন্ত্যোদয় জৰীপে গাওঁ আৰু জপি প্ৰচাৰৰ ব্যৱধান চিনাক্ত কৰাত যথেষ্ট সহায় কৰিছিল আৰু প্ৰবৰ্ত্তী প্ৰচাৰৰ সময়ত প্ৰমাণ আধাৰিত পৰকিল্পনা আৰু ৰূপায়ণৰ ওপৰত প্ৰণালীবদ্ধ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিল।

এই পৃষ্ঠভূমিৰ সৈতে প্ৰক্ৰিয়াটোৰ সকলো দশি সামৰি আমাৰ ৰাজ্যৰ বাবে এক বৰিৰণ কাৰ্য পৰকিল্পনা প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। এই প্ৰক্ৰিয়াটোৱে মছিন অন্ত্যোদয় জৰীপ পৰিচালনা কৰিবলৈ বিভিন্ন সমিতিক প্ৰশিক্ষণ আৰম্ভ কৰি আৰু অংশগ্ৰহণমূলক পৰকিল্পনা প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে বিভিন্ন পদক্ষেপে সামৰি ল'ব। অৱশ্যে, জপিডিপি প্লানেপ্লাছত আপলোড কৰি লাগি। বৰিৰণ তাৰিখ অনুসৰি কাৰ্যকলাপ ইতিমধ্যে প্ৰচাৰ কৰা হৈছে।

ওপৰোক্ত বিষয়বোৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি, একত্ৰিত, সামগ্ৰিক আৰু বাস্তৱিক গাওঁ পঞ্জচায়ত উন্নয়ন আঁচনা প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে গাওঁ পঞ্জচায়তৰ সুবিধাৰ বাবে গ্ৰাম সভাত জ্যেষ্ঠ চৰকাৰী বিষয়াসকলৰ অংশগ্ৰহণ কৰা আৰু লগতে জপিডিপি প্ৰস্তুত কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়াত লাইন বিভাগৰ বিষয়াসকলৰ অংশগ্ৰহণ নিশ্চিত কৰাটো প্ৰয়োজনীয়।

জ্যেষ্ঠবিষয়াসকলৰবৰিৰণৰপদ্ধতি: এই কাৰ্যসূচীটো 6 মৰ্টেৰ 2676 টা গাওঁ পঞ্জচায়ত আৰু ডিডিচি / ডিডিডিচি ৰূপায়ণ কৰা হ'ব। এই সন্দৰ্ভত, নিম্নলিখিতবাবে গাওঁ পঞ্জচায়তৰ সুবিধাৰ বাবে ৰাজ্য আৰু জিলা দুয়োখন জিলাৰ জ্যেষ্ঠ বিষয়াসকলৰ অংশগ্ৰহণ ৰখাৰ সংকল্প লোৱা হৈছে:

- ♦ মছিন অন্তযোদয়ৰ ওপৰত আধাৰতি জৰীপ কৰা তথ্যৰ বধৈতাৰ ওপৰত সুবধি প্ৰদানৰ বাবে।
- ♦ জপিপিএফটিৰ ভূপিএফটিৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা খচৰা পঞ্জচায়ত স্থতি প্ৰতবিদেনৰ দৃষ্টিআৰু অগ্ৰাধিকাৰৰ বাবে সুবধি প্ৰদান কৰা।
- ♦ এএছআৰএলএমএছৰ এছ.এইচ.জি.-ৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা দৰদিৰতা হ্ৰাস আঁচনী প্ৰস্তুত কৰাত সহায় কৰাৰ বাবে।
- ♦ মছিন অন্তযোদয় তথ্যৰ ওপৰত আধাৰতি কৰি জপিপিএফটিৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা সামগ্ৰিক দৃষ্টিপৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰাৰ সুবধিৰ বাবে।
- ♦ সম্পদ আধাৰতি গাঁও পঞ্জচায়ত বাৰ্ষিক কাৰ্য পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰাত সহায় কৰাৰ বাবে।
- ♦ জপিৰি বিভাগ অনুসৰি খণ্ডগত পৰিকল্পনা পৃথক কৰাত সহায় কৰাৰ বাবে।

সহে অনুসৰি, 1 নৱেম্বৰৰ পৰা 19 নৱেম্বৰ 2020 আৰু 27 নৱেম্বৰৰ পৰা 13 ডিচেম্বৰ 2020 লৈ পঞ্জচায়ত পৰিকল্পনা উৎসৱৰ সময়ত গাঁও পঞ্জচায়তসমূহ পৰিষ্কাৰ কৰাৰ বাবে ভ্ৰমণকাৰী বমিয়াৰ বৰিৰণ অনুসূচী প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। পঞ্জচায়ত পৰিকল্পনা উৎসৱৰ সময়ত মুঠ 79 জন ভ্ৰমণকাৰী বমিয়াই গাঁও সভাপৰিষ্কাৰ কৰছিল। ভ্ৰমণকাৰী বমিয়াসকলক অভিমুখীকৰণ প্ৰশিক্ষণ দিয়া হৈছিল আৰু এই উদ্দেশ্যৰ বাবে বৰিষ্কাৰ প্ৰশ্নাৱলী পূৰণ কৰিবলৈ কৈয়া হৈছিল। কাৰ্যবাহীসাৰাংশ

এই উদ্দেশ্যৰ বাবে, ৰাজ্য চৰকাৰে অৰ্পণ কৰা ভ্ৰমণকাৰী বমিয়াসকলৰ দ্বাৰা গাঁও পঞ্জচায়তভ্ৰমণৰ ওপৰত আধাৰতি কৰি প্ৰতবিদেনখন প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল। জ্যেষ্ঠ অসামৰিক সৱোৰ কডোৰসকলক ভ্ৰমণৰ বাবে ভ্ৰমণকাৰী বমিয়া হচাপে বাছনি কৰা হৈছিল। কনিতু, অন্যান্য বস্তুতাৰ বাবে, কিছুমান বমিয়াই তেওঁলোকৰ নজি নজি খণ্ডলৈ যাব নোৱাৰিলে। পঞ্জচায়তসমূহ পৰিষ্কাৰ কৰা 79 জন বমিয়াৰ ভিতৰত 34 জন জ্যেষ্ঠ অসামৰিক বমিয়া, 9 জন বমিয়া পঞ্জচায়ত আৰু গ্ৰামাণনয়ন বিভাগৰ আৰু 36 জন এছ.আই.পি.আৰ.ডি.-ৰ অনুমদ সদস্য আছিল। সদিধানতলৈ যোৱা হৈছিল যি ভ্ৰমণকাৰী বমিয়াসকলে গাঁও সভাৰ সম যুহোৱাত তেওঁৰ পচন্দৰ যিকোনো দুখন পঞ্জচায়ত পৰিষ্কাৰ কৰিব। সম গ্ৰন্থানটোক "পঞ্জচায়ত পৰিকল্পনা উৎসৱ" হচাপে ঘোষণা কৰা হৈছিল। এই উৎসৱত, 24 খন জিলা, 236 খন গাঁও পঞ্জচায়তক সামৰি 88

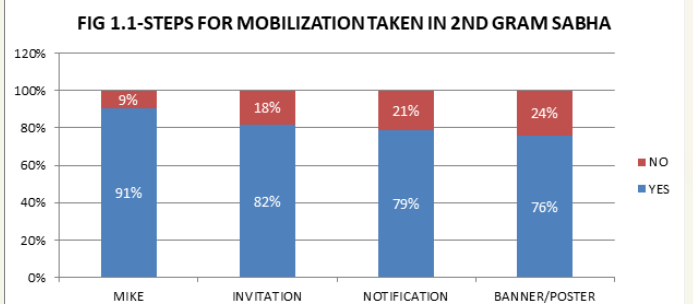
টা খণ্ড আছৰে যি ভ্ৰমণকাৰী বমিয়াসকলে 1 নৱেম্বৰৰ পৰা 19 নৱেম্বৰ 2019 আৰু 27 নৱেম্বৰৰ পৰা 13 ডিচেম্বৰ 2019 লৈ পৰিষ্কাৰ কৰছিল।

"পঞ্জচায়ত পৰিকল্পনা উৎসৱ" ৰ পৰ্যবেক্ষণৰ বাবে তলত দিয়া হৈছে।

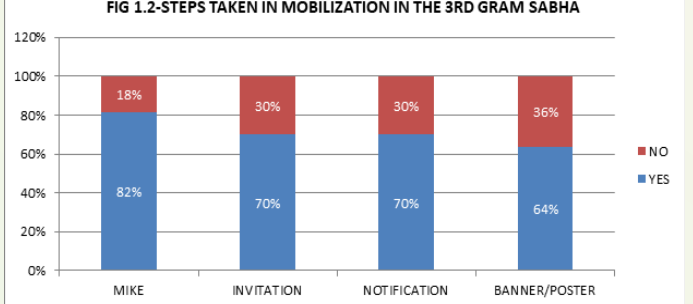
- I. মই লক্ষ্য কৰা হৈছে যে দ্বিতীয় গাঁও সভাৰ সময়ত লোকসকলক একত্ৰিত কৰাৰ বাবে মাইক ঘোষণা (91%) কাৰ্যকৰী সজুলি আছিল, তাৰ পছিত আমন্ত্ৰণ (82%), অধিসূচনা (79%) আৰু বনোৰ জৰিয়তে (76%) আছিল।
- II. বাৰ্ষিক কাৰ্য পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে তৃতীয় গাঁও সভাৰ সময়ত, মাইক ঘোষণা (82%), তাৰ পছিত আমন্ত্ৰণ (70%), অধিসূচনা (70%) আৰু বনোৰ জৰিয়তে (64%) আছিল।
- III. দুয়োখন গাঁও সভাত মহিলা অংশগ্ৰহণকাৰীসকলৰ অংশগ্ৰহণ কৰমান্বয়ে 51% আৰু 53% থকা পুৰুষ অংশগ্ৰহণকাৰীতকৈ অধিক আছিল।
- IV. দখো গছৈ য়ে দ্বিতীয় গাঁও সভাত 93% আৰু তৃতীয় গাঁও সভাত 80% ৰ সৈতে দুয়োখন গাঁও সভাত সঠিক কাৰ্যসূচী বজাই ৰখা হৈছিল আৰু অনুসৰণ কৰা হৈছিল। অৱশ্যে, তৃতীয় গাঁও সভাত কৰেল 24% পঞ্জচায়ত সঠিক কাৰ্যসূচী বজাই ৰখাৰ প্ৰমাণ প্ৰদান কৰছিল।
- V. লাইন বিভাগৰ উপস্থিতিও দুৰ্বল আছিল। গাঁও সভাৰ সময়ত মাত্ৰ 18% বমিয়া উপস্থিতি আছিল।
- VI. 94% গাঁও পঞ্জচায়ত দ্বিতীয় গাঁও সভাৰ প্ৰবে পঞ্জচায়তৰ প্ৰথম বঠক আয়োজন কৰিছে আৰু 79% গাঁও পঞ্জচায়ত বাৰ্ষিক কাৰ্য গাঁও সভাৰ আগত দ্বিতীয় বঠক আয়োজন কৰিছে।
- VII. দখো গছৈ য়ে 93% গাঁও পঞ্জচায়ত ৱাৰ্ডৱাইজ পৰিস্থিতি বিশ্লষণ কৰিছে আৰু 84% গাঁও পঞ্জচায়ত ৱাৰ্ডৱাইজ ডিএছআৰ উপস্থাপন

- কৰিছে।
- VIII. এয়া স্পষ্ট য়ে 73% গাঁও পঞ্জচায়ত পৰিশিষ্ট-2 ব্যৱহাৰ কৰি পঞ্জচায়ত খচৰা স্থতি প্ৰতবিদেন প্ৰস্তুত কৰিছে।
- IX. 54% গাঁও পঞ্জচায়ত পৰিশিষ্ট-3 ব্যৱহাৰ কৰি সম্পদ খাম প্ৰস্তুত কৰিছে।
- X. দখো গছৈ য়ে কৰেল 52% গাঁও পঞ্জচায়ত পৰিশিষ্ট-4 ব্যৱহাৰ কৰি সামগ্ৰিক গাঁও পঞ্জচায়ত উন্নয়ন আঁচনী (জপিডিপি) প্ৰস্তুত কৰিছে।
- XI. দখো গছৈ য়ে 62% গাঁও পঞ্জচায়ত পৰিশিষ্ট-V ব্যৱহাৰ কৰি বাৰ্ষিক কাৰ্য পৰিকল্পনা 2020-2021 প্ৰস্তুত কৰিছে।
- XII. দৰদিৰতা হ্ৰাস পৰিকল্পনা জপিডিপিৰি এটা অবিচ্ছদেয় অংশ। এয়া স্পষ্ট য়ে কৰেল 59% গাঁও পঞ্জচায়ত দৰদিৰতা হ্ৰাস আঁচনী প্ৰস্তুত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

দ্বিতীয় গ্ৰাম সভাত লোকসকলক একত্ৰিত কৰাৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা পদক্ৰমে সমূহ
জৰীপ কৰা 236 টা জপিৰি ভিতৰত 215 খন পঞ্জচায়ত মাইক ঘোষণা ব্যৱহাৰ কৰিছিল, 194 জন জপিয়ে আমন্ত্ৰণ ব্যৱহাৰ কৰিছিল, 186 জন জপিয়ে অধিসূচনা ব্যৱহাৰ কৰিছিল আৰু 179 জন জপিয়ে দ্বিতীয় গ্ৰাম সভালৈ লোকসকলক একত্ৰিত কৰিবলৈ বনোৰ আৰু পোষ্টাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। চিত্ৰ 1.1-য়ে দ্বিতীয় গ্ৰাম সভালৈ লোকসকলক একত্ৰিত কৰাৰ বাবে জপিসকলৰ দ্বাৰা বিভিন্ন সংগ্ৰাম পদ্ধতিৰ শতাংশ অনুসৰি গ্ৰহণক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে।

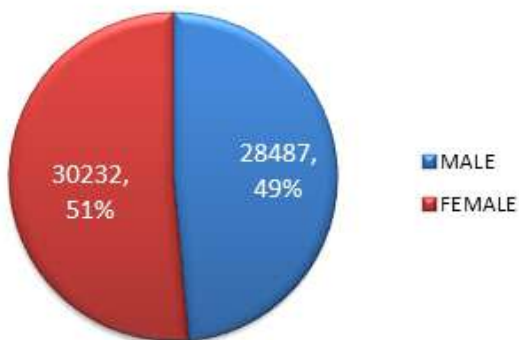
তৃতীয় গ্ৰাম সভাত লোকসকলক একত্ৰিত কৰাৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা পদক্ৰমে সমূহ
82 শতাংশ পঞ্জচায়ত মাইক ঘোষণা ব্যৱহাৰ কৰা 236 টা জপিৰি ভিতৰত, 70 শতাংশ জপিয়ে আমন্ত্ৰণ ব্যৱহাৰ কৰিছিল, 70 শতাংশ জপিয়ে জননী ব্যৱহাৰ কৰিছিল আৰু 64 শতাংশ জপিয়ে তৃতীয় গ্ৰাম সভালৈ লোকসকলক একত্ৰিত কৰিবলৈ বনোৰ আৰু পোষ্টাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। চিত্ৰ 1.2-য়ে তৃতীয় গ্ৰাম সভাত লোকসকলক একত্ৰিত কৰাৰ বাবে জপিসকলৰ দ্বাৰা বিভিন্ন সংগ্ৰাম পদ্ধতিৰ শতাংশ অনুসৰি গ্ৰহণক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে।

2.1 দ্বিতীয় গ্ৰাম সভাত পুৰুষ আৰু মহিলাৰ অনুপাতৰ অংশগ্ৰহণ।
 জৰীপ কৰা 236 জন জিপিবৰ ভিতৰত 2য় গ্ৰাম সভাত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ সৈহে পঞাচায়তবোৰত 58,721 জন লোক একত্ৰতি হৈছিল, যাৰ ভিতৰত 28,487 জন পুৰুষ অংশগ্ৰহণকাৰী আৰু 30,232 গৰাকী মহিলা অংশগ্ৰহণকাৰী আছিল। সংখ্যাটোৱে পুৰুষৰ অংশগ্ৰহণতকৈ মহিলাৰ অংশগ্ৰহণৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ বৃদ্ধি দেখুৱাইছে।

FIG 2.1-PARTICIPATION OF MALE AND FEMALE IN 2ND GAON SABHA

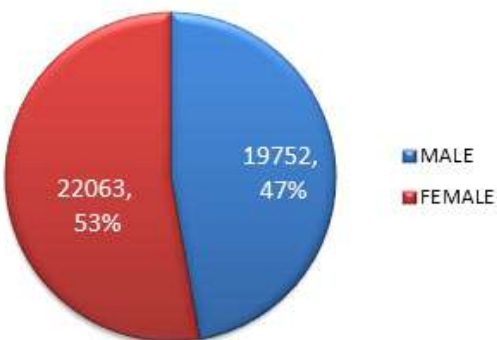

2.2 তৃতীয় গ্ৰাম সভাত পুৰুষ আৰু মহিলাৰ অনুপাতৰ অংশগ্ৰহণ।

তৃতীয় গ্ৰাম সভাত অংশগ্ৰহণ কৰা মুঠ 41,815 জন লোকৰ ভিতৰত 22,063 গৰাকী মহিলা অংশগ্ৰহণকাৰী আছিল আৰু 19752 জন পুৰুষ অংশগ্ৰহণকাৰী আছিল। সংখ্যা 2.2-ত তৃতীয় গ্ৰাম সভাত পুৰুষ আৰু মহিলা অংশগ্ৰহণকাৰীসকলৰ শতাংশ অনুসৰি বিতৰণ দেখুওৱা হৈছে যাক বৰমান্বয়ে 47 শতাংশ আৰু 53 শতাংশ আছিল।

মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ আছিল 51% আৰু পুৰুষৰ অংশগ্ৰহণ আছিল দ্বিতীয় গ্ৰাম সভাত সংগ্ৰহ কৰা মুঠ অংশগ্ৰহণকাৰীৰ 49%।

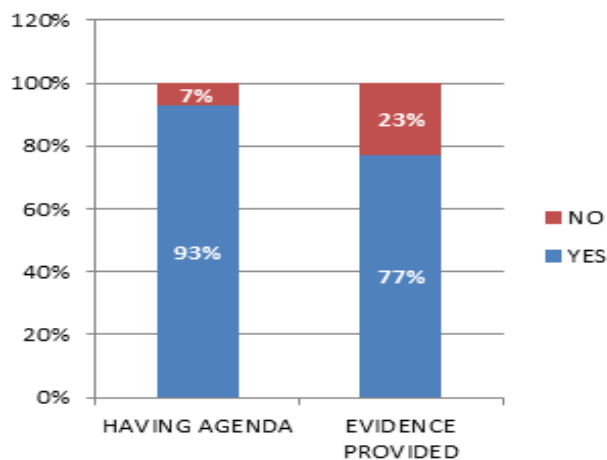
FIG 2.2-PARTICIPATION OF MALE AND FEMALE IN 3RD GAON SABHA

তৃতীয়গ্ৰামসভাতদ্বিতীয়গ্ৰামসভাতুলনাততৃতীয়গ্ৰামসভাতলোকসকলৰসামগ্ৰিকঅংশগ্ৰহণ 16,906 নহ'বাসহে। বাদখোৱা হৈছে। দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় গ্ৰাম সভাদুয়োটাতে মহিলাৰ অংশগ্ৰহণৰ শতাংশইয়াৰ পুৰুষসমকক্ষতকৈ অধিক।

3.1 গ্ৰাম সভাত সঠিক কাৰ্যসূচী ৰক্ষণাবেক্ষণ
 236টা জিপিবৰ ভিতৰত 219টা জিপিবিশ্লেষণ কৰা হৈছিল আৰু দ্বিতীয় গ্ৰাম সভাৰ বাবে সঠিক কাৰ্যসূচী বজাই ৰাখিছিল। চিত্ৰ 3.1 - ত দ্বিতীয় গ্ৰাম সভাত সঠিক কাৰ্যসূচী ৰক্ষণাবেক্ষণৰ বিশ্লেষণ দেখুওৱা হৈছে যিয়ে লগতে প্ৰকাশ কৰে যে যদিও 93 শতাংশ জিপিয়ে সঠিক কাৰ্যসূচী বজাই ৰাখিছিল, মাত্ৰ 77 শতাংশই কাৰ্যসূচী ৰক্ষণাবেক্ষণ আৰু সঠিকভাৱে অনুসৰণ কৰাৰ প্ৰমাণ আৰু ৰেকৰ্ড প্ৰদান কৰিছিল।

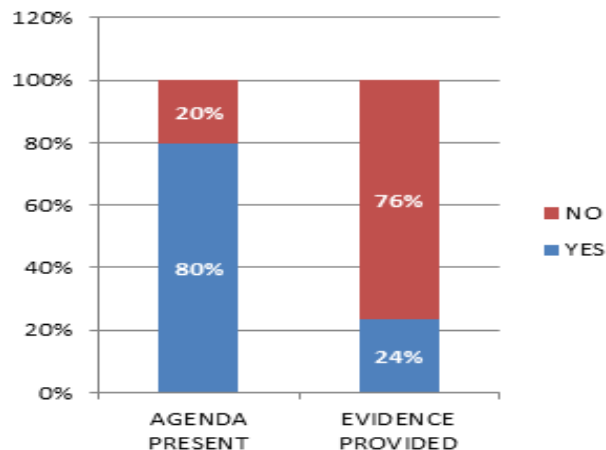
FIG 3.1-MAINTENANCE OF PROPER AGENDA IN 2ND GAON SABHA

3.2 তৃতীয় গ্ৰাম সভাত সঠিক কাৰ্যসূচী ৰক্ষণাবেক্ষণ

236 টা জিপিবৰ ভিতৰত 189 জন জিপিয়ে তৃতীয় গ্ৰাম সভাৰ বাবে সঠিক কাৰ্যসূচী অনুসৰণ কৰিছিল আৰু বজাই ৰাখিছিল। চিত্ৰ 3.2-য়ে তৃতীয় গ্ৰাম সভাত সঠিক কাৰ্যসূচী ৰক্ষণাবেক্ষণৰ বিশ্লেষণ দেখুৱায় যিয়ে লগতে প্ৰকাশ কৰে যে যদিও 80 শতাংশ জিপিয়ে সঠিক কাৰ্যসূচী বজাই ৰাখিছিল, মাত্ৰ 76 শতাংশই কাৰ্যসূচী ৰক্ষণাবেক্ষণ আৰু সঠিকভাৱে অনুসৰণ কৰাৰ প্ৰমাণ আৰু ৰেকৰ্ড প্ৰদান কৰিছিল।

FIG 3.2-MAINTENANCE OF PROPER AGENDA IN 3RD GAON SABHA

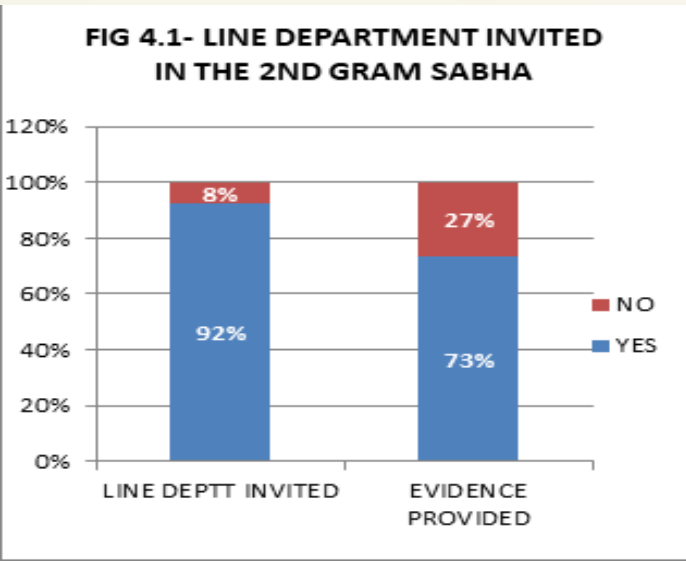

4.1 দ্বিতীয় গ্রাম সভাত লাইন বিভাগসমূহক আমন্ত্রণ জনোৱা হৈছে আৰু প্ৰমাণ প্ৰদান কৰা হৈছে

বিশ্লেষণ কৰা 236 টা জিপিৰ ভিতৰত 217 জন জিপিয়ে সঠিক উপায়েৰে লাইন বিভাগৰ বিষয়াসকলক আমন্ত্রণ জনাইছিল, কিন্তু মাত্ৰ 172 জন জিপিয়ে দ্বিতীয় গ্রাম সভাত বিষয়াসকলক আমন্ত্রণ জনোৱাৰ বাবে প্ৰমাণ হিচাপে নথিপত্ৰ প্ৰদান কৰিছিল।

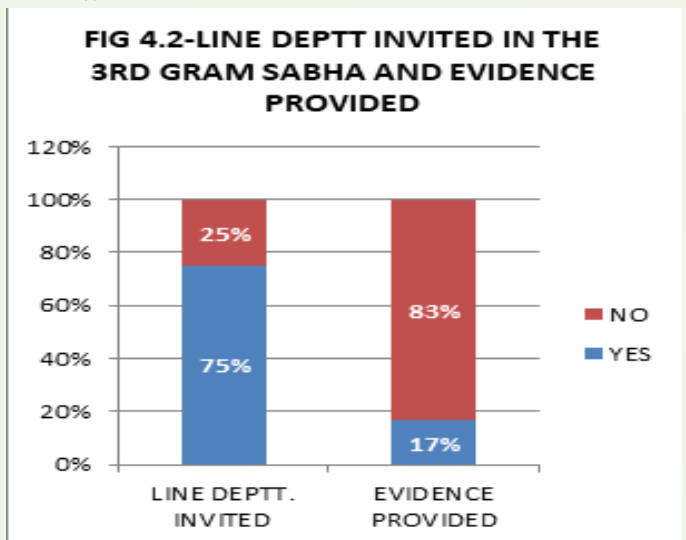
বাকী 19 জন জিপিৰ ওচৰত চৰকাৰী ৰেকৰ্ড নাছিল বা লাইন বিভাগৰ বিষয়াসকলক দ্বিতীয় গ্রাম সভাত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ আমন্ত্রণ জনোৱা নাছিল।

4.2 লাইন বিভাগসমূহক আমন্ত্রণ জনোৱা হৈছে আৰু তৃতীয় গ্রাম সভা প্ৰদান কৰা প্ৰমাণ

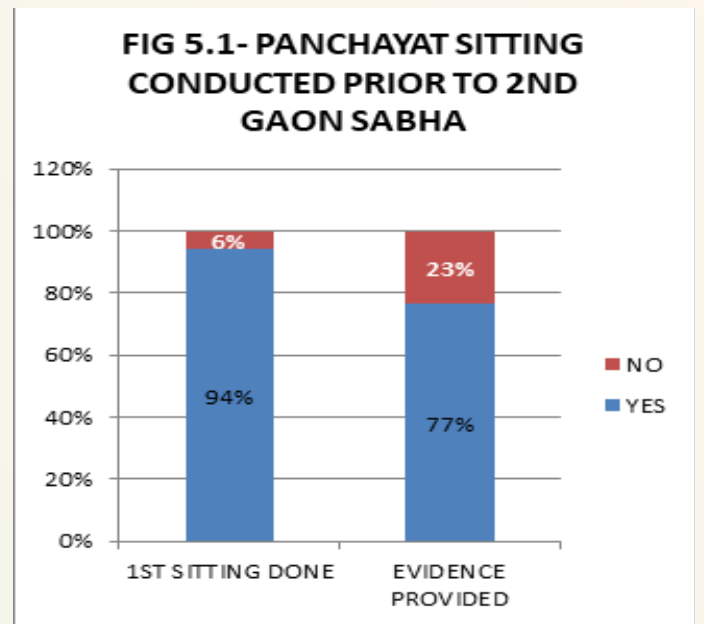
বিশ্লেষণ কৰা 236 জন জিপিৰ ভিতৰত 177 জন জিপিয়ে তৃতীয় গ্রাম সভাত লাইন বিভাগৰ বিষয়াসকলক আমন্ত্রণ জনাইছিল, কিন্তু তাৎপৰ্যপূৰ্ণভাৱে গ্রাম সভাত বিষয়াসকলক আমন্ত্রণ জনোৱাৰ বাবে মাত্ৰ 40 জন জিপিয়ে প্ৰমাণ হিচাপে নথিপত্ৰ প্ৰদান কৰিছিল।

লাইন বিভাগক আমন্ত্রণ জনোৱাৰ প্ৰমাণ বজাই নৰখা জিপিৰ সংখ্যা মুঠ জিপিৰ প্ৰায় 83 শতাংশ আছিল।

5.1 দ্বিতীয় গ্রাম সভাৰ আগত পঞ্চায়ত বহা সংখ্যা 5.1-এ দ্বিতীয় গ্রাম সভাৰ আগতে পঞ্চায়ত বৈঠক পৰিচালনা কৰা পঞ্চায়তৰ শতাংশ দেখুৱায়। যাৰ মূল কথা আছিল প্ৰাথমিক আৰু গৌণ তথ্য বিশ্লেষণ কৰা, জিপিৰ সকলো 10 টা ৱাৰ্ড সামৰি বিভিন্ন পি.আৰ.এ. কাৰ্যকলাপ সংগ্ৰহ কৰা আৰু ডি.এছ.আৰ. প্ৰস্তুত

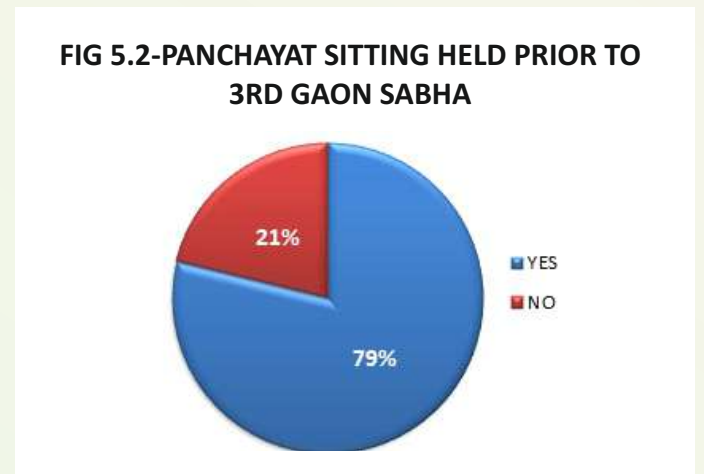
কৰা। ই প্ৰকাশ কৰে যে 94 শতাংশই (219 জিপি) সফলভাৱে প্ৰথম বৈঠক পৰিচালনা কৰিছিল, কিন্তু মাত্ৰ 77 শতাংশ জিপিৰ সঠিক নথিপত্ৰ উপলব্ধ আছিল, অৰ্থাৎ ভ্ৰমণ কৰা 236 টা জিপিৰ ভিতৰত 181 জিপিয়ে সঠিক নথিপত্ৰ বজাই ৰাখিছিল।

5.2 তৃতীয় গাঁও সভাৰ আগতে পঞ্চায়ত বহা

সংখ্যা 5.1-এ তৃতীয় গ্রাম সভাৰ আগতে পঞ্চায়ত বৈঠক পৰিচালনা কৰা পঞ্চায়তৰ শতাংশ দেখুৱায়। তৃতীয় আৰু চূড়ান্ত গ্রাম সভাত উপস্থাপন কৰিবলগা খচৰা বাৰ্ষিক পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে তৃতীয় গ্রাম সভাৰ পূৰ্বে দ্বিতীয় পঞ্চায়ত বৈঠক অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

সংখ্যাটোৱে দেখুৱাইছে যে 79 শতাংশ জিপিয়ে তৃতীয় গ্রাম সভাৰ পূৰ্বে দ্বিতীয় পঞ্চায়ত পৰিচালনা কৰিছিল যিয়ে মুঠ 236 জন জিপিৰ 186 জন জিপি পৰিদৰ্শন কৰিছিল।

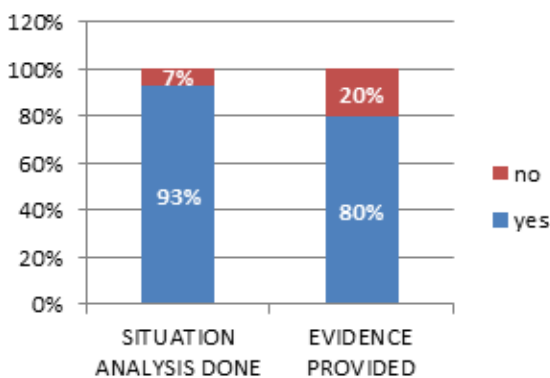

6.1 ৱাৰ্ড অনুসৰি পৰিস্থিতি বিশ্লেষণ কৰা হৈছে আৰু প্ৰমাণ প্ৰদান কৰা হৈছে

এইটো খবৰ পোৱা গৈছিল যে 236 জন জিপিৰ ভিতৰত 219 জন জিপিয়ে ৱাৰ্ড অনুসৰি পৰিস্থিতি বিশ্লেষণ কৰিছিল। 236 টা জিপিৰ ভিতৰত, 188 জন জিপিয়ে সম্পদ মানচিত্ৰ, সামাজিক মানচিত্ৰ আদিৰ ৰূপত পৰিস্থিতি বিশ্লেষণ কৰাৰ সঠিক প্ৰমাণ প্ৰদান কৰিছিল।

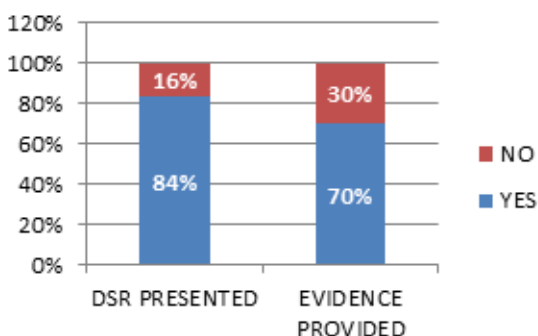
পৰিস্থিতি বিশ্লেষণ হৈছে মানুহৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ সৈতে এক সামগ্ৰিক পৰিকল্পনাৰ মেপিং কৰাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় প্ৰাথমিক তথ্য সন্ধানৰ উল্লিঃসাৰ এক প্ৰাথমিক সঁজুলি।

FIG 6.1-Situation Analysis done and evidence provided

6.2 ৱাৰ্ড অনুসৰি ডি.এছ.আৰ উপস্থাপন/প্ৰমাণ প্ৰদান কৰা হৈছে ৱাৰ্ডবোৰৰ ভিতৰত বিভিন্ন উন্নয়নৰ ব্যৱধান আৰু উপলব্ধ সম্পদ বোৰ ধৰিবলৈ পঞ্চায়ত এখনৰ প্ৰতিটো ৱাৰ্ডৰ দ্বাৰা উন্নয়ন স্থিতি প্ৰতিবেদন (ডি.এছ.আৰ.) প্ৰস্তুত কৰিব লাগিব। মুঠ জি.পি.-ৰ 84 শতাংশই ভ্ৰমণ কৰিছিল, সঠিক ৱাৰ্ড অনুসৰি ডি.এছ.আৰ. বজাই ৰাখিছিল যাৰ মাত্ৰ 70 শতাংশই সঠিক ডি.এছ.আৰ. বজাই ৰখাৰ প্ৰমাণ প্ৰদান কৰিছিল

FIG 6.2-WARD WISE DSR PRESENTED/EVIDENCE PROVIDED

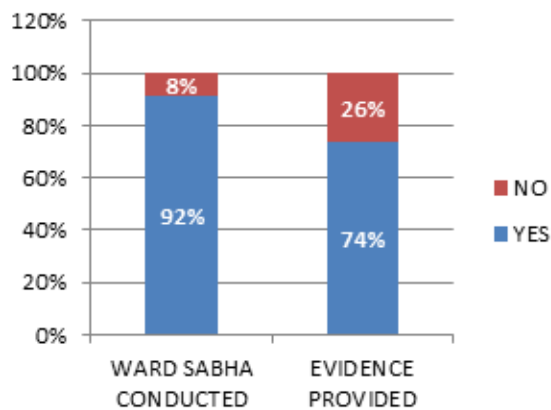
6.3 প্ৰমাণৰ সৈতে পৰিচালিত ৱাৰ্ড সভা

দ্বিতীয় গ্ৰাম সভাৰ আগতে ৱাৰ্ডৰ প্ৰাথমিক প্ৰয়োজনীয়তাবোৰ অগ্ৰাধিকাৰৰ ভিত্তিত নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ প্ৰতিজন জিপিয়ে ৱাৰ্ড অনুসৰি সভা অনুষ্ঠিত কৰিব লাগিব। ইয়াক ৱাৰ্ড অনুসৰি ডি.এছ.আৰ. বিশ্লেষণ, অগ্ৰাধিকাৰ আৰু বৈধতা প্ৰদান কৰিবলৈ পৰিচালনা কৰা হয়।

সংখ্যা 6.3-এ দেখুৱাইছে যে ভ্ৰমণ কৰা 236 জন জিপিৰ ভিতৰত

217 জন জিপিয়ে ৱাৰ্ড অনুসৰি সভা অনুষ্ঠিত কৰিছে, কিন্তু ৱাৰ্ড অনুসৰি সভা পৰিচালনা কৰাৰ বাবে ভ্ৰমণকাৰী বিষয়াসকলক মাত্ৰ 175 জন জিপিয়ে উপযুক্ত প্ৰমাণ প্ৰদান কৰিছিল

FIG 6.3-Ward Wise Ward Sabha Conducted and Evidence provided

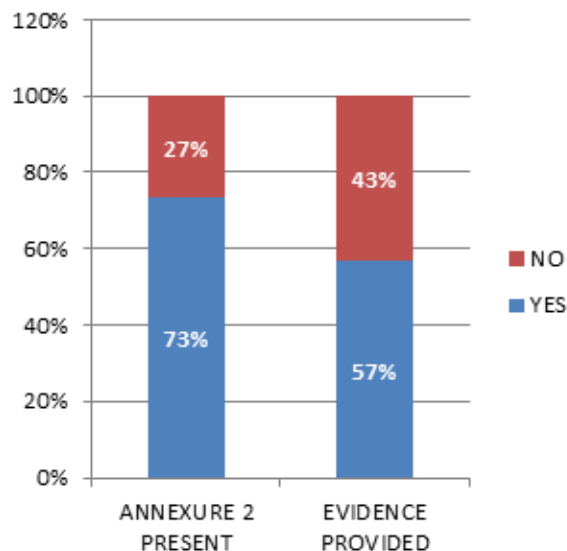

7.1 পৰিশিষ্ট II উপস্থিত আৰু প্ৰমাণ প্ৰদান কৰা হৈছে

পৰিশিষ্ট 2-ক পঞ্চায়ত খচৰা স্থিতি প্ৰতিবেদন বুলিও জনা যায় যি হৈছে ৱাৰ্ড অনুসৰি ডি.এছ.আৰ.-ক সমগ্ৰ পঞ্চায়তৰ একক স্থিতি প্ৰতিবেদনত একত্ৰিত কৰাৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত বিন্যাস। ই আঁচনিখনৰ প্ৰস্তাৱিত নামৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে, যাৰ ভিতৰত আছে প্ৰতিটো ৱাৰ্ডৰ দ্বাৰা অগ্ৰাধিকাৰ বেংকিং থকা খণ্ডৰ নাম।

বিশ্লেষণে দেখুৱাইছে যে মুঠ 236 টা জিপিৰ ভিতৰত 172 খন পঞ্চায়তৰ বাবে থকা পঞ্চায়তৰ মাত্ৰ 73 শতাংশই পৰিশিষ্ট 2-ৰ সঠিক নথিপত্ৰ বজাই ৰাখিছে, যাৰ ভিতৰত মাত্ৰ 134 খন পঞ্চায়তে প্ৰমাণ প্ৰদান কৰিছে।

FIG 7.1-Annexure II present and evidence provided

75
Azadi Ka
Amrit Mahotsav

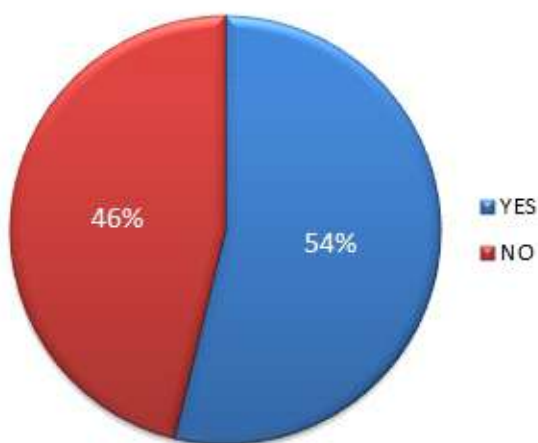
COVID-19
Vaccine

7.2 পৰিশিষ্ট তৃতীয় উপস্থিত আৰু প্ৰমাণ প্ৰদান কৰা হৈছে

এক নিৰ্দিষ্ট বছৰত বিভিন্ন লাইন বিভাগ আৰু গাঁও পঞ্চায়তৰ নিজা ৰাজহ উৎসকে ধৰি বিভিন্ন উৎসৰ পৰা পুঁজিৰ উপলব্ধতা আৰু গাঁও পঞ্চায়তলৈ ইয়াৰ প্ৰবাহ সংগ্ৰহ কৰাৰ বাবে পৰিশিষ্ট তৃতীয় (সম্পদ খাম) নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে।

পৰিশিষ্ট তৃতীয়টো ভ্ৰমণ কৰা 236 টা জিপিৰ ভিতৰত মাত্ৰ 127 জন জিপিৰ দ্বাৰা নথিভুক্ত কৰা হৈছিল। ভ্ৰমণ কৰা বাকী 108 জন জিপিয়ে পৰিশিষ্ট তৃতীয়ৰ সঠিক নথিপত্ৰ বজাই ৰখা নাছিল।

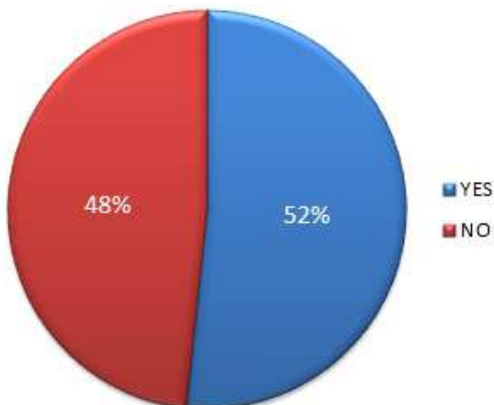
FIG 7.2-ANNEXURE III PRESENTED

7.3 পৰিশিষ্ট IV উপস্থিত

পৰিশিষ্ট চতুৰ্থ হৈছে গাঁও পঞ্চায়ত উন্নয়ন আঁচনি (জিপিডিপি)ৰ অধ্যয়নৰ বাবে এক মানক গাঁথনি। ই জিপিডিপি এক প্ৰণালীবদ্ধ ভাৱে অধ্যয়ন কৰাৰ বাবে এক সঠিক নিৰ্দেশনা দিয়ে। যদিও এই নথিখনে এক সঠিক জিপিডিপি পৰিচালনাৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছিল, মুঠ 236 জন জিপিৰ ভিতৰত 48 শতাংশ জিপিয়ে পৰিশিষ্ট চতুৰ্থ বজাই ৰাখিবলৈ অক্ষম হৈছিল।

FIG 7.3-ANNEXURE IV PRESENTED

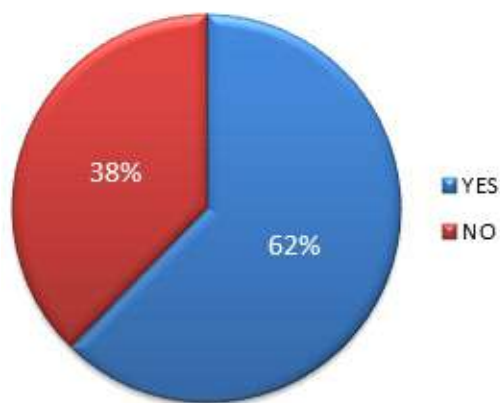

7.4 পৰিশিষ্ট V বৰ্তমান

সম্পদ/পুঁজিৰ উপলব্ধতা অনুসৰি মাষ্টাৰ প্লেন পৃথকীকৰণৰ বাবে পৰিশিষ্ট পঞ্চম নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে। মূলতঃ এমজিএনৰেগা, এফএফচি আৰু অ'এছআৰৰ বাবে আঁচনি পৃথকীকৰণৰ বাবে পৰিশিষ্ট V ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে যাৰ ভিতৰত আছে জিপিৰ ওচৰত উপলব্ধ লাইন বিভাগৰ পুঁজি।

মুঠ 236 জন জিপিৰ ভিতৰত 146 জন জিপিয়ে সঠিকভাৱে ৰক্ষণাবেক্ষণ কৰা পৰিশিষ্ট পঞ্চম আৰু বাকী 90 জিপিৰ পৰিশিষ্ট ভি নাছিল।

FIG 7.4-ANNEXURE V PRESENTED

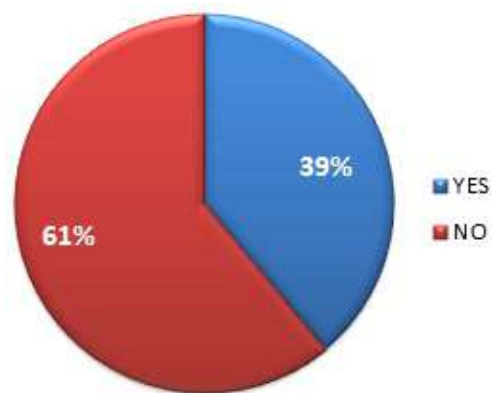

7.5 পৰিশিষ্ট VI উপস্থিত

পৰিশিষ্ট VI কেৱল লাইন বিভাগৰ বাবে ডিজাইন কৰা হৈছে। সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ ফ্ৰণ্টলাইন কৰ্মীসকলে তেওঁলোকৰ বিভিন্ন আঁচনিৰ অধীনত যোগ্যতাৰ চৰ্ত আৰু অধিকাৰ আৰু লাভালাভ সহ বিভাগৰ সৈতে সম্পৰ্কিত তেওঁলোকৰ আঁচনিসমূহৰ চমু অৱলোকন উপস্থাপন

কৰিব আৰু জিপিডিপি তেওঁলোকৰ পৰিকল্পনাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলৈ গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ ভূমিকা সূচিত কৰিব।

FIG 7.5- ANNEXURE VI PRESENTED

তাৎপৰ্যপূৰ্ণভাৱে ভ্ৰমণ কৰা মুঠ 236 টা জিপিৰ ভিতৰত, 144 জন জিপিয়ে পৰিশিষ্ট ষষ্ঠ দস্তাবেজ প্ৰদান কৰিব নোৱাৰিলে। ভ্ৰমণকৰা মাত্ৰ 39 শতাংশই পৰিশিষ্ট ষষ্ঠ দস্তাবেজ বজাই ৰাখিছিল।

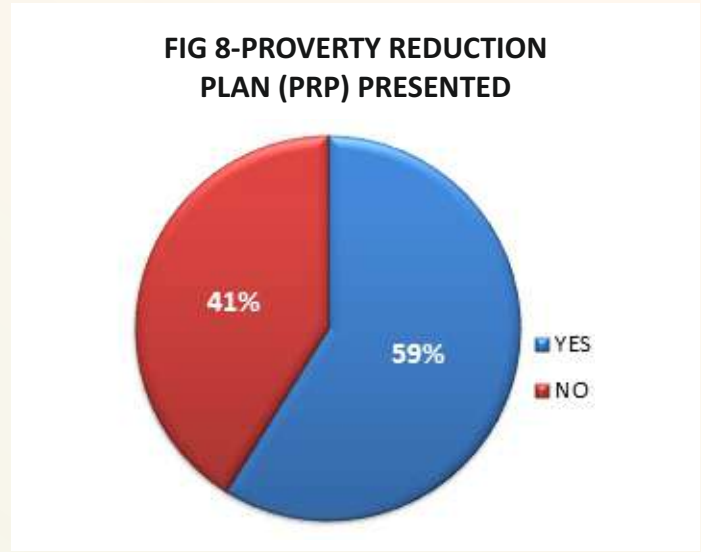

8. দৰিদ্ৰতা হ্রাস পৰিকল্পনা উপস্থিত

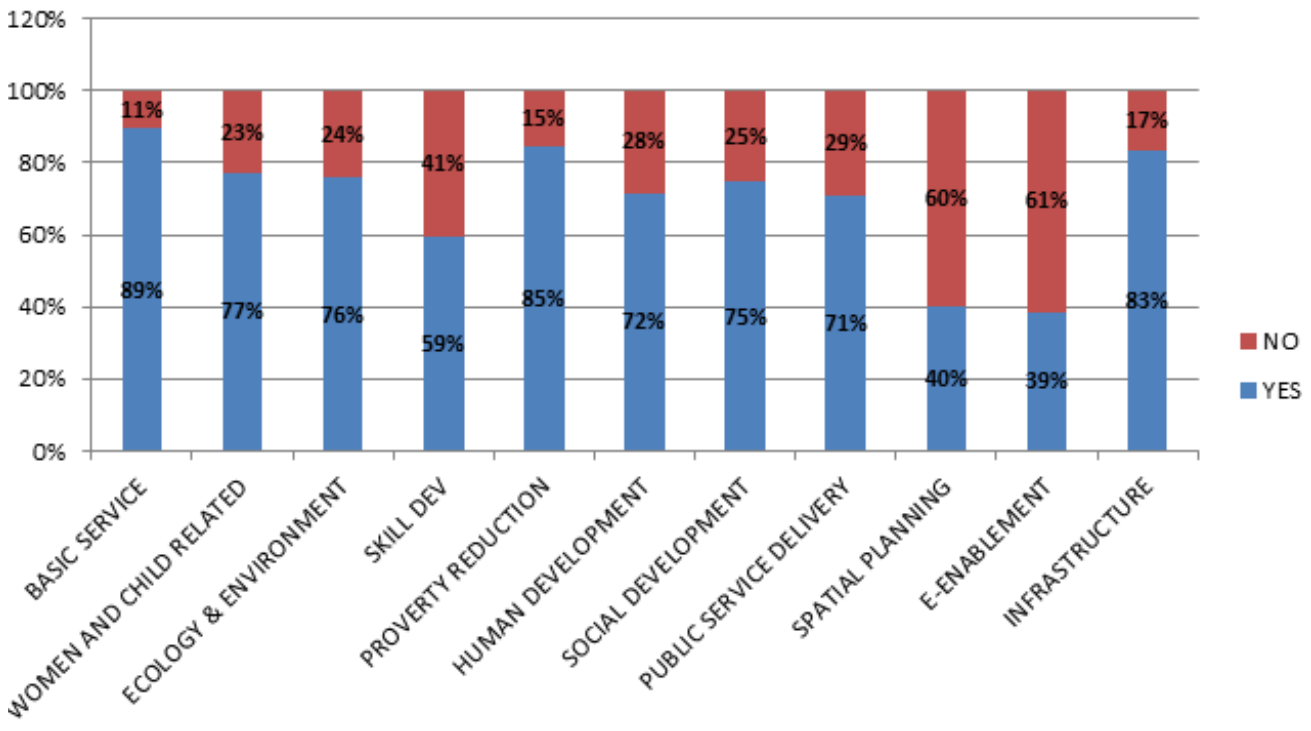
দৰিদ্ৰতা হ্রাস আঁচনি (পিআৰপি) হৈছে এছ.এইচ.জি.-ৰ সমাজ কৰ্মীসকলে তেওঁলোকৰ নিজ নিজ গ্ৰাম পঞ্চায়তৰ সৈতে অংশীদাৰীত্বত প্ৰস্তুত কৰা স্থানীয় উন্নয়নৰ বাবে এক একত্ৰিত চাহিদা পৰিকল্পনা। এন.আৰ.এল.এম.-ৰ অধীনত পি.আৰ.আই.-চি.বি.ও.

একত্ৰীকৰণৰ বাবে পি.আৰ.পি. এক গুৰুত্বপূৰ্ণ সঁজুলি হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে।

দেখা গৈছিল যে জৰীপ কৰা মুঠ 236 টা জিপিব ভিতৰত মাত্ৰ 139 জন জিপিয়ে গ্ৰাম সভাত দৰিদ্ৰতা হ্রাস পৰিকল্পনা উপস্থাপন কৰিছিল বাকী 97 জন জিপিয়ে গ্ৰাম সভাত নথিখন উত্থাপন কৰিবলৈ অক্ষম হৈছিল।

SECTOR WISE DISCUSSION IN THE 2ND GRAM SABHA

চিত্ৰটোৱে ভ্ৰমণ কৰা সকলো 236 জন জিপিব দ্বিতীয় গ্ৰাম সভাত আলোচনা কৰা আৰু উপস্থাপন কৰা খণ্ড অনুসৰি বিষয়বোৰ দেখুৱায়। মৌলিক সেৱা, দৰিদ্ৰতা হ্রাস, আন্তঃগাঁথনি সম্পৰ্কীয় বিষয়বোৰ ক্ৰমান্বয়ে 89 শতাংশ, 85 শতাংশ আৰু 83 শতাংশৰ সৈতে তালিকাৰ শীৰ্ষত আছে। আটাইতকৈ কম আলোচনা কৰা বিষয়বোৰ আছিল ক্ৰমান্বয়ে 39 শতাংশ আৰু 40 শতাংশৰ সৈতে ই-সক্ষমতা আৰু স্থানিক পৰিকল্পনা।

75
Azadi Ka
Amrit Mahotsav

জম্মু-কাশ্মীৰৰ শ্ৰীনগৰৰ এছ.কে.আই.চি.চি.-ত পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ দ্বাৰা অষ্টম আন্তৰ্জাতিক যোগ দিৱস (আই.ডি.ৱাই.) উদযাপন

ভাৰত চৰকাৰৰ পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ে আজি 21 জুন 2022 তাৰিখে শ্ৰীনগৰ, জম্মু আৰু কাশ্মীৰৰ শ্বেৰ-ই-কাশ্মীৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সন্মিলন কেন্দ্ৰত অষ্টম আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় যোগ দিৱস উপলক্ষে গণ যোগ প্ৰদৰ্শনৰ আয়োজন কৰে, যি হৈছে ভাৰত চৰকাৰে বাছনি কৰা 75 টা ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ প্ৰতিষ্ঠিত স্থানৰ ভিতৰত এটা, 2022 চনৰ পুৱা 6:00 বজাৰ পৰা 8:00 বজালৈ।

অনুষ্ঠানটো জম্মু-কাশ্মীৰৰ লেফটেনেণ্ট গভৰ্ণৰ শ্ৰী মনোজ সিনহা আৰু কেন্দ্ৰীয় পঞ্চায়তি ৰাজ ৰাজ্যমন্ত্ৰী শ্ৰী কপিল মৰেশ্বৰ পাটিলে বিশিষ্ট বিশিষ্ট ব্যক্তি আৰু বৃহৎ সংখ্যক অংশগ্ৰহণকাৰী, যোগ উৎসাহী আৰু স্থানীয় বাসিন্দাৰ উপস্থিতিত চাকি জ্বলাই উদ্বোধন কৰে। জম্মু-কাশ্মীৰ চৰকাৰৰ মুখ্য সচিব শ্ৰী অৰুণ কুমাৰ মেহতা, পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ অতিৰিক্ত সচিব শ্ৰী (ড ০) চন্দ্ৰ শেখৰ কুমাৰ, জম্মু-কাশ্মীৰৰ উপৰাজ্য পালশ্ৰী (ড০) বিজয়া কুমাৰ বেহেৰা, পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ অৰ্থনৈতিক উপদেষ্টা, শ্ৰী (ড ০) বিজয়া কুমাৰ বেহেৰা, জম্মু-কাশ্মীৰ চৰকাৰৰ গ্ৰামোন্নয়ন আৰু পঞ্চায়তি ৰাজ বিভাগৰ আয়ুক্ত/সচিব শ্ৰীমতী মনদীপ কৌৰ আৰু জম্মু-কাশ্মীৰ চৰকাৰৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু চৰকাৰৰ অন্যান্য জ্যেষ্ঠ বিষয়াসকলে তেওঁলোকৰ আগষ্টৰ উপস্থিতিৰে অনুষ্ঠানটোত উপস্থিত থাকে।

অংশগ্ৰহণকাৰীসকলক সন্্বোধন কৰি জম্মু-কাশ্মীৰৰ লেফটেনেণ্ট গভৰ্ণৰ শ্ৰী মনোজ সিনহাই আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনত যোগৰ গুৰুত্বসম্পৰ্কে বিতংভাৱে কয় আৰু সকলোকে তেওঁলোকৰ ব্যক্তিগত আৰু পেছাদাৰী জীৱনৰ প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰত ভাৰসাম্য বজাই ৰাখিবলৈ যোগাভ্যাস কৰিবলৈ আহ্বান জনায়। উপ ৰাজ্যপালে বিভিন্ন কাৰ্যালয়ত কাম কৰা অংশগ্ৰহণকাৰীসকলক কৰ্মক্ষেত্ৰত উৎপাদনশীলতা বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে নিজকে শিথিল আৰু পুনৰুজ্জীৱিত কৰাৰ বাবে দিনৰ সময়ত যোগ বিৰতি ল'বলৈ পৰামৰ্শ দিছিল।

অনুষ্ঠানত ভাষণ প্ৰদান কৰি কেন্দ্ৰীয় পঞ্চায়তি ৰাজ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী শ্ৰী কপিল মৰেশ্বৰ পাটিলে অষ্টম আইডিৱাই উপলক্ষে সকলো অংশগ্ৰহণকাৰীক উল্ল শ্ৰুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰে আৰু মানসিক, আৱেগিক আৰু শাৰীৰিক স্বাস্থ্য আৰু সুস্থতাৰ বাবে নিয়মীয়াকৈ যোগ ব্যায়াম গ্ৰহণ আৰু অনুশীলন কৰিবলৈ সকলোকে আহ্বান জনায়। তেওঁ আনন্দ প্ৰকাশ কৰে যে কাশ্মীৰ উপত্যকাৰ ঐতিহাসিক চহৰ শ্ৰীনগৰ, যাক পৃথিৱীৰ স্বৰ্গ বুলি জনা যায়, সেই ঠাইখনৰ বিশ্ববিখ্যাত আৰু মনোৰম দল হৃদৰ পাৰত অৱস্থিত এছকেআইচিচি পাতলকৈ বৰষুণ হোৱা স্বত্বেও বহু সংখ্যক স্থানীয় যোগ উৎসাহী লোক একত্ৰিত হৈছিল।

Mউমৈহতীয়া যোগ প্ৰটোকল অনুসৰি অনুষ্ঠানস্থলীত মাষ্টাৰ যোগ প্ৰশিক্ষক ড ০ ৰুহী তাবাচমে গণ যোগ প্ৰদৰ্শন কৰে আৰু সকলো অংশগ্ৰহণকাৰীয়ে আইডিৱাই-2022 উপলক্ষে 45 মিনিটৰ যোগ অধিৱেশনত যোগদান কৰে।

শ্ৰীনগৰৰ এছ.কে.আই.চি.চি.-ত আই.ডি.ৱাই.-2022 উদযাপনত বিভিন্ন সংগঠনৰ প্ৰায় 1200 জন অংশগ্ৰহণকাৰী উপস্থিত আছিল, যাৰ ভিতৰত আয়ুৰ আৰু উনানী মহাবিদ্যালয় সঞ্চালকালয়ৰ প্ৰায় 250 জন আছিল; ৰিৰিয়ামৰ পৰা 50; আৰডিডিৰ পৰা 550 জন (পঞ্চায়তি ৰাজ প্ৰতিষ্ঠানৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি আৰু কৰ্মকৰ্তা); যুৱ আৰু ক্ৰীড়া বিভাগৰ পৰা 50; এছ.কে.ইউ.এ.এ.এছ.টি.-ৰ পৰা 40; বিএছএফৰ পৰা 50; চিআৰপিএফৰ পৰা 100; বিএমঅ'ৰ পৰা 15; স্কাউটৰ পৰা 50; চিএমঅ'ৰ পৰা 15; এনএইচএম আৰু স্থানীয় বাসিন্দাসহ অন্যান্য অংশগ্ৰহণকাৰীৰ পৰা 50 জন।

কেন্দ্রীয় পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰী শ্ৰী গিৰিৰাজ সিঙে মুকলি কৰে পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা

কেন্দ্রীয় গ্রামোন্নয়ন আৰু পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰী শ্ৰী গিৰিৰাজ সিঙে 17 মাৰ্চ 2022 তাৰিখে পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা মুকলি কৰে। পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ সচিব শ্ৰী সুনীল কুমাৰ, পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ অতিৰিক্ত সচিব ড॰ চন্দ্ৰ শেখৰ কুমাৰ, ৰাষ্ট্ৰীয় দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা প্ৰাধিকৰণৰ (এনডিএমএ) সদস্য শ্ৰী কৃষ্ণ এছ বাৎসা, এনডিএমএৰ সদস্য

শ্ৰী ৰাজেন্দ্ৰ সিং আৰু ভাৰত চৰকাৰৰ অন্যান্য জ্যেষ্ঠ বিষয়াসকলৰ উপস্থিতিত দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা মুকলি কৰা হয়। ৰাজ্যিক পঞ্চায়তি ৰাজ বিভাগ, ৰাজ্যিক দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষ, ৰাজ্যিক সাহায্য আয়ুক্তসকলৰ জ্যেষ্ঠ বিষয়াসকলেও অনুষ্ঠানটোত প্ৰায় উপস্থিত আছিল।

শ্ৰী গিৰিৰাজ সিঙে কয় যে পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ে পঞ্চায়তসমূহৰ মাজত তৃণমূল পৰ্যায়ত দুৰ্যোগৰ স্থিতিস্থাপকতা বিকশিত কৰাৰ লক্ষ্যৰে দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা বিকশিত কৰিছে আৰু গ্ৰাম্য অঞ্চলসমূহত দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা ব্যৱস্থাপনা ব্যৱস্থাসমূহক ৰাষ্ট্ৰীয় দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষৰ সৈতে সংৰেখিত কৰাৰ বাবে এক পৰিকাঠামো স্থাপন কৰিছে। তেওঁ লগতে কয় যে সম্প্ৰদায়-

আধাৰিত দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনাৰ কল্পনা, পৰিকল্পনা আৰু ৰূপায়ণৰ বাবে একত্ৰিত আৰু সামূহিক পদক্ষেপসমূহ আমাৰ দেশৰ বাবে ব্যাপকভাৱে দুৰ্যোগ নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত এক খেল পৰিৱৰ্তনকাৰী হ'ব।

পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ সচিব শ্ৰী সুনীল কুমাৰে উল্লেখ কৰে যে গাওঁৰ পৰা জিলা পঞ্চায়ত পৰ্যায়লৈকে সামূহিক- আধাৰিত পৰিকল্পনাৰ বৃহত্তৰ দৃষ্টিভঙ্গীৰে "পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা" প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। পৰিকল্পনাৰ অধীনত, প্ৰতিখন ভাৰতীয় গাওঁত "ভিলেজ ডিজাষ্টাৰ মেনেজমেণ্ট প্লেন" থাকিব আৰু প্ৰতিখন পঞ্চায়তে তেওঁলোকৰ দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা কৰিব।

অনুষ্ঠানটোত ৰাষ্ট্ৰীয় দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষৰ সদস্য শ্ৰী কৃষ্ণ এছ. বৎসাই এক চমু উপস্থাপন কৰে য'ত তেওঁ দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনাত পঞ্চায়তি ৰাজ প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা আৰু গ্ৰাম্য অঞ্চলত দুৰ্যোগৰ বিপদাশংকাৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ সংস্কৃতি বিকশিত কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। অনুষ্ঠানটোত ৰাষ্ট্ৰীয় দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষৰ সদস্য শ্ৰী ৰাজেন্দ্ৰ সিঙেও অংশগ্ৰহণ কৰে।

Ministry of Panchayati Raj

<https://www.facebook.com/MinistryOfPanchayatiRaj>

https://twitter.com/mopr_goi?ref_src=twsrc%5Egoogle%7Ctwcamp%5Eserp%7Ctwgr%5Eauthor

<https://www.youtube.com/channel/UCFVBqQXipAuDqZsinwto4nA>

<https://www.panchayat.gov.in>

প্ৰিন্ট কৰা আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত

পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়

সম্পাদিত-ইন-চীফ: সুনীল কুমাৰ,

পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়ৰ সচিব

ইয়াৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত: মোড বিজ্ঞাপন আৰু মাৰ্কেটিং প্ৰাইভেট লিমিটেড

ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত: পঞ্চায়তি ৰাজ মন্ত্ৰালয়,

ভাৰত চৰকাৰ, টাৱাৰ 2,

নৱম মহলা, জীৱন ভাৰতী ভৱন,

কনট প্লেচ, নতুন দিল্লী-110001